

Utajärven kunta

TILINPÄÄTÖS 2017

SISÄLLYSLUETTELO

1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET.....	5
1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	7
1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	8
1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	10
1.1.6 KUNNAN HENKILÖSTÖ 31.12.2017	11
1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ	12
1.1.8 YMPÄRISTÖTEKIJÄT.....	14
1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	15
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	17
1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	17
1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS.....	18
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	20
1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT.....	21
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	22
1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	22
1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	22
1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	23
1.6.4 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	29
1.6.5 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	30
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	33
2.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	33
2.1.1 HALLINTOPALVELUT	33
2.1.2 ELINVOIMAPALVELUT.....	38
2.1.3 HYVINVOINTIPALVELUT.....	42
Kuntayhtymän johtajan katsaus	50
2.1.4 SIVISTYSPALVELUT	55
2.1.5 TEKNISET PALVELUT	59
2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	65
2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	67
2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	69
2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA.....	70
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	71

3.1 TULOSLASKELMA	71
3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA	72
3.3 KUNNAN TASE.....	73
3.4 KONSERNILASKELMAT	74
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	77
5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	92
6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	96

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Maan hallituksen hallitusohjelmassa ”Suomi 2025, yhdessä rakennettu” on kirjoitettu suuntaviivat suomalaisen yhteiskunnan kehittämiseksi. Päämääränä on saada hallituskauden aikana päätökset ja rakenteelliset uudistukset kestävyysvajeen – 10 mrd € - poistamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Tarakoituksena on, että 3 miljardia euron säästöt saadaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen kautta. Tämä säästötavoitteen saavuttaminen edellyttää, että menot saavat jatkossa kasvaa vain 0,9 prosenttia vuodessa, kun nyt ne kasvavat 2,4 prosenttia vuosittain. Hallitusohjelman puoliväliarvioinnissa todettiin, että strategia ja talouspolitiikan linjat ovat oikeansuuntaisia. Vielä tarvitaan kuitenkin lisäpanostuksia osaamisen, kasvun ja työllisyyden, välittämisen, uudistamisen ja turvallisuuden kokonaisuuksiin. Myös digitaalisuus, tekoäly ja automatisaatio on nostettu talouskasvun edellytysten rakentamisen ja turvallisuuden kivijaloiksi loppukaudelle.

Meitä Utajärvellä kiinnostaa luonnollisesti kansallisen tason tulevaisuuden rakentamiskuviot ja erityisesti kuntien toimintaa koskevat uudistukset, jotka tulee huomioida edelleen kunnan tulevaisuuden rakentamisessa. Keskeisin uudistus on kunta- ja aluehallintouudistus ja sen vaikutukset kuntaan sekä kunnan ja maakunnan väliseen yhteistyöhön kuntalaisen hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämässä (KL 1 §). Kuinka voidaan tarjota ihmisille nykyistä yhdenvertaisempia palveluja, vähentää hyvinvointi- ja terveyseroja sekä hillitä kustannusten kasvua, ovat keskeisimpiä kysymyksiä jatkossa. Lisäksi peruspalveluiden vahvistamisen ratkaisut ja digitalisaation tuomat lisäarvot kunta- laisten valinnanvapauden ohella ovat tärkeässä asemassa.

Maakuntien muotoutuessa myös kuntien roolit muuttuvat mahdollistajiksi. Kuntiin tulee jäämään nykyisiä kunnallisia lakisääteisiä palveluja, mm. koulutukseen, päivähoitoon liittyen. Se, miten tehdään yhdessä elinvoiman vahvistamista, on keskiössä. Olemme kunnassamme valmistautuneet uuteen kuntarooliin käynnistäessämme suunnitelmallisen toiminta- ja johtamisjärjestelmän uudistamistyön vuonna 2017. Uudistuksen tavoitteena on, että kuntaa johdetaan yhteisvalmisteluperiaatteella elinkeinon ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen sekä kuntalaisten ja verkostojen osallistamisen kautta. Kunnassa on vaihteittain otettu vuoden 2017 aikana käyttöön valiokuntamalli ja vuonna 2018 käyttöönotetaan prosessi- ja ohjelmajohtamisen kokonaisuus. Uusi organisaatio sekä toiminta- ja johtamisjärjestelmä astuu voimaan huhtikuussa 2018.

Kunnan elinvoiman kehittämistä johdetaan kunnassamme vision ja strategian kautta, joissa on määritelty valtuustoa sitovat tavoitteet ja yhteiset toimenpiteet. Strategisia yhteisiä toimenpiteitä jalkautetaan talousarvion tasolle kolmen konkreettisen ohjelman (elinkeino, hyvinvointi ja tukiprosessi) ja elinvoimasopimusten tukemana yhteistyössä kunnan konserniyhtiöiden, alueyhteistyön ja verkostojen kautta.

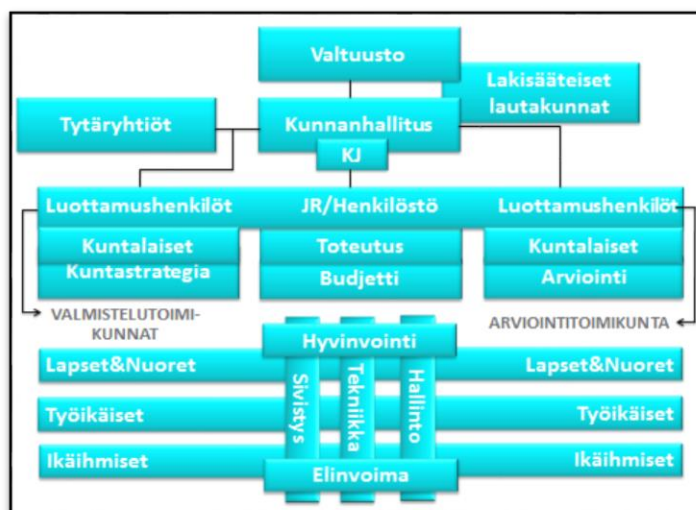
Kunnan talous pysyi edelleen terveenä kunnan tehdessä jälleen ylijäämäisen tilinpäätöksen. Vahva kuntatalous luo mahdollisuuksia monipuoliselle kehittymiselle ja sitä kautta kunnan itsenäisyyden säilymiselle. Meidän on kunnassamme varauduttava myös lähiajan taloudellisiin ulkoisiin muutok-

siin, joita maakuntauudistus mahdollisesti tuo esim. peruspalveluiden valtionosuuksiin ja verotulokertymään liittyen. Näitä muutoksia on vaikea tässä vaiheessa vielä konkretian tasolla ennakoida, mutta vaikutuksiin on varauduttava kaikella tasolla jo enakkoon tämän alkaneen vuoden aikana.

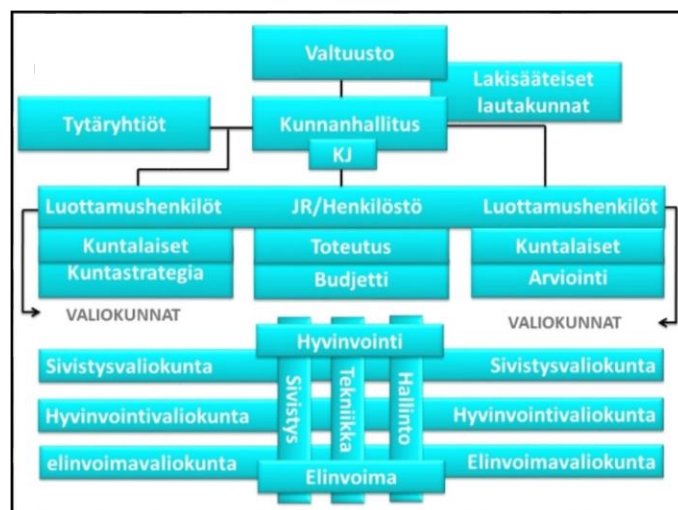
Tämä tilinpäätös on ensimmäinen, jonka allekirjoitan Utajärven vs. kunnanjohtajana. Olen luottavaisella mielellä, sillä näen, että meillä on hyvät mahdollisuudet selvittää tulevista muutoksista vahvan kuntatalouspohjan, kehittämismyönteisyytemme, yhteisen tekemisen sekä luottamuksellisen ilmapiirimme tukemana.

Anne Sormunen, vs kunnanjohtaja

1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Kuva 1. Organisaatio 31.05.2017 saakka

Kuva 2. Organisaatio 01.06.2017 alkaen

Utajärven kunnassa aloitti 01.08.2017 uusi kunnanjohtaja Anne Sormunen edeltäjän jäädessä vuosilomalle ennen eläkkeelle jääntä 01.04.2018.

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokoonpano tilikaudella (31.05.2017 saakka)

Valtuuston jäsenmäärä 21 valtuutettua: Puheenjohtaja Pirttikoski Eero, I varapuheenjohtaja Juntunen Risto, II varapuheenjohtaja Moilanen Ahti, jäsenet Aitta Jari, Kamula Pertti, Kinnunen Tarja, Kokko Raili, Kujala Mikko, Mikkonen Mari, Mustonen Markku, Nikula Mirja, Oilinki Tero, Räihä Niina, Räisänen Pentti, Saarenpää Leo, Savolainen Kai, Savolainen Jukka-Pekka, Soronen Heikki, Tuovinen Pentti, Tuovinen Reetta, Vääräniemi Antti.

Valtuuston voimasuhteet

Suomen Keskusta	13 valtuutettua
Perussuomalaiset	4 “
Sosialidemokraatit	2 “
Vasemmistoliitto	2 “

Kunnanhallituksen jäsenmäärä on yhdeksän.

Puheenjohtaja Tuovinen Pentti, I varapuheenjohtaja Kinnunen Tarja, II varapuheenjohtaja Tapio Heino, jäsenet Karvonen Raili, Mikkonen Mari, Saarenpää Leo, Savolainen Kai, Tuovinen Reetta ja Vääräniemi Antti.

Kunnanhallituksen voimasuhteet

Suomen Keskusta	6 jäsentä
Perussuomalaiset	1 ”
Sosialidemokraatit	1 “
Vasemmistoliitto	1 “

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokoonpano tilikaudella (01.06.2017 alkaen)

Valtuuston jäsenmäärä 17 valtuutettua: Puheenjohtaja Savolainen Kai, I varapuheenjohtaja Pirttikoski Eero, II varapuheenjohtaja Juntunen Riikka, jäsenet Huuhtanen Minna, Juntunen Risto, Kamula Pertti, Läntinen Carina, Moilanen Ahti, Nikula Mirja, Roni Nummi 20.09.2017 saakka, Paavola Maija 21.09.2017 alkaen, Perttunen Toivo, Pinoniemi Anja, Räisänen Pentti, Soronen Heikki, Tuovinen Pentti, Tuovinen Reetta, Vääräniemi Antti.

Valtuuston voimasuhteet

Suomen Keskusta	10 valtuutettua
Perussuomalaiset	3 “
Sosialidemokraatit	2 “
Vasemmistoliitto	2 “

Kunnanhallituksen jäsenmäärä on seitsemän.

Puheenjohtaja Tuovinen Pentti, I varapuheenjohtaja Räisänen Pentti, Pinoniemi Anja, Tuovinen Reetta, Kamula Pertti, Nikula Mirja, Perttunen Toivo.

Kunnanhallituksen voimasuhteet

Suomen Keskusta	4 jäsentä
Perussuomalaiset	1 ”
Sosialidemokraatit	1 “
Vasemmistoliitto	1 “

Kuntalain 75 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnallisen toimielimen jäsenet ja ao. toimialueen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Nuorisovaltuusto on perustettu 1.9.2006.

1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiontalous Suomessa on edelleen huomattavasti alijäämäinen ja taloustilanne kokonaisuudessaan on haasteellinen myös paikallishallinnossa menojen ylittäessä tulot. Sosiaaliturvarahastoihin kohdistuvat menopaineet ovat kasvussa. Ne ovat vielä ylijäämäisiä vaikkakin väestön ikääntymisestä aiheutunut menojen kasvu on pienentänyt ylijäämää voimakkaasti kuluvan vuosikymmenen aikana. Eläkemenojen kasvu huoltosuhteen kasvaessa jatkuu nopeana ja tämä alentaa sosiaaliturvarahastojen ylijäämää entisestään lähitulevaisuudessa.

Julkisyhteisöjen velka kääntyi laskuun suhteessa BKT:hen v. 2016. Bruttokansantuotteen nopea kasvu alentaa velkasuhdetta, ja velkasuhde näyttäisi painuvan hieman 60 prosentin alapuolelle v. 2019. Kun talouskasvu hidastuu ja ikäsidonnaisten menojen kasvu jatkuu, velkasuhde uhkaa alkaa kasvaa uudelleen ensi vuosikymmenellä. Inflaation nähdään jäävän alhaiseksi, vaikka sen nähdään kiihtyvän loppuvuotta kohden energian hintojen vetämänä.

Työttömyysaste ei alentunut viime vuonna tavoitteiden mukaisesti alkuvuonna, mutta syksyllä tapahtui positiivinen muutos ja se kääntyi jälleen laskuun. Työllisyys on kuitenkin nyt parantumassa selvästi, vaikka työn tuottavuus on kohentunut huomattavasti.

Suomen kasvuennuste näyttää positiiviselta ja vuonna 2017 BKT:n ennustetaan kasvavan 3,1 % . Myönteistä on yksityisen kulutuksen kasvu, joka jatkuu työllisyyden kohenemisen tukemana. Asuntorakentamisen suhdannetilanteessa on edelleen epätasapainoa ja siinä ei näy vielä rauhoittumista. Tuotannollisia investointeja on tehty edelleen runsaasti ja myös vienti on toipumassa. Vientin positiiviseen suuntaan on vaikuttanut ennen kaikkea maailmankaupan kasvu ja myönteinen talouskehitys useimmissa Suomen tärkeimmistä vientimaista.

Suotuisa suhdanne ja talouskasvu kohentaa kokonaisuudessaan julkista taloutta. Noususuhdanne lisää verotuloja, mikä vahvistaa sekä valtiontaloutta että kuntataloutta. Nousukausi ei kuitenkaan poista vallitsevaa julkisen talouden rakenteellista epätasapainoa. Näyttää siltä, että nopeasta talouskasvusta huolimatta julkisen talouden tulot eivät riitä kattamaan menoja.

Kuntien ja kuntayhtymien taloudellinen tilanne

Tilinpäätösarviotietojen mukaan vuonna 2017 Manner-Suomen kuntien toimintakulut ilman sisäisiä eriä vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 2,1 prosenttia ja olivat 35,7 miljardia euroa. Ulkoisissa toimintatuotoissa vähennystä vuoteen 2016 verrattuna oli 5,9 prosenttia, ja vuonna 2017 ne olivat 7,2 miljardia euroa. Toimintakate oli vuoden 2017 tilinpäätösarvioissa yhteensä -28,2 miljardia euroa, kun vuoden 2016 tilinpäätöksissä se oli -28,4 miljardia euroa.

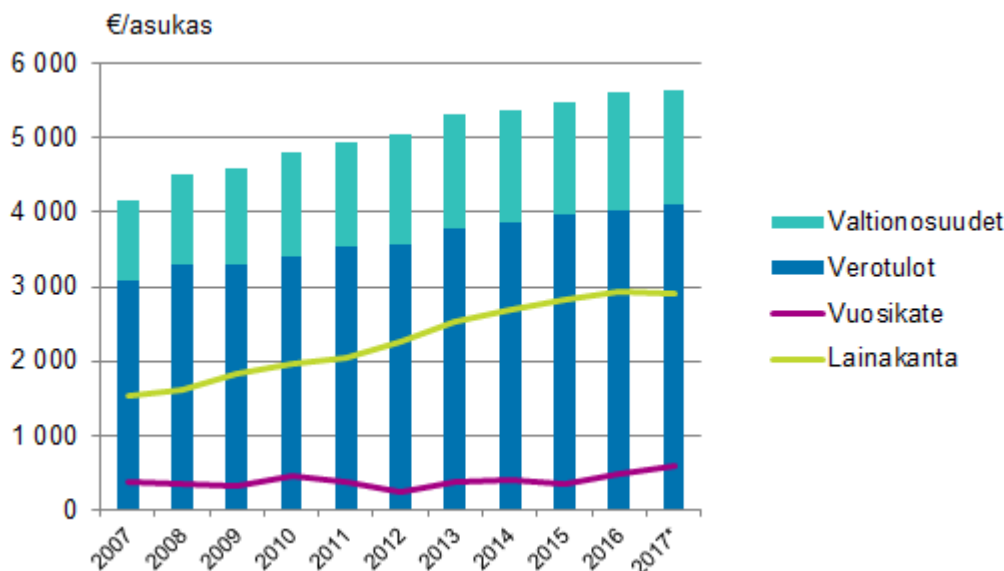
Verotulot kasvoivat kuntien arvioiden mukaan 2,0 prosenttia edellisvuodesta, ja olivat 22,4 miljardia euroa vuonna 2017. Valtionosuudet puolestaan vähenivät 3,3 prosenttia, 8,5 miljardiin euroon. Näistä kahdesta erästä muodostuva verorahoitus kasvoi yhteensä 0,5 prosenttia. Asukasta kohden laskettuna verorahoitus oli vuoden 2017 tilinpäätösarvioissa 5 649 euroa. Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu vuosikate oli 3,2 miljardia euroa. Kasvua vuoteen 2016 verrattuna oli 18,9 prosenttia. Vuonna 2017 kaikkiaan 7 kuntaa arvioi vuosikatteen jäävän negatiiviseksi, kun sitä edellisenä vuonna vuosikate oli toteutumatietojen mukaan negatiivinen 14 kunnalla.

Manner-Suomen kuntien lainakanta vuoden 2017 lopussa oli tilinpäätösarvioiden mukaan 16,0 miljardia euroa, joka oli asukasta kohden 2 921 euroa. Lainakanta pieneni vuoden aikana 0,6 prosenttia. Investointeihin kunnat käyttivät rahaa 0,6 prosenttia edellisistä vuodista vähemmän, yhteensä 3,4 miljardia euroa.

Manner-Suomen kuntayhtymien vuoden 2017 tilinpäätösarvioissa oli ulkoisia toimintakuluja yhteensä 13,5 miljardia euroa ja ulkoisia toimintatuottoja yhteensä 14,3 miljardia euroa. Kasvua toimintakuluissa oli 8,6 prosenttia, ja toimintatuotoissa 8,1 prosenttia. Vuosikate pysyi edellisvuoden tasolla 0,7 miljardissa eurossa.

Kuntayhtymät arvioivat investointimenojensa olleen 1,0 miljardia euroa vuonna 2017, mikä tarkoittaa 17,5 prosentin kasvua vuodesta 2016. Korollisia lainoja kuntayhtymillä arvioitiin olevan vuoden 2017 lopussa 3,4 miljardia euroa. Se on 8,1 prosenttia enemmän kuin vuoden 2016 tilinpäätöksissä.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2007–2017*

Vuosien 2007–2016 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2017 arviotiedoissa on käytetty väkilukua 31.12.2016.

*Tilinpäätösarvot

Lähde: Kuntatalous neljännesvuosittain, 4. neljännes 2016, Tilastokeskus

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Utajärven kunta pyrkii vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin muuttamalla kuntaorganisaation toiminnan, ohjauksen, palveluprosessit ja elinvoiman kehittämisen muotoon, jolla se pystyy nykyistä tehokkaammalla tavalla toimimaan. Yhtenä tärkeänä asiana palveluprosessien uudistamisessa on kehittää digitaalista ympäristöä.

Muutospaineita nykyiseen järjestelmään toi myllerrys, joka on käynnissä valtakunnan julkista sektoria koskien. Maakunta- ja sote-uudistus muokkaavat tulevaisuuden kunnan tehtäväkenttää. Kuntien toiminnan painopisteet muuttuvat, strategiat uusiutuvat. Kunnilta vaaditaan myös uutta tehokkuutta ja kykyä toimia monenlaisissa verkostoissa. Asiakaslähtöisyys korostuu ja digitaalisuus etenee.

Utajärven kunnan toimintajärjestelmä uusittiin 1.6.2017 alkaen. Uudessa järjestelmässä valmistelu- toimikuntien tilalle valittiin kolme valiokuntaa, jotka toimivat valmistelevalina eliminä. Valiokunnat ovat elinvoimavaluokunta, hyvinvointivaluokunta ja sivistysvaluokunta.

Kunnan tulevaan rooliin valmistautuminen tapahtui mm. UUSI KUNTA 2019 – valmennukseen osallistumalla ja USO Uuden sukupolven organisaatiot-verkostossa mukana olemalla. Sähköisen asioinnin kehittäminen kuntapalveluissa, kuntalaislähtöisten palveluiden kehittäminen, osallistaminen ja vaikuttaminen sekä uudet palveluinnovaatiot ovat olleet kunnan haasteina.

Kunnan toiminnot kehittyvät yhä enemmän kuntayhteistyön suuntaan. Oulunkaaren yhteistoiminta-alue on kehittänyt toimintaansa sote-sektorilla sekä kuntapalvelutoimiston kautta. Lähivuosina tulee pohdittavaksi Oulunkaaren kuntayhtymän asema kuntien yhteistyömuotona. Vuoden 2019 alusta aloittavat maakunnat sote-palvelujen järjestämisen. Onko kuntapalvelutoimisto edelleen talous-, henkilöstö- ja tietohallintotoimija Utajärvellä; näihin kysymyksiin etsitään vastausta.

Talous

Vuoden 2017 tilikauden tulos oli erinomainen ja ylijäämää kertyi 778 314€. Tuloksen perusteella valtuusto päätti tehdä investointivaroja 450 000€. Toimintakate oli peräti 1 445 092€ alle budjetin. Tämän mahdollisti se, että toimintatulot ylittivät budjetin 517 883€ ja toimintakulut alittivat budjetin 927 209€.

Toimintatulojen ylityksen aiheutti budjetoitua parempi kertymä. Hyvinvointipalveluiden toimialan maahanmuuttaja tulossa (+120 000€) ja työllistämistuessa (+72 000€). Elinvoimapalveluiden toimialan projektituessa (+38 000€) ja sivistyspalveluiden toimialan kotikuntakorvauksissa (+30 000€) sekä myyntitulossa kunnilta (+100 000€). Teknisten palveluiden tulojen ylitys tapahtui muissa myyntituotoissa (+90 000€), joka koostui lähinnä puun myynnistä.

Toimintakulut alitettiin kaikissa muissa kuluryhmissä, paitsi muissa toiminakuluissa, jotka ylittyivät 98 466€. Muut toimintakulut erä sisältää lähinnä vuokria ja leasing –kuluja. Ylitystä tapahtui molemmissa. Suurin alitus tapahtui asiakaspalveluiden ostoissa. Oulunkaaren kuntayhtymän sote -palveluiden budjetti alittui n. 544 000€.

Verotulot ja Valtionosuudet toteutuivat lähes suunnitellusti. Lähinnä yhteisöveron tuotto oli selvästi budjetoitua suurempi toteutumaprosentin ollessa 111,2. Rahoitustuotot ja –kulut alittuivat selvästi toteutumaprosentin ollessa vain 4,2. Tämän selitti budjetoitua suuremmat rahoitustulot sekä antolainoissa, että osinkotuotoissa ja osuuspääomien koroissa.

Lainat lisääntyivät 3 598 400€. Suuren lisäyksen selittää Utajärven Yrityspuisto Oy:ltä kunnalle siirretyt lainat. Talousarviossa lainanottovaltuutus oli 1 400 000€. Ylityslupa haettiin valtuustolta 20.12.2017 kokouksessa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin vuoden aikana 1 143 876€. Kokonaislainakannan kasvu, ilman konsernia, oli 2 454 523€.

Seuraavassa taulukossa vertaillaan vuoden 2017 tuloslaskelman toteutumaa talousarvioon vuodelta 2017 ja tilinpäätökseen vuodelta 2016

TULOSLASKELMA	TP 2016	TA 2017	TP 2017	TP16/TP17 ero, €	TP16/TP17 kasvu %	TA17/TP17 ero, €	TA17/TP17 tot.%
Myyntituotot	2 000 253	1 765 327	2 124 706	124 453	6,2	359 379	120,4
Maksutuotot	194 019	191 076	203 619	9 601	4,9	12 543	106,6
Tuet ja avustukset	446 624	549 855	687 713	241 089	54,0	137 858	125,1
Muut toimintatuotot	843 183	964 980	973 081	129 898	15,4	8 101	100,8
Toimintatuotot	3 484 080	3 471 238	3 989 121	505 041	14,5	517 883	114,9
Henkilöstökulut	-6 974 210	-7 176 084	-7 114 840	140 630	2,0	-61 244	99,1
Asiakaspalvelujen os.	-10 745 078	-11 040 768	-10 414 889	-330 189	-3,1	-625 879	94,3
Muiden palvelujen os.	-3 885 349	-4 140 971	-4 085 447	200 098	5,2	-55 524	98,7
Aineet, tarvikkeet, tav.	-1 512 072	-1 649 290	-1 544 101	32 030	2,1	-105 189	93,6
Avustukset	-358 696	-554 180	-376 340	17 644	4,9	-177 840	67,9
Muut toimintakulut	-235 278	-191 212	-289 678	54 400	23,1	98 466	151,5
Toimintakulut	-23 710 683	-24 752 505	-23 825 296	114 613	0,5	-927 209	96,3
TOIMINTAKATE	-20 226 603	-21 281 267	-19 836 175	-390 428	-1,9	-1 445 092	93,2
Kunnan tulovero	6 745 129	6 667 000	6 762 355	17 225	0,3	95 355	101,4
Kiinteistövero	2 685 421	2 624 000	2 625 345	-60 075	-2,2	1 345	100,1
Yhteisöveron tuotto	876 676	909 000	1 011 234	134 558	15,3	102 234	111,2
Verotulot	10 307 226	10 200 000	10 398 934	91 708	0,9	198 934	102,0
Valtionosuudet	12 432 905	11 765 000	11 940 020	-492 885	-4,0	175 020	101,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-31 355	-70 000	-2 918	28 437	-90,7	67 082	4,2
VUOSIKATE	2 482 173	613 733	2 499 861	17 689	0,7	1 886 128	407,3
Suunn.muk. poistot	-1 113 210	-1 120 000	-1 080 979	-32 231	-2,9	-39 021	96,5
Kertaluonteiset poistot	-624 289	0	-192 172	-432 116	-69,2	-192 172	
TILIKAUDEN TULOS	744 674	-506 267	1 226 710	482 037	64,7	1 732 977	-242,3
Varaust. ja rahast. muut.	-550 000		-448 396,81				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	194 674		778 314				

1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kunnan talouteen vaikuttavat lähitulevaisuudessa kansalliset rakennemuutokset ja –uudistukset kes-tävyysvajeen – 10 mrd € - poistamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Keskeisimpänä niistä ovat kunta- ja aluehallinto-uudistuksen kysymykset ja niiden vaikutukset kuntatalouteen mm. peruspalveluiden valtionosuuksiin ja verotulokertymään. Uudistuksen kokonaistavoitteena on helpottaa jatkossa kun-tien talouden tasapainotusta ja muutosten ennakointia. Tarkoitus on turvata kuntien rahoitus jäljelle jääviin tehtäviin. mm. valtionosuusjärjestelmän uudistustyössä

Kunta- ja aluehallintouudistuksen taloudellisia muutoksia ja haasteita on vaikea tässä vaiheessa vielä lopullisesti ennakoida, mutta vaikutuksiin on varauduttava kunnissa kaikella tasolla ennakkoon tä-män vuoden aikana. Kunnan tehtävä tässä on seurata valppaasti asioiden valmistelua ja reagoida jo valmisteluvaiheessa. Tämä taas edellyttää johtavien päättäjien ja virkamiesten intensiivistä panos-tusta prosessin seuraamiseen ja siihen vaikuttamiseen.

Kunnan tehtävänä on tulevaisuudessa toimia mahdollistajana erityisesti yhteisöllisyyden, kuntalai-sen hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman kehittäjänä. Kunnan tulee jatkossa strategian kautta linjata ja

organisoida toimintaansa entistä tarkemmin oman ja alueen elinvoiman kehittämiseksi ja rakentaa strategiaa tukevaa suunnitelmallista toimintamallia elinvoiman kehittämiseen. Tämä edellyttää suunnitelmallista panostusta ja aitoa verkostoyhteistyötä monella eri sektorilla ja tasoilla. Voidaan todeta, että elinvoiman positiivinen kehitys on ykkösasia kunnan itsenäisyyden säilymiselle.

Osana aluehallintouudistusta kunnan kiinteistöjen kokonaistarkastelu- ja arviointi on myös ajankoh-
tainen ja erityisesti sote-kiinteistöjen osalta. Tarkastelussa tulee huomioiden kuntastrategiassa linja-
tut elinvoiman ja asumisympäristön kehittämisen painopisteet, jotka ohjaavat myös kunnan inves-
tointisuunnitelmia kiinteistöjen osalta.

1.1.6 KUNNAN HENKILÖSTÖ 31.12.2017

Utajärven kunnan palkatun henkilöstön määrä 31.12.2017

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
Hallintopalvelut	11	3	0	14	14
Hyvinvointipalvelut	3	4	15	22	7
Elinvoimapalvelut	2	1	0	3	3
Sivistyspalvelut	62	25	0	87	87
Tekniset palvelut	31	8	0	39	39
YHTEENSÄ	109	41	15	165	150

Utajärven kunnan palkatun henkilöstön määrä 31.12.2016

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
Hallintopalvelut	11	1	0	12	12
Hyvinvointipalvelut	3	2	15	20	5
Elinvoimapalvelut	1	3	0	4	4
Sivistyspalvelut	63	24	0	87	87
Tekniset palvelut	33	10	0	43	43
YHTEENSÄ	111	40	15	166	151

Henkilöstömäärästä 165 oli naisia 121 ja miehiä 44. Oppisopimustyöntekijät ovat määräaikaisina hal-
lintokunnissa. Osa-aikaisten määrä koko henkilöstömäärästä oli 14.

	alle 30v	30-39v	40-49v	50-59v	60-64v	65 ja yli	yhteensä	%
Miehet	2	7	10	20	3	2	44	26,7
Naiset	9	33	31	39	9	0	121	73,3
Yhteensä	11	40	41	59	12	2	165	100

Henkilöstöstä 44,24 % oli yli 49-vuotiaita. Koko henkilöstön naisten keski-ikä oli 44,44 ja miesten
48,44 vuotta.

Koko henkilöstön palkkoja maksettiin vuonna 2017 yhteensä 5 725 477 euroa (v. 2016 5 314 816 euroa).

Poissaolot 2016 (työpäiviä)												
	Sairaus			Tapaturma			Kuntoutus			Koulutus		
Hallintokunta	2017	2016	muutos	2017	2016	muutos	2017	2016	muutos	2017	2016	muutos
Hallintopalvelut	117	23	94	0	0	0	0	0	0	23	34	-11
Hyvinvointipalvelut	189	148	41	0	0	0	0	0	0	49	5	44
Elinvoimapaalvelut	5	5	0	0	15	-15	0	0	0	0	0	0
Sivistyspalvelut	979	471	508	0	11	-11	9	23	-14	203	122	81
Tekniset palvelut	400	508	-108	15	5	10	0	6	-6	86	57	29
yhteensä	1690	1155	535	15	31	-16	9	29	-20	361	218	14

Koulutusajalta palkkakustannukset v. 2017 olivat 42 472 € ilman työnantajan sivukuluja. Vuorotteluvapaalla v. 2017 oli yksi henkilö. Sairauspoissaolot 10,2 päivää/työntekijä/vuosi.

Sairausajan palkkoja maksettiin vuonna 2017 166 591 euroa (ed. 91 826 €) ja tapaturmista aiheutuvien poissaolojen palkkoja yhteensä v. 2017 274 euroa (ed. vuonna 858 €). Luvut ovat ilman työnantajan sivukuluja. Kela maksoi sairaus- ja äitiyspäivärahoja kunnalle 71 500 euroa (ed. 43 452 €) ja vakuutusyhtiö tapaturmista aiheutuneita korvauksia 164 euroa (ed. 858 €).

Vanhuuseläkkeelle jäi yhteensä 1 henkilöä.

Eläkepäätökset/eläkelaji	2017	2016
Työkyvyttömyyseläkkeet	1	0
Osa-aikaeläke	0	0
Vanhuuseläke	1	2
Yhteensä henkilöä		2

1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ

Valtuusto hyväksyi kunnan riskienhallintapolitiikan 15.12.2016. Kunnan toimintaan vaikuttavat **toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit**. Kokonaisvaltainen riskienkartoitus on tehty 2016. Vuonna 2017 tehtiin kartoitus kunnan ja kunnan tytäryhtiöistä. Kartoitus vietiin kunnanhallituksen päätöksentekoon.

Parannuksia toteutettiin kiinteistöjen ohjeistuksia parantamalla, sisäilmatutkimuksia tekemällä, työolosuhteita parantamalla, kiinnittämällä huomio henkilöstön hyvinvointiin ja kiinnittämällä huomiota työergonomiaan. Mahdollistamalla työnohjauksia ja järjestämällä virkistystoimintaa.

Rakennusten kuntoa on parannettu mm. Yhteispalvelupisteessä ja Pällin talon tiloissa. It-asiantuntijat siirtyivät väestötiloihin Forumin taloon. Näin ollen sisäilman laatu on parantunut ja sairastumisriskiä on minimoitu.

Toiminnan suunnittelu tapahtuu rakennusten osalta niin, että priorisoidaan tärkeimpien kohteiden kunnossapitoon. Kiinteän omaisuuden vakuuttamiseen liittyvässä tarkastelussa ja optimoinnissa riski on euromääräinen. Omavastuuosuus kiinteänomaisuuden suhteen tulee jatkossa vakuutuskilpailutuksessa pilkkua pienempiin osiin. Taloyhtiöiden vakuutuksissa omavastuuosuus on kohtuullinen ja vakuutuksista saatu hyöty on toteutunut.

Toimielimet ja konserniyhteisöt ovat talousarvion laadinnan yhteydessä analysoineet toimintaympäristön muutoksia, tunnistaneet tavoitteista uhkaavia riskejä, arvioineet niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatineet tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

TOIMINNALLISET RISKIT

Merkittävimmissä toiminnallisissa riskeissä ei ole tapahtunut muutoksia. Ne liittyvät henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen, tietojärjestelmien toimivuuteen, palvelutuotannon turvaamiseen ja suhdannevaihteluihin. Viime aikoina työpaikkojen sisäilmaongelmat ovat nousseet esille ja niiden osalta on ryhdytty toimenpiteisiin heti.

Henkilöstön osalta suurin toiminnallinen riski on osaavien työntekijöiden saatavuuden varmistaminen sekä pitkien sairauspoissaolojen vaikutukset palvelutuotantoon. Osaavien työntekijöiden saatavuuden osalta keskeisessä asemassa on Utajärven kunnan maine työnantajana sekä onnistuneiden rekrytointiprosessien varmistaminen. Sairaslomien osalta haasteena on töiden suunnittelu, organisointi sekä aikataulutus niin, että prosessit kestävät tilapäisen vajeen henkilöstöresursseissa. Henkilöstön vaihtuvuus on toisaalta riski toiminnalle, mutta myös mahdollisuus tarkastella palvelurakennetta uusin silmin.

Henkilöstön saatavuuden, osaamisen sekä myös talouden kehittymisen vuoksi on kuntayhteistyö edennyt yhteistoiminta-alueen sekä kuntapalvelutoimiston rakentumisen yhteydessä. Tämä vastaa riskeihin laajemmin sekä lisäksi tietojärjestelmiin sisältyviin riskeihin, talous- ja henkilöstöhallinnon riskeihin.

Tietojärjestelmien toimivuus korostuu toiminnallisten riskien hallinnassa, sillä kunnan palvelutuotanto sekä muu ydintoiminta on yhä enemmän riippuvainen tietojärjestelmien toimivuudesta. Tietojärjestelmiin liittyvä riskienhallinta on siksi keskeinen osa koko tietohallinnon johtamista. Tietojärjestelmiin liittyvässä riskienhallinnassa keskeisinä toimijoina Utajärven kunnassa ovat Oulunkaaren kuntayhtymältä ostettavat Tietohallintopalvelut sekä erilliset operatiiviset toimijat. Operatiivisesta tietoriskien hallinnasta vastaavat tietojärjestelmien omistajat ja pääkäyttäjät sekä perustietotekniikkapalvelua tuottava Oulunkaaren kuntayhtymä. Oulunkaaren kuntayhtymän tietoturvapolitiikan on hyväksynyt yhtymähallitus 2.5.2012. Se on ollut pohjana Utajärven kunnan tietoturvapolitiikan hyväksymiselle. Tietoturva-ohjeistusta päivitettiin vuoden 2016 aikana. Seuraavat asiat liittyivät Utajärven tietohallinnon vuoden 2016 painopisteeseen, joka on tietoturvan parantaminen ja kyberuhkiin varautuminen.

a) henkilöstön tietoturvaosaaminen

- suurin osa kunnan työntekijöistä ja luottamushenkilöistä suoritti itsenäisesti verkko-opiskeluna yleisen tietoturvan ja tietosuojan opiskelupaketin vuonna 2016, jonka omaksuminen osoitettiin testillä.

b) tietoturvan seuranta

- Oulunkaaren kuntayhtymällä on käytössä tietoturvan valvontapalvelu, jonka tuloksena on voitu sekä seurata, reagoida, varautua ja raportoida kunnille tietoturvaan liittyvästä tilanteesta.

Toiminnan keskeytymisen varalta on vakuutus ainoastaan aluelämpökeskuksella. Kaikkien vakuutusten kokonaisvaltainen kilpailuttaminen yhdessä tytäryhtiöiden kanssa tehtiin v. 2013. Vakuutusten kilpailuttamista tullaan tarkastelemaan keväällä 2018.

RAHOITUSRISKIT

Rahoitusriskit voidaan jakaa tarkemmin korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja takausriskeiksi. Korkoriski on uhka, joka liittyy kaikkiin sijoitus- ja lainanottopäätöksiin, joissa on hyödynnetty korkoinstrumentteja. Korkoriskin taustalla on korkojen muuttuminen ja kehittyminen eri ajanjaksoilla. Utajärven kunnalla ei ole korkosuojana käytetty koronvaihtosopimuksia. Kunnalla ei ole myöskään valuuttalainoja

Maksuvalmiusriski muodostuu kunnan kyvystä kattaa kuntien jokapäiväisessä toiminnassa syntyvät menot. Utajärven kunta hallitsee maksuvalmiusriskiä päivittäisellä kassavarojen seurannalla. Näin kunta pystyy varautumaan ennalta menoihin eikä kunnan maksuvalmius vaarannu.

Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta kunta on taannut lainoja Utajärven Yrityspuistolle, Kiinteistöyhtiöille: Järvenneidolle, - Mäyrälle ja -Rokuan riville. Takauksia on lisäksi annettu Utajärven Palvelutaloyhdistykselle, Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissäätiölle ja Rokuan Kuntoutus Oy:lle. Takausvastuut käyvät ilmi liitetiedoista.

VAHINKORISKIT JA KRIISIT

Kriisitilanteiden johtamisessa onnistuminen mm. myrskytuhot, pilaantunut vesi tai ruoka, sähkökatkokset, ihmisiin kohdistuvat uhat. Kunta on varautunut vahinkoriskeihin moottoriajoneuvo-, omaisuus-, vastuu-, keskeytys- ja tapaturma ja matkavakuutuksilla. Riskienhallinnan haasteena on foku-soitua investointeihin, rahoitukseen, vahinkoihin ja tietoturvaan liittyvien riskien kartoitukseen. Kunnan vakuutusturvaa seurataan vuosittain vahinkotapahtumien, vakuutusmaksujen ja omavastuuosuuksien osalta. Riskienhallinnan laatuarvion pohjalta on laadittu riskienhallinnan jatkotoimenpiteet, joita on tehty vuoden 2014 aikana ja työ jatkuu edelleen.

1.1.8 YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Utajärven kunnassa ei ole laadittu erillistä ympäristöraporttia. Kunnan oman toiminnan ympäristöön liittyvät riskit ovat vähäiset.

Ympäristöriskiksi voisi muodostua öljyvahinkojen aiheuttama pohjaveden pilaantumiskahva; esimerkiksi kaivurin kaatuminen sora- ja murskamaalla, latukoneen öljyvuodot ladulle, hylättyjen ajoneuvojen jättäminen pohjavesialueelle. Myös Naaman vedenottamon läheisyydessä oleva viljan kuivaamo, jossa käytetään lämmitysöljyä, sekä siellä olevat mahdolliset mätänevät jätteet, voisivat aiheuttaa ympäristöhaittoja.

Kunnan molemmat kaatopaikat (Rokua, Utajärvi) on suljettu ja maisemoitu asianmukaisesti. Jälkitarkkailuohjelman mukaista tarkkailua suoritetaan eikä siinä ole ilmennyt mitään hälyttävää. Utajärven kaatopaikalle Ely on tehnyt tarkastuksen. Tarkastuksessa ilmeni vanhan kaatopaikka alueen ympäristössä siivoustarvetta. Asia on saatettu kuntoon. Kaatopaikan jälkitarkkailuun asetettiin vakuus.

Muita, isompia ympäristövahinkoja ei ole kunnan alueella ilmennyt. 1950-luvulla tehty Oulujoen valjastaminen voimatalouskäyttöön on muuttanut ympäristöä ja maisemaa voimakkaasti ja aiheuttanut tietynlaisia haittoja mm. kauneusaltaiden vesien tilassa. Näitä haittoja on pyritty korjaamaan ja ympäristön tilaa parantamaan erilaisilla yhteisillä hankkeilla mm. Oulujoen moninaiskäyttö-ohjelman mukaisesti. OUMO-hankkeen tuloksena tehdään ruoppauksia Oulujoella Utajärven kohdalla vuoden 2018 alkupuolella.

Utajärvi, Muhos, Tyrnävä ja Liminka tekevät yhteisen jätehuollon organisaation. Lakeuden EKO lauantakunta tulee toimimaan jätehuoltoviranomaisena näissä neljässä kunnassa. Kempeleen jätekuljetus Oy tulee käsittelemään näiden kuntien yksityistalouksien jätteet vuoden 2019 alusta alkaen. Tavoitteet ovat kierrätysasteen nostaminen sekä saada kiinteistön omistajat 100% mukaan lakisääteiseen jätteenkeräysjärjestelmään.

1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu kuntalakiin ja sisäisen valvonnan ohjeisiin sekä muihin sääntöihin, määräyksiin ja ohjeisiin. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista.

Valtuusto on päättänyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Riskienhallintapolitiikka hyväksyttiin valtuustossa 15.12.2016 ja riskikartoitukset Utajärven kunnan ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n osalta 7.12.2016. Lisäksi hallintosääntöön on otettu tarpeelliset määräykset asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta. Kuntalain säännöksiä tavoitteena on ollut terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia.

Utajärven sisäinen valvonta toteutuu käytännössä kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kunnanhallituksella. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja samalla johtamisen apuväline, se tuottaa tietoa ja analyyskejä johdon tarpeisiin. Kunnan sisäistä valvontaa toteutetaan operatiivisella tasolla tilivelvollisten johtavien viranhaltijoiden toimesta. He vastaavat oman alueensa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja toimivuudesta.

Säännösten ja määräysten noudattaminen

Utajärven kunnan tytäryhtiöissä noudatetaan valtuuston 28.2.2017 hyväksymää Utajärven kunnan konserniohjetta. Konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohje koskee Utajärven kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä, sekä muissa merkittävässä yhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että Utajärven kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan. Myös Utajärven kunnan omat toimitukset ovat velvollisia noudattamaan konserniohjetta. Hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä -suositus hyväksyttiin 2.9.2014 kunnanhallituksessa täydentämään lakisääteisiä menettelytapoja ja konserniohjetta.

Suosituksella on tarkoitus yhtenäistää Utajärven kunnan tytäryhtiöiden johtamis- ja hallinto-käytäntöjä ja siten varmistaa, että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti konsernin kokonaisuutena turvaten.

Laatuvastuuraportit käsitellään vuosittain johdonkatselmuksessa. Katselmukseen on kutsuttu viranhaltijaorganisaation laatuvastuuhenkilöt, toimialueiden johtajat, valtuuston puheenjohtajat sekä kunnanhallituksen jäsenet. Sisäisen valvonnan onnistumisesta raportoidaan toimituksille, esimerkiksi talousraporttien yhteydessä. Sisäistä valvontaa arvioidaan myös tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä. Lisäksi vuosittaisissa valtuustoseminaarissa käydään läpi hallintokuntakohtaiset nykytila-analyysit, joissa arvioidaan toiminnan onnistumista ja nostetaan esille keskeiset kehittämistarpeet.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Valtuuston talousarviossa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisen valvonta kuuluu toimituksien tilivelvollisten viranhaltijoiden tehtäviin. Kunnanhallitus seuraa talousarvion toteutumista aktiivisesti ja valtuustolle raportoidaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Strategiakorteissa on vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet ja tavoitteiden toteutuminen käydään läpi kunnanhallituksessa neljä kertaa vuodessa.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Toimielin ja sen alainen johtava viranhaltija vastaavat toiminnan sisäisestä valvonnasta. Kunnan laatujohtajajärjestelmän mukaiset laatuvastuuhenkilöt tekevät laatuvastuuraportit toimialueittain johdonkatselmukseen, jossa ne käydään läpi johtoryhmän, kunnanhallituksen jäsenten ja valtuuston puheenjohtajien kanssa.

Sisäisen valvonnan rakenteet ja menettelytavat perustuvat hallintosääntöön, toiminnan ja talouden suunnitteluun, valmistelutoimikuntien toimintasääntöihin sekä seurannan menettelyihin, toimintojen prosessikuvauksiin ja työ- ja tehtäväkuvauksiin. Keskeisimpänä kehittämishaasteena on riskikartoituksen toteutus määrääjoin koko konsernin tasolla ja sen pohjalta riskienhallinnan kehittäminen ja organisointi.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2017	2016
(ulkoiset)	1000e	1000e
Toimintatuotot	3989	3484
Toimintakulut	-23825	-23710
Toimintakate	-19836	-20226
Verotulot	10398	10307
Valtionosuudet	11940	12432
Korkotuotot	68	36
Muut rahoitustuotot	26	6
Korkokulut	-97	-73
Muut rahoituskulut	-1	-1
Vuosikate	2499	2482
Poistot ja arvonalentumiset	-1273	-1737
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1226	744
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	1	
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	-450	-550
Rahastojen lisäys (-), vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä	778	194

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut, %	%	16,74	14,69
Vuosikate / poistot %	%	196,35	142,86
Vuosikate, euroa/asukas	e	903,13	878,96
Asukasmäärä	hlö	2768	2824

Toimintatuotot/toimintakuluista, %

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} + \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate %, poistoista

= $100 * \text{vuosikate} / \text{poistot}$

Tunnusluvun ollessa yli 100 oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä

.Oletus on pätevä vain jos poistot vastaavan kunnan vuotuista investointitasoa.

Talousarvion laadintavaiheessa arvioitiin, että maksurahoituksen osuus toimintamenoista tunnusluku olisi 19%. Lopullinen luku on 16,74%. Tavoitteena on ollut, että tunnusluku on yli 15.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Tulorahoitus on riittävä, kun vuosikate/poistot% -tunnusluvun arvo on 100 tai yli. Lopullinen luku on 196,35. Talousarvion laadintavaiheessa tavoitteena on ollut, että tämän tunnusluvun arvo on yli 60.

1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 499	2 482
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-130	-45
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 138	-1 597
Rahoitusosuudet investointimenoihin	146	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	153	86
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 468	925
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-86	-50
Antolainasaamisten vähennykset	294	112
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 598	1 300
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 143	-1 100
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-758	-1 297
Rahoituksen rahavirta	1 903	-1 036
Rahavarojen muutos	434	-110
Rahavarat 31.12.	1 420	985
Rahavarat 1.1.	985	1 096
RAHAVARAT	434	-110

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		2 017	2 016
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5v:lta	te	-1 773	277
Investointien tulorahoitus, %	%	63	155
Lainanhoitokate		2	2
Kassan riittävyys, pv	pv	17	13
Asukasmäärä	hlö	2 768	2 824

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5v. =tilinpäätös vuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätös vuonna on positiivinen

Investointien tulorahoitus, % = 100*vuosikate / investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo paljonko investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella(vuosikate)

Pääomamenojen tulorahoitus, % = 100*vuosikate / (invest.omahankintameno+antolainojen nettolisäys+lainanlyh.)

Tunnusluku kertoo vuosikatteen riittävydestä investointeihin ja lainojen lyhennyksiin

Lainanhoitokate = (vuosikate+korkokulut) / (korkokulut +lainalyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi

Kassan riittävyys, pv = 365*kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko pv:n kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta –tunnusluku on voimakkaasti negatiivinen: -1 773(t€). Tämä johtuu siitä, että Utajärven kunnan 100% omistamalta Utajärven Yrityspuisto Oy:ltä kunnan vastattavaksi siirtyneet lainat muodostivat investointityyppisen erän. Tämä tunnusluku ei saisi kuitenkaan muodostua pysyvästi negatiiviseksi luvuksi.

Lainanhoitokate –tunnusluvun tavoitetasoksi on määritetty, että se ei painuisi alle yhden. Tällöin kunnan lainanhoitokyky olisi heikko. Tunnusluku oli hyvällä tasolla arvon ollessa 2.

Kassan riittävyys -tunnusluvun tavoitetasona on ollut, että arvo on yli 15. Tämä saavutettiin vuonna 2017 arvon ollessa 17.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	23 918	21 430	OMAPÄÄOMA	14 119	13 340
Aineettomat hyödykkeet	426	170	Peruspääoma	9055	9055
Muut pitkävaikutteiset menot	426	170	Edellisten tilikausien ylijäämä (alij.)	4286	4091
Ennakkomaksut			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	778	194
Aineelliset hyödykkeet	12 880	13 371	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	998	550
Maa- ja vesialueet	1096	1090	Poistoero	286	
Rakennukset	8827	9326	Vapaaehtoiset varaukset	711	550
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2772	2721	PAKOLLISET VARAUKSET	194	194
Koneet ja kalusto	61	89	Muut pakolliset varaukset	194	194
Muut aineelliset hyödykkeet	121	121			
Ennakkomaksut ja kesk.hankinnat	0	21	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	146	225
			Lahjoitusrahastojen pääomat	146	225
Sijoitukset	10 610	7 887			
Osakkeet ja osuudet	7938	5007	MIERAS PÄÄOMA	11 787	9 816
Muut lainasaamiset	2672	2880	Pitkäaikainen	8 556	6 220
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	8204	5883
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	70	223	Muut velat/Liittymism. ja muut velat	351	336
Valtion toimeksiannot	0	0			
Lahjoitusrahastojen varat	70	223	Lyhytaikainen	3 230	3 596
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 256	2 471	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1182	1039
Saamiset	1 836	1 487	Lainat julkisyhteisöiltä	0	10
Pitkäaikaiset saamiset			Saadut ennakot	0	1
Lyhytaikaiset saamiset	1 190	1 487	Ostovelat	978	1554
Myyntisaamiset	717	625	Muut velat	147	147
Lainasaamiset	0	4	Siirtovelat	921	842
Muut saamiset	473	348			
Siirtosaamiset	645	509			
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 245	24 127
Rahoitusarvopaperit	30	30			
Osakkeet ja osuudet	30	30			
Rahat ja pankkisaamiset	1389	954	Omavaraisuusaste, %	55,49	57,58
			Suhteellinen velkaantuneisuus,%	44,77	37,43
			Velat ja vastuut % käyttötuloista	45,20	37,76
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 245	24 127	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000e	5064	4286
			Kertynyt yli-/alijäämä, e/asukas	1830	1518
			Lainakanta 31.12, 1000e	9388	6933
			Lainat euroa/asukas	3392	2455
			Lainasaamiset, 1000e	2672	2880
			Asukasmäärä	2768	2824

Omavaraisuusaste = $100 \times (\text{Omapääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$ mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70% omavaraisuutta. 50% tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Tämä tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3989	13,09	Toimintakulut	23825	81,34
Verotulot	10399	34,11	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	11940	39,17	Korkokulut	97	0,33
Korkotuotot	69	0,23	Muut rahoituskulut	1	0,00
Muut rahoitustuotot	27	0,09	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät		0,00	Pakollisten varausten muutos	0	
- Pys.vast.hyödykk.luovutusvoitot	-130	-0,43	- Pakollisten varausten lis+./väh-.	0	0,00
			- Pys.vast.hyödykk.luovutustappiot	0	0,00
Investoinnit					
Rahoitusosuudet investointeihin	146	0,48	Investoinnit		
Pys vast.hyödykk.luovutustulot	153	0,50	Investointimenot	4138	14,13
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	294	0,96	Antolainasaamisten lisäykset	87	0,30
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3598	11,80	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1144	3,91
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,00
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	30485	100,0	Kokonaismenot yhteensä	29292	100,0
Kokonaistulot				30 485 418,86	
Kokonaismenot				29 291 930,49	
				1 193 488,37	
Muut maksuvalmiuden muutokset				758998,11	
Rahavarojen muutos				-434490,26	
				1 193 488,37	

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	0
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt		
Muut yhtiöt	1	0
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	0
Osakkuusyhteisöt	1	
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		5
Yhteensä	7	4

Tytäryhtiöitä:

- Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt: Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä ja Kiinteistö Oy Rokuanrivi.
- Muut yhtiöt: Utajärven Yrityspuisto.

Kuntayhtymiä ovat Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Pohjois-Pohjanmaan liitto. Osakkuusyhteisöihin luetaan Humanpolis Oy. Muut omistusyhteisyyshyhteisöt (ei yhdistellä tilinpäätöksessä, koska omistusosuus alle 20%) ovat As. Oy Utajärven Jokihovi, As. Oy Utarivi, ja As. Oy Sillankartio, Asunto Oy Utajärven Salmelanranta, Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi (yli 20%, mutta merkitys vähäinen; ei yhdistellä).

1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Toimintakertomuksessa tehdään lyhyesti selkoa, miten konserniohjaus on kunnassa järjestetty. Selvityksestä tulee käydä ilmi, mitä tavoitteita kunta omistajana on asettanut tytäryhteisöilleen ja miten konserniohjauksen piiriin kuuluvien yhteisöjen toiminnan seuranta ja raportointi on vastuutettu kunnan toimielimille ja viranhaltijoille. Toimintakertomuksessa on lisäksi tehtävä selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kuntakonsernin toiminnassa. Näiden tavoitteiden toteutumaa esitellään edempänä.

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Seuraavana on esitelty Utajärven kunnan tytäryhtiöiden keskeisimpiä tapahtumia vuodelta 2017

Kiinteistö Oy Järvenneito, y-tunnus 0872739-4

Kiinteistö Oy Järvenneito on Utajärvi-konserniin kuuluva tytäryhtiö ja sen koko osakekannan omistaa Utajärven kunta. Yhtiö omistaa 117 rivitalohuoneistoa. Asunnoista 28 kpl on yksiöitä, 15 kpl kolmioita ja loput 74 kaksioita ja pienkaksioita. Yhtiön talot on rakennettu vuosien 1975 – 1992 ja ne ovat valtion aravalainalla rakennettuja rivitaloja. Ojarivin kohteen A-talo, 5 huoneistoa on ollut kylmillään vuoden 2015 alusta alkaen.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 29.3.2017. Hallituksessa jatkoivat Antti Vääräniemi puheenjohtajana sekä jäseninä Satu-Sirkka Tapio, Toivo Perttunen ja Noora Iisakka, varajäseninä Pertti Kamula ja Asko Nikula. Hallituksen valinnasta pidettiin ylimääräinen yhtiökokous kunnallisvaalien jälkeen 4.9.2017, joka valitsi hallitukseen Jari Aitan, Pertti Kamulan, Inkeri Perttusen ja Satu-Sirkka Tapion sekä varalle Eero Pirttikosken. Hallitus järjestäytyi 21.9.2017 ja hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Aitta. Hallitus kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Tilintarkastajana on toiminut Utajärvi-konsernin valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Oy, vastuullisena tilintarkastajana kevääseen saakka Tuula Roininen JHTT, jonka jälkeen tilintarkastajana jatkoi saman yhteisön Tiina Mikkonen-Brännkärr KTH, JHT.

Asukaskokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 14.2.2017. Asukaskokoukseen osallistui yksi asukas. Asukaskokous ei asettanut uutta ehdokasta yhtiön hallitukseen.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta ja tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Dexili Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen toiminut Sanna Valtanen. Tekniset palvelut ostetaan kunnalta, vs. tekninen johtaja Petri Leskinen toimiessa yhtiön teknisenä asiantuntijana.

Kiinteistönhoito kilpailutettiin keväällä 2015 ja kiinteistönhoidosta on sopimus Kiinteistönhuolto Raimo Karhulan kanssa ajalle 1.5.2015 – 30.4.2018. Kiinteistönhuoltosopimus kattaa kaikki yhtiön omistamat vuokratalot kirkonkylän alueella. Ojarivissä on palkattu sivutoiminen kiinteistönhoitaja.

Asuntojen käyttöaste oli 91,56 %, kun se edellisellä vuonna oli 93,85 %. Tyhjänä olosta johtuen vuokria jäi saamatta 56.189,87 euroa. Neliövuokra suurimmassa osassa yhtiön asunnoista on 9,55 euroa/jm²/kk. Edellisen kerran vuokria tarkistettiin 1.5.2014. Yhtiö aloitti veden kulutuksen mukaisen laskutuksen vuonna 2016 osana talouden tervehdyttämistoimia. Vesimaksun hinnaksi on päätetty 6,32 euroa/m³. Kertomusvuonna vesimaksuja tuloutui 26.281,61 euroa.

Kiinteistöjen vuosittain päivitettävä pelastussuunnitelmat on päivitetty syksyllä 2017. Kiinteistöille laaditut Energiatodistukset, jotka perustuvat lakiin rakennuksen energiatodistuksesta (50/2013) ovat voimassa maaliskuulle 2025.

Tilinpäätöksessä lämmityskustannukset ovat 117.406,89 euroa, josta kaukolämmön osuus on 35.192,06 euroa. Vesi- ja jätevesimaksut ovat 34.770,67 euroa. Korjauksiin käytettiin 131.906,98

euroa, josta aktivoitiin taseeseen Mäntykujan B-talon kattourakka 53.072,00 euroa. Teknisen asiantuntijan palveluista maksettiin 3.943,35 euroa ja sähköisen huoltokirjan kustannukset ovat 670,15 euroa. Nämä sisältyvät korjauskustannuksiin. Muuttojen yhteydessä tehtiin pieniä remontti- ja maa-laustöitä.

Tilikauden 2017 päättyessä oma pääoma on 226.108,10 euroa ja osakepääoma 267.666,45 euroa. Taseen loppusumma on 2.173.332,28 euroa. Liikevaihto on yhteensä 645.707,57 euroa. Utajärven kunnan maksama avustus, 50.000,00 euroa kirjattiin muihin kiinteistön tuottoihin. Lainoja lyhennettiin lainaohjelman mukaisesti 206.178,75 euroa ja korkokulut ovat 21.246,22 euroa. Lainasaldo 31.12.2017 on 1.879.508,58 euroa, josta kunnan lainaa 459.997,01 euroa. Asukkailta perittyjä vuokravakuuksia on lyhytaikaisissa veloissa yhteensä 25.618,40 euroa. Vuokrasaattavat vuoden loppussa ovat 13.654,26 euroa. Kertomusvuonna vuokrasaattavia kirjattiin luottotappioksi 4.936,19 euroa. Poistoja on tehty suunnitelman mukaisesti lainanlyhennysten verran. Tilikauden tulos on 58.742,35 euroa ylijäämäinen.

Kiinteistö Oy Mäyrä, y-tunnus 0190234-8

Yhtiö omistaa Utajärven keskustassa sijaitsevan kolmikerroksisen 23 huoneiston kerrostalon. Yhtiön osakkeista Utajärven kunta omistaa 82 % ja Stora Enso Oyj 18 %.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 29.3.2017. Hallituksessa jatkoivat Toivo Perttunen puheenjohtajana sekä jäseninä Satu-Sirkka Tapio, Asko Nikula, varajäsenenä Pertti Kamula. Hallituksen valinnasta pidettiin ylimääräinen yhtiökokous kunnallisvaalien jälkeen 4.9.2017, joka valitsi hallitukseen Jari Aitan, Pertti Kamulan, Inkeri Perttusen ja Satu-Sirkka Tapion sekä varalle Eero Pirttikosken. Hallitus järjestäytyi 21.9.2017 ja hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Aitta. Hallitus kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Tilintarkastajana on toiminut Utajärvi-konsernin valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Oy, vastuullisena tilintarkastajana kevääseen saakka Tuula Roininen JHTT, jonka jälkeen tilintarkastajana jatkoi saman yhteisön Tiina Mikkonen-Brännkärr KTH, JHT.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta ja tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Dextili Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen toiminut Sanna Valtanen. Tekniset palvelut ostetaan kunnalta, vs. tekninen johtaja Petri Leskinen toimiessa yhtiön teknisenä asiantuntijana.

Kiinteistönhoito kilpailutettiin keväällä 2015 ja kiinteistönhoidosta on sopimus Kiinteistönhuolto Raimo Karhulan kanssa ajalle 1.6.2015 – 31.5.2018.

Asukaskokouksia pidettiin kaksi, 14.2.2017 ja 14.9.2017. Asukaskokoukset eivät asettaneet ehdokasta yhtiön hallitukseen eikä valinneet asukastoimikuntaa.

Asuntojen käyttöaste oli 82,25 %, kun se edellisenä vuonna oli 86,48 %. Asuntojen vajaakäytön vuoksi vuokria jäi saamatta 22.047,76 euroa. Vuokria on tarkistettu edellisen kerran 1.3.2016 lukien 0,40 euroa /jm²/kk ja ne ovat rapuissa A, B ja C 7,78 euroa/jm²/kk ja D-siiven yksiöissä 10,92 euroa/jm²/kk. Vesi sisältyy perittäviin vuokriin.

Kiinteistölle laadittu pelastussuunnitelma on päivitetty 22.9.2017 ja se päivitetään kerran vuodessa. Kiinteistölle laadittu Energiatodistus, joka perustuu lakiin rakennuksen energia-todistuksesta (50/2013) on voimassa 20.3.2025 saakka.

Kiinteistön kaukolämmön kustannukset ovat 28.132,04 euroa ja vesimaksut 9.749,92 euroa. Korjauksiin käytettiin 87.903,40 euroa, josta pesuhuone- ja viemäriremonttien osuus on 77.949,93 euroa. Korjauksiin sisältyy teknisen asiantuntijan palvelut 821,97 euroa sekä huoltokirjaohjelman käyttö 144,73 euroa. Utajärven kunnan avustus 80.000,00 euroa kirjattiin muihin kiinteistön tuottoihin. Pesuhuoneet remontoitiin kuuden huoneiston osalta.

Osakepääoma on 37.842,28 euroa. Oma pääoma tilikauden lopussa on 48.596,81 euroa. Taseen loppusumma on 304.027,66 euroa. Liikevaihto on 104.046,40 euroa. Lainoja lyhennettiin 15.700,00 euroa ja korkokulut ovat 422,19 euroa. Lainasaldo 31.12.2017 on 125.588,93 euroa, josta kunnan lainaa 70.638,93. Asukkailta perittyjä vuokravakuuksia on lyhytaikaisissa veloissa yhteensä 6.468,34 euroa. Rakennuksesta tehtiin tasapoisto 9.689,45 euroa. Vuokrasaatavat vuoden lopussa ovat 1.044,08 euroa. Tilinpäätöksessä on muodostettu uusi 8.744,00 euron asuintalovaraus, jonka jälkeen tilikauden tulos 0,87 euroa voitollinen.

Kiinteistö Oy Rokuanrivi, y-tunnus 0502369-0

Yhtiö omistaa Rokualla sijaitsevat 10 huoneistoa. Yhtiön osakkeista Utajärven kunta omistaa 54 % (27 kpl) ja Rokuan terveys- ja kuntouttamissäätiö 46 % (23 kpl).

Yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 24.2.2016. Yhtiökokous linjasi vuonna 2015, että kiinteistöllä tehdään ainoastaan välttämättömimmät remontit. Hallitus kokoontui vuoden mittaan kolme kertaa. Tilintarkastajana jatkoi Utajärvi-konsernin valitsema JHTT Tuula Roininen BDO Auditor Oy:stä.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 29.3.2017. Hallituksessa jatkoivat Heli Kaikkonen puheenjohtajana sekä jäsenenä Leo Saarenpää ja varajäsenenä Satu-Sirkka Tapio ja Jussi Liedes. Hallituksen valinnasta pidettiin ylimääräinen yhtiökokous kunnallisvaalien jälkeen 4.9.2017, joka valitsi hallitukseen Jari Aitan ja Heli Kaikkosen ja varalle Eero Pirttikosken ja Jussi Liedeksen. Hallitus järjestäytyi 20.9.2017 ja hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Aitta. Hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Tilintarkastajana on toiminut Utajärvi-konsernin valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Oy, vastuullisena tilintarkastajana kevääseen saakka Tuula Roininen JHTT, jonka jälkeen tilintarkastajana jatkoi saman yhteisön Tiina Mikkonen-Brännkärr KTH, JHT.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta ja tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Dextili Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen toiminut Sanna Valtanen. Teknisen asiantuntijan palvelut ostetaan Utajärven kunnalta.

Asukaskokoukset pidettiin 6.2.2017 ja 27.3.2017 Rokuanrivillä. Asukastoimikuntaa ei ole, eikä hallituksessa ole ollut asukasedustajaa kesän 2014 jälkeen.

Asuntojen käyttöaste oli 72,65 % kun se edellisenä vuonna oli 92,53 %. Vajaakäytön vuoksi vuokria jäi saamatta 12.268,49 euroa. Vuokria tarkistettiin 1.3.2017, jolloin vuokria korotettiin 0,20 euroa/jm²/kk, vuokra on 7,10 euroa/jm²/kk. Vuokralaisilta on peritty vesimaksu käyttämästään vedestä 1.3.2015 lukien. Veden hinta on 7,80 euroa/m³, vesimittarit ovat lämpimässä vedessä. Asukkaat maksavat vesimaksuennakkoa 10,00 euroa/kk/hlö. Asukkailta perittäviä vesimaksuja tuloutui 1.466,40 euroa.

Kiinteistölle laadittu pelastussuunnitelma on päivitetty 21.9.2017 ja se päivitetään kerran vuodessa. Kiinteistön energiatodistus, joka perustu lakiin rakennuksen energiatodistuksesta (50/2013) on voimassa 5.6.2025 saakka.

Kiinteistön korjaus- ja huoltotyöt on ostettu kiinteistöhuoltoyrityltä tarpeen mukaan ja lumi- ja hiekoitustyöt on teetetty koneurakoitsijalla. Näihin on käytetty yhteensä 4.247,00 euroa.

Kiinteistön lämmityskustannukset ovat 6.309,19 euroa ja vesimaksut 2.321,30 euroa. Korjaukset ovat 3.750,21 euroa. Korjauksiin sisältyy teknisen asiantuntijan palvelut 339,83 euroa sekä sähköisen huoltokirjan kustannukset 63,49 euroa. Kiinteistöllä tehtiin ainoastaan pieniä huolto- ja korjaustöitä.

Yhtiön osakepääoma on 8.409,40 euroa ja oma pääoma 8.457,48 euroa. Taseen loppusumma on 108.618,36 euroa. Liikevaihto on 34.655,00 euroa, jossa laskua edelliseen tilikauteen 8.209,35 euroa. Kuntarahoituksen lainaa lyhennettiin 10.828,00 euroa. Korkokulut ovat 212,20 euroa. Lainasaldo 31.12.2017 on 40.124,69 euroa, josta kunnan lainaa 23.882,69 euroa. Rakennuksista tehtiin EVL:n mukainen 4 %:n poisto 3.584,21 euroa ja tilinpäätöksessä on purettu asuintalovaraus vuodelta 2009 yhteensä 4.610,00 euroa ja muodostettu uusi 12.960,00 euron asuintalovaraus vuodelle 2017. Vuoden 2017 tulos on 0,30 euroa voitollinen.

Kiinteistöosakeyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Tavoite	Toimenpide/Mittari	Toteutuma 2017
1. Kysyntää vastaavat, toimivat vuokra-asunnot	- käyttöaste - käyttöasteiden vaikea ennustettavuus, johon varaudutaan talousarviovaiheessa	- käyttöasteiden toteutumat 2017 (2016) • Järvenneito 91,56 % (93,85%) • Mäyrä 82,25 % (86,48 %) • Rokuanrivi 72,65% (92,53 %)
2. Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asumisviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen	- kosteusmittaukset asukkaiden poismuuttojen yhteydessä/ tarvittaessa korjaus taloudellisten resurssien puitteissa	Aina pesuhuoneiden kosteusmittaus poismuuttojen yhteydessä, huoneisto-remontteja tehty tarpeen mukaan se mitä pystytty rajallisten taloudellisten resurssien puitteissa, loppuvuotta kohden lisääntyi remonttia odottavien asuntojen määrä. Mäntykujan B-talon kattoremontin toteutus syksyllä 2017 aiemmin asetetun tavoitteen mukaisesti.

3. Putaalsaaaren öljylämmityksen lämmitystapa-muutokset	ESCO-hankkeen avulla selvitetty lämmitystapa-muutosten mahdollisuus ja kustannuksia keväällä 2017	Utajärven kunnan kaukolämpölaitosta ja kaukolämpöverkon laajentumista koskevat päätökset kesken, yhtiö jäi odottamaan kunnan päätöksiä kaukolämpöasiassa.
---	---	---

Utajärven Yrityspuisto Oy

Utajärven Yrityspuisto Oy on Utajärven kunnan omistama kehitys- ja teollistamisyhtiö.

Yhtiön osakepääoma on 1.631.423,02 euroa, kunnan omistusosuus on 100 %. Osakkeita on 970 kpl, joiden nimellisarvo on n. 1681,88 euroa. Yhtiö on rekisteröity 17.10.1997.

Yhtiön toimialana on edistää alueen elinvoimaisuutta ja talouselämää kiinteistöyhtiönä, joka voi hallita omistus- ja vuokraoikeuden nojalla kiinteistöjä ja rakentaa niihin toimi- ja palvelutiloja sekä hankkia niihin sijoitettavia tuotantolaitteistoja vuokrattavaksi, lunastettavaksi tai ostettavaksi. Yhtiö voi tarjota rakennuttamis- ja kiinteistöpalveluita Utajärven kuntakonsernille ja hallita sen kiinteistömassaa. Yhtiö voi tuottaa lämpöenergiaa omiin tiloihinsa sekä alueen muihin kiinteistöihin, joihin ei ole tarjolla muuta uusiutuvaa energiaa.

Lisäksi toimialana on harjoittaa yritystoimintaa edistävää neuvonta-, konsultointi-, kehittämis- ja projektitoimintaa, yhtiö voi omistaa osakkeita ja muita arvopapereita, joihin sijoittaminen parantaa Utajärven kunnan elinvoimaa tai antaa selkeän synergiaedun. Tavoitteena on edistää kunnan elinkeinotoimen tavoitteiden toteuttamista ja uusien työpaikkojen lisäämistä kuntaan. Yhtiö voi myös osallistua muun yritystoiminnan tukipalvelun tuottamiseen.

Utajärven Yrityspuisto Oy:n yhteistyöyritysten suurimmat toimialat ovat muoviteollisuus, elintarviketeollisuus sekä mekaaninen puunjalostus. Yrityksillä on suuntaus keskittyä ydinliiketoimintansa mahdollisimman tehokkaaseen hoitamiseen ja antaa muiden tahojen omistaa kiinteistöt. Tämä menettely on avannut UYP Oy:lle mahdollisuuden tarjota palvelujaan eri toimialojen yrityksille. UYP Oy:n kannattavuus riippuu vuokralle annettujen tilojen määrästä ja niistä saaduista vuokratuloista, sillä edellytyksellä, että vuokraavat yritykset pystyvät maksamaan vuokransa myös taloudellisesti kriittisinä aikoina. UYP Oy:n tuottamat elinkeinopalvelut yrityksille ovat maksuttomia ja siltä osin yhtiön kannattavuus on riippuvainen myös Utajärven kunnan maksamasta palkkiosta elinvoimapalvelujen tuottamisesta. Vuokralle annettuja tiloja ei ole vielä riittävästi ja siksi niitä ansaintalogiikan mukaisesti tulisi rakentaa tai ostaa lisää yhtiön vuokratulojen ja kannattavuuden parantamiseksi.

Toimintavuoden aikana tehtiin korjauksia omistettuihin kiinteistöihin ja niiden laitteistoihin Kiinteistöt ovat yrityspuiston suurin omaisuus, niiden kunnossapidosta on huolehdittava jatkuvasti.

Toimintavuoden aikana on tehty tiivistä yhteistyötä PUUTA-hankkeen kanssa mm. yritysvierailuiden muodossa, puualan yrittäjyyden edistämisen suunnittelussa sekä Puutoimiala kasvuun-seminaarin järjestäminen Rokualla 13.11.2017 PUUTA-hankkeen kanssa yhteistyössä. Yhteistyö on ollut tiivistä myös yrittäjien kanssa. Merkittävin yhteistyössä yrittäjien, kunnan ja yrityspuiston toteutettu tapahtuma vuonna 2017 oli Keisarin kesäpäivä, joka keräsi Utajärvelle noin 1000 hengen yleisömäärän. Säännöllisesti on järjestetty myös yrittäjien aamukahvitilaisuuksia sekä erilaisia koulutuksia. Työllisyyspalvelujen kanssa toteutettiin työn- ja yrittäjyyden päivä.

Yleisenä tavoitteena oli edelleen yhteistoiminnan tiivistäminen erilaisten kehittämisen- ja neuvontatahojen kanssa. Yritysneuvonta Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa on toiminut hyvin. Utajärven Yrityspuisto Oy:n järjestämää yritysneuvontaa on tehnyt enimmäkseen Oulunkaaren kuntayhtymän yritysasiames Ilkka Pirttikoski. Myös muiden toimijoiden, esimerkiksi BusinessOulun palveluja käytetään yritysneuvonnassa.

Uuden yritystoiminnan käynnistämiseksi ja siirtymiseksi paikkakunnalle käytiin yhteistyöneuvotte-luja eri tahojen kanssa vuoden aikana useita. Liiketoimintasuunnitelmia valmistui runsaasti. Tämä työ on jatkuvaa ja tehokasta mahdollisuuksien etsimistä.

Liikevaihto ja tuloksen muodostuminen

Päättyneen tilikauden liikevaihto oli yhteensä 721 060,07 euroa (edellinen vuosi 730 102,55 euroa), liikevaihdot sisältävät Utajärven kunnan antaman palkkion elinvoiman tuottamisesta. Liikevaihdon lasku edellisestä vuodesta johtuu siitä, että vuonna 2016 on saatu vakuutuskorvauksia lämpölaitok-sen rikkoutumisen johdosta. Tilikauden tulos on -74 487,18 euroa (edellisen vuoden tulos oli 226 694,62 euroa).

UYP Oy:n tase oli edellisenä vuonna 3 918 118 euroa ja vuoden 2017 lopussa taseen loppusumma oli 3 851 294 euroa. Omaa pääomaa oli alaskirjausten jälkeen jäljellä 3 147 062,36 euroa. Vuoden 2017 aikana UYP Oy:n yritysalueiden kehittämistoimet ovat olleet yritysneuvonnan tehos-tamista, uusien yrittäjien kanssa neuvotteluja, vuokralaisyritysten auttamista selviytymään velvoit-teistaan, toimitilojen ja laitteistojen kunnostamista sekä elinvoiman edistämistä erilaisten koulutus-ten ja tapahtumien järjestämisellä. Vuoden 2017 tilikauden tappio johtuu Pottumies Oy:n konkurs-sin aiheuttamista alaskirjauksista sekä muista aiemmilla tilikausilla tulleista maksamattomista eristä jotka nyt alas kirjattu. Maksamattomien erien perintää jatketaan kirjauksista huolimatta.

Tulevaisuuteen varautuminen

Yritystoiminnan monipuolistaminen koko kunnassa luo alueelle edellytyksiä synergiaetuihin ja vah-vistaa kunnan elinvoimaa. Yritysten määrän kasvaessa UYP Oy:n haavoittuvuus esim. suhdanteiden muuttuessa vähenee. Tavoitteena on Utajärven elinkeinojen vahvistaminen, yritysten käynnistämi-sen edistäminen ja kehittymisen tukeminen. Pidemmän aikavälin tavoite on yritysten kansainvälis-tymisen lisääminen.

Hallitus ja toimitusjohtaja

Yhtiön hallituksen nimeää vuosittain yhtiökokous vuodeksi kerrallaan. Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimitusjohtajana on toiminut 1.4.2016 alkaen Vuokko Paso. Vuonna 2017 yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet: ; Mikko Kemilä (pj.), Antti Vääräniemi (vpj.), Heino Tapio, Ahti Moilanen, Eero Merilä. Lisäksi kunnan edustajina ovat olleet kunnanjohtaja ja kunnanhallituksen pj.

Elinvoimasektorin tulevasta toiminnasta

Utajärven Yrityspuisto Oy on noudattanut Utajärven kunnassa kesällä 2016 hyväksyttyä uutta elin-voimaohjelmaa. Tavoitteena on saada kuntaan monipuolinen yrityskanta ja palvelut. Yritysten li-sääntyminen ja toimivien yritysten kasvaminen auttavat kunnan tärkeimmän strategisen tavoitteen toteutumista eli Utajärven kunnan väkiluvun kehityksen kääntämistä kasvuun.

Yritysneuvontaa ja – koulutusta tehostetaan. Yritysten verkostoitumista ja kasvua edistetään kaikin mahdollisin keinoin. Samoin kehitetään yrittäjyyden lisäämiseen tähtäävää yhteistyötä oppilaitosten, hankkeiden, yrittäjien ja yrittäjäyhdistyksen kanssa.

Uuden yritystoiminnan tarvitsemia tiloja tarkastellaan tarpeen mukaan tapauskohtaisesti. Lähtökohdaisesti toteutetaan toimet, joilla pystytään lisäämään työpaikkoja ja säilyttämään entisiä. Nykyisten tilojen saneeraus ja laajentaminen on katsottava merkittäväksi keinoksi säilyttää ja lisätä työpaikkoja.

Utajärven Yrityspuisto Oy:n talousarvion toteutuminen

Asia	Tavoite	Toteutuma
1. Työpaikkojen ja asukkaiden saaminen kuntaan	- Työpaikkojen hankkiminen ja luominen alueen yritystoimintaa lisäämällä ja monipuolistamalla - Työllisten määrän lisääntyminen < 1168	Yritysten määrän lisääntyminen +9 kappaletta vuonna 2017 on toteutunut. Työpaikkojen määrää ei voida arvioida luotettavasti. Kunnan työllisten määrä on vähentynyt
2. Vuokratulojen lisääminen ja talouden parantaminen	- Tyhjät ja tuottamattomat toimitilat käyttöön	Lähes kaikki tyhjät tilat on saatu käyttöön. Vuoden lopussa tyhjillään on Pottumies Oy:n tila, josta on neuvottelut käynnissä.
3. Yrityspuiston kiinteistöjen arvon säilyttäminen ja tuotosta vastaaminen	- Energian mittausjärjestelmän ottaminen käyttöön, energian hinnoittelun tarkistaminen, huollot ja korjaukset	Energian mittausjärjestelmä on otettu käyttöön, energian hinta on tarkastettu ja hintaa on nostettu. Huoltoja ja korjauksia on tehty paljon.

1.6.4 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt virkamiehet. Konsernijohto vastaa omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Konserniohje on päivitetty (Valt. 28.2.2017, §13), koska uusi kuntalaki tuli voimaan 2017 konserniohjauksen osalta. Hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä suosituksen on kunnanhallitus hyväksynyt 2.9.2014 § 201. Näissä ohjeissa ja suosituksissa määritellään Utajärven kunnan konsernivalvonnan periaatteet.

Tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpano käy ilmi kunkin yhtiön tähän tilinpäätökseen toimittamasta esittelytekstistä.

Vuoden 2017 aikana tytäryhtiöt ovat esitelleet kunnanhallitukselle toimintaansa ja taloudellista tilannettaan säännöllisesti. Lisäksi kunnanhallituksessa on käsitelty tytäryhtiöiden asioita erillisinä pykälinä tai asia on esitelty kunnanhallitukselle kunnanjohtajan katsauksessa. Tällöin on ollut kyse lähinnä omistajanohjaukseen liittyvistä asioista.

1.6.5 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
Toimintatuotot	27 684	27 516
Toimintakulut	-46 615	-46 422
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	22	-3
Toimintakate	-18 909	-18 909
Verotulot	10 383	10 291
Valtionosuudet	11 940	12 432
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	95	65
Muut rahoitustuotot	32	10
Korkokulut	-140	-153
Muut rahoituskulut	-1	-1
Vuosikate	3 400	3 735
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 044	-2 592
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-96	
Satunnaiset erät	-7	
Tilikauden tulos	1 250	1 143
Tilinpäätössiirrot	-2	-3
Tilikauden verot	-1	-2
Laskennalliset verot	-7	-7
Vähemmistöosuudet	-5	-6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 233	1 122

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut %	59,39	59,27
Vuosikate / poistot %	166,28	144,10
Vuosikate, e/as.	1228	1323
Asukasmäärä	2768	2824

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3400	3735
Satunnaiset erät	-7	
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-1	-2
Tulorahoituksen korjauserät	153	88
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2209	-2100
Rahoitusosuudet investointimenoihin	146	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	206	87
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 688	1 807
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset	-179	-53
Antolainauksen vähennykset	336	152
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4074	1677
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4289	-1784
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-168	-12
Oman pääoman muutokset	-17	-9
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	73	
Vaihto-omaisuuden muutos	-2	-5
Saamisten muutokset	323	-214
Korottomien velkojen muutokset	-583	-968
Rahoituksen rahavirta	-433	-1 220
Rahavarojen muutos	1 254	587
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4852	3597
Rahavarat 01.01.	3597	3010
Rahavarojen muutos	1 254	587

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja inv.rahavirran kertymä 5v., 1000€	-169	1190
Investointien tulorahoitus %	164,84	177,84
Lainanhoitokate	0,80	2,01
Kassan riittävyys pv	31,43	26,00
Asukasmäärä	2768	2824

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	25 175	25 777	OMAPÄÄOMA	13 798	12 614
Aineettomat hyödykkeet	696	467	Peruspääoma	9055	9055
Aineettomat oikeudet	70	86	Muut omat rahastot	72	67
Muut pitkävaikutteiset menot	585	355	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	3437	2369
Ennakkomaksut	40	25	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1233	1122
Aineelliset hyödykkeet	21 474	21 937	VÄHEMMISTÖOSUUDET	72	66
Maa- ja vesialueet	1315	1238	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Rakennukset	15 802	16 668	VARAUKSET	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2832	2798	Poistoero	0	0
Koneet ja kalusto	834	769	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	128	129			
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	561	334	PAKOLLISET VARAUKSET	544	516
			Muut pakolliset varaukset	544	516
Sijoitukset	3 002	3 371			
Osakkuusyhteisöosuudet	59	48	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	265	295
Muut osakkeet ja osuudet	750	974	VIERAS PÄÄOMA	19 431	19 665
Joukkovelkakirjalainasaamiset	14	14	Pitkäaikainen	12 158	12 476
Muut lainasaamiset	2177	2334	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	10196	10325
			Lainat julkisyhteisöiltä	1610	1815
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	185	289	Muut velat/Liittymism.	351	336
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 751	7 091			
Vaihto-omaisuus	95	92	Lyhytaikainen	7 272	7 188
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1413	1455
Saamiset	3 805	3 401	Lainat julkisyhteisöiltä	204	213
Pitkäaikaiset saamiset	538	770	Saadut ennakot	10	11
Lyhytaikaiset saamiset	3266	2630	Ostovelat	1953	2087
			Muut velat	516	506
Rahoitusarvopaperit	126	127	Siirtovelat	3131	2878
			Laskenall.verovelat	42	35
Rahat ja pankkisaamiset	4725	3470			
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 110	33 157
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 110	33 157	omavaraisuusaste%	40,70	38,26
			suhteellinen velkaantuneisuus %	38,84	39,12
			velat ja vastuut % käyttötuloista	40,77	39,98
			kertynyt ylijäämä(alijäämä),1000e	4681	3492
			kertynyt ylijäämä(alijäämä)/as.	1262	1237
			Konsernilainat e/asukas	4977	4890
			Konsernin lainak. 31.12.,1000e	13425	13810
			Konsernin lainasaamiset,1000e	2192	2349
			asukasmäärä	2768	2824

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Vuoden 2017 tilinpäätöksen tulos on 1 226 710,43€.

Kunnanhallitus on esittänyt (§52, 20.2.2018) ja valtuusto hyväksynyt (§15 28.2.2018), että tuloksesta tehdään investointivaroja. Kohteelle Taajaman runkovesijohto tehdään 150 000€ investointivarausta ja kohteelle Nuoris- ja Liikuntatalon remontti tehdään 300 000€ investointivarausta. Poistoeron muutos oli +1603,19€

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 778 313,62€ siirretään taseeseen tilikauden ylijäämätilille.

Kertyneet ylijäämät:	4 286 134,08€
v. 2017 ylijäämä:	778 313,62€
Ylijäämä yht.:	5 064 447,70€

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

2.1.1 HALLINTOPALVELUT

Hallintopalveluiden tehtäväalue

Hallintopalveluiden tehtäväalueeseen kuului valtuuston, kunnanhallituksen, tilintarkastuksen, lupa- ja valvontalautakunnan, keskusvaalilautakunnan, kunnan johtamisen, edustamisen ja tiedottamisen, hallintotiimin ja työntekijöiden työterveyshuollon menot.

Ikäihmisten-, lasten ja nuorten- ja työikäisten valmistelutoimikunnan sekä arviointitoimikunnan menot 31.5.2017 asti. Lisäksi 1.6.2017 alkaen uuden hallintomallin mukaan elinvoimavaliokunnan, hyvinvointivaliokunnan ja sivistysvaliokunnan menot.

Ulkopuolisilta ostettavia palveluja ovat Oulunkaaren kuntayhtymältä ostetut kunta- ja palvelutoimiston talous- henkilöstö- ja tietohallintopalvelut, hankinta-asiamiehen palvelut sekä eläkeasiamiehen palvelut. Humanpolis Oy:ltä Muhoksen, Vaalan ja Utajärven yhteisen viestintäasiantuntijan palvelut.

Hallintopalveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2017	TA-2017 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2017	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	62 800		62 800	81 280,78	-18 480,78	129,4
Toimintamenot	1 821 560	130 000	1 951 560	1 871 462,62	80 097,38	95,9
Netto (toimintakate)	1 758 760	130 000	1 888 760	1 790 181,84	98 578	94,8
Sisäiset						
Toimintatulot	221 306		221 306	216 711,41	4 594,59	97,9
Toimintamenot	6 500		6 500	14 353,00	-7 853,00	-100,0
Netto (toimintakate)	214 806		214 806	202 358,41	12 447,59	94,2
Yhteensä						
Toimintatulot	284 106		284 106	297 992,19	-13 886,19	104,9
Toimintamenot	1 828 060	130 000	1 958 060	1 885 815,62	72 244,38	96,3
Netto (toimintakate)	1 543 954	130 000	1 673 954	1 587 823,43	86 130,57	94,9

Hallintopalveluiden talousarvion toimintakate alittui 86 130,57€

Hallintopalveluiden tunnuslukuja/mittareita

TUNNUSLUKU / MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017
(ulkoiset luvut) asukasm.	2857	2824	2768
Hallintopalveluiden nettomenot € /as.	536	578	647
Hallintotiimi, nto € /as.	117	116	114
Kunnan tietohall.(tilit 4342,4362) kulut, €	197952	206927	214937
Kunnan tietohallinnon kulut € /as.	69	73	78
Oulunk.tietohallinnonkulut (Utaj.) €/as.	49	48	43
Oulunk. henkilöstöpalvelut -kulut (Utaj.) €/as.	15	13	19
Ouluk. talouspalvelut -kulut (Utaj.) €/as.	33	34	36
Luottamuselinhallinto €/as.	57	92	136

Hallintopalvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2017

Asia	Tavoite	
1. Terve kuntatalous	- Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus <50 % - Omavaraisuusaste > 50 % - Lainamäärä ei saa ylittää maan keskiarvoa enemmän kuin 50 % - Vuosikate positiivinen - Tuloveroprosentti enintään 0,5 % -yksikköä maan keskiarvoa korkeampi - Taseessa on ylijäämää - riskien kartoitus-lomake tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle	- Toteutui - Toteutui - Maan ka 2921€/as.(tilinp. arvio) , Utaj. 3392€/as. Toteutui - Toteutui - Maan ka 20, Utaj. 20,5; toteutui - Toteutui - Ei toteutunut

2. Sähköiset palvelut	- Virtuaalinen asiakaspalvelu aloitetaan osana Yhteispalvelupisteen toimintaa 2017 - Cloudia kilpailutusjärjestelmä käytössä - tietoturvakoulutus käyty ja tietoturvasi- tous allekirjoitettu - Tos valmistuu 2017 - Kapa tehty 6/2017 - prosessikuvaukset on päivitetty	- Toteutui - Toteutui - Toteutui 60 %:sti - Toteutui - Toteutui - Ei toteutunut
3. Motivoiva henkilös- töpolitiikka	- Sairauspoissaolot laskee - Henkilöstö jää vanhuuseläkkeelle, ei työkyvyttömyyseläkkeelle - Työvoiman vaihtuvuus vähäistä - Caf-arvioinnit toteutuu - muutosjohtamiseen liittyvät koulutukset järjestetty	- Ei toteutunut - Ei toteutunut (1) - Vaihtuvuus vähäistä - Ei toteutunut - Toteutui

Tiedonohjaussuunnitelman laatiminen on edennyt suunnitelman mukaisesti Oulunkaaren ja Oulunkaaren kuntien kanssa. Therefore -dokumentinhallintaohjelman käyttöä on laajennettu.

Valtiovarainministeriön sähköisiä asiointipalveluja on otettu käyttöön palvelujen valmistuttua. Hallintotiimi hoitaa kunnan ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimistotehtävät. Yhteispalvelupisteessä hoidetaan kunnan, Kelan ja Te-toimiston avustavat asiakaspalvelutehtävät.

Utajärven kunta on ollut mukana USO3, Uuden sukupolven organisaatio ja johtaminen - hankkeessa. Kuntien rooli ja palvelurakenteet ovat muotoutumassa uudelleen – nyt jos koskaan on tarvittu kuntajohdon yhteistä uudistamistyötä ja sitä on haettu USO3 –hankkeen kautta. Uuden sukupolven organisaatiot – verkosto on tarjonnut tälle työlle oivan alustan. USO on osallistujakuntien vertaisoppimis- ja vertaistukiverkosto, kokemus ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallinen kehittämistyön konsultti. Vuoden 2017 alussa käynnistyi neljäs kaksivuotinen USO-verkostokausi, jonka työskentelyssä painottuvat tulevaisuuden kunnan toiminnan kirkastaminen, kuntien strategisen johtamisen ja verkosto- ja konsernijohtamisen kehittäminen sekä muutoksessa johtaminen.

Valtuustokauden vaihtuminen ja uusien maakuntaorganisaatioiden käynnistämisestä johtuva siirtymäkausi luovat tarpeen ajantasaiselle valtakunnalliselle tiedolle ja vertaiskuntien kokemustietämykselle sekä vaatii johtamiselta onnistunutta muutosten hallintaa ja uudistumiskykyä.

Seudullisen kuntapalvelutoimiston toiminta vuonna 2017

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuotettiin Iille, Pudasjärvelle, Simolle, Utajärvelle, Vaalalle ja Oulunkaaren kuntayhtymälle. Simon kunta on ollut mukana kuntapalvelutoimistossa vuoden 2011 alusta lähtien. Lisäksi kunnille myytiin erillisten sopimusten mukaisesti palkka- ja eläkeasiamiespalveluja. Henkilöstöpalveluissa laskutusperusteena oli toimintolaskenta.

Talouspalvelut

Talouspalvelut tuotettiin vuonna 2017 Iin, Simon, Utajärven ja Vaalan kunnille, Pudasjärven kaupungille sekä Oulunkaaren omalle toiminnalle. Laskutusperusteena oli vuonna 2017 toimintolaskenta. Talousarvioon myynti arvioitiin 65 % kunnille ja 35 % omalle tuotannolle, ja laskutuksen toteuma oli tilinpäätöksessä 67 % kunnille ja 33 % omalle tuotannolle. Kuntien laskutusennakot olivat 579.881,89 euroa ja lopullinen osuus 588.691,23 euroa, eli lisälaskutusta kunnille syntyi 8.809,34 euroa.

Tietopalvelut

Kuntapalvelutoimiston Tietopalvelut-yksikön perustehtävä on turvata Oulunkaaren kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien tietoteknisen toimintaympäristön tarkoituksenmukaisesta toiminnasta. Palvelutuotanto käsittää loppukäyttäjien tuen lisäksi n. 7.000 käyttäjän, 4.200 tietokoneen ja 50 palvelinkoneen sekä alueverkon muodostaman kokonaisuuden ylläpidon. Ylläpidettävien tietokoneiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen nähden noin 16 %. Tietopalveluita tuotettiin vuonna 2017 Oulunkaaren kuntayhtymän, Iin, Simon, Utajärven ja Vaalan kuntien sekä Pudasjärven kaupungin organisaatioille.

Vuoden 2017 merkittävimmät tietopalveluiden toteuttamia kehittämistoimenpiteitä ovat olleet tablet-päätelaitteiden keskitetty hallinta sekä O365-tuoteperheen osioiden käyttöönotto, jolla on jatkettu oman palvelunkapasiteetin laajennustarvetta eteenpäin.

Kuntapalvelutoimiston hankkeet

Kuntapalvelutoimistossa käynnistettiin vuoden 2016 lopussa johdon raportointiratkaisun hankintaprojekti. Tavoitteena oli saada sekä jäsenkuntien että Oulunkaaren käyttöön helppokäyttöinen, palveluna tuotettu johdon raportointiratkaisu, jonka käyttöönotto tapahtuu kahdessa eri vaiheessa. Raportointiratkaisu kilpailutettiin vuoden 2016 aikana ja toimittajaksi valittiin Softwave Ohjelmistot Oy. Toimittajan kanssa on toteutettu ensimmäisen vaiheen käyttöönotto taloustiedon raportointia varten ja henkilöstötiedon raportointi valmistuu vuoden 2018 alussa.

Kuntapalvelutoimiston loppulaskutus 2017

Yhteensä	lin kunta					Pudasjärvi	Pudasjärven Lämpö Oy	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yht	Oulun- kaari	Kaikki Yht
	li	Vesil	li-instit.	Ateria/tila	Yht.								
Henkilöstöpalvelut													
ennako €/v	90 479,04	2 406,00	12 603,96	19 623,00	125	75 252,96	0,00	44 640,96	66 870,96	58 671,96	370 548,84	331 802,99	702 351,83
2017 toteutunut €	75 689,00	2 197,88	11 408,02	15 121,84	104	71 830,44	0,00	53 878,13	40 706,40	31 378,22	302 209,93	323 415,66	625 625,59
Palautus-/Lisämaksua + (netto), €	-14 790,04	-208,12	-1 195,94	-4 501,16	-20 695,26	-3 422,52	0,00	9 237,17	-26 164,56	-27 293,74	-68 338,91	-8 387,33	-76 726,24
Alv 24 %	-3 549,61	-49,95	-287,03	-1 080,28	-4 966,86	-821,40	0,00	2 216,92	-6 279,49	-6 550,50	-16 401,34		
Brutto	-18 339,65	-258,07	-1 482,97	-5 581,44	-25 662,12	-4 243,92	0,00	11 454,09	-32 444,05	-33 844,24	-84 740,25		
Talouspalvelut													
ennako €/v	79 475,04	21 489,70	18 507,00	30 614,04	150	162 159,03	0,00	94 463,04	114 654,00	58 520,04	579 881,89	312 412,01	892 293,90
2017 toteutunut €	99 494,79	37 405,22	21 081,27	27 689,13	185	160 208,23	4 773,72	98 721,21	79 504,93	59 812,73	588 691,23	294 422,10	883 113,33
Palautus-/Lisämaksua + (netto), €	20 019,75	15 915,52	2 574,27	-2 924,91	35 584,63	-1 950,80	4 773,72	4 258,17	-35 149,07	1 292,69	8 809,34	-17 989,91	-9 180,57
Alv 24 %	4 804,74	3 819,72	617,82	-701,98	8 540,31	-468,19	1 145,69	1 021,96	-8 435,78	310,25	2 114,24		
Brutto	24 824,49	19 735,24	3 192,09	-3 626,89	44 124,94	-2 418,99	5 919,41	5 280,13	-43 584,85	1 602,94	10 923,58		
Tietopalvelut													
ennakot/v	302 334,00	4 226,30	14 000,04	18 500,04	339	335 000,04	0,00	137 000,04	117 000,00	69 000,00	997 060,46	699 450,00	1 696 510,46
2017 toteutunut €	305 994,86	6 316,03	14 161,75	38 241,96	364	274 245,00	0,00	119 878,65	82 246,63	56 810,87	897 895,75	718 338,42	1 616 234,17
Palautus-/Lisämaksua + (netto), €	3 660,86	2 089,73	161,71	19 741,92	25 654,22	-60 755,04	0,00	-17 121,39	-34 753,37	-12 189,13	-99 164,71	18 888,42	-80 276,29
Alv 24 %	878,61	501,54	38,81	4 738,06	6 157,01	-14 581,21	0,00	-4 109,13	-8 340,81	-2 925,39	-23 799,53		
Brutto	4 539,47	2 591,27	200,52	24 479,98	31 811,23	-75 336,25	0,00	-21 230,52	-43 094,18	-15 114,52	-122 964,24		
KAIKKI YHTEENSÄ													
ennako €/v	472 288,08	28 122,00	45 111,00	68 737,08	614	572 412,03	0,00	276 104,04	298 524,96	186 192,00	1 947 491,19	1 343	3 291 156,19
2017 toteutunut €	481 178,65	45 919,13	46 651,04	81 052,93	654	506 283,67	4 773,72	272 477,99	202 457,96	148 001,82	1 788 796,91	1 336	3 124 973,09
Palautus-/Lisämaksua + (netto), €	8 890,57	17 797,13	1 540,04	12 315,85	40 543,59	-66 128,36	4 773,72	-3 626,05	-96 067,00	-38 190,18	-158 694,28	-7 488,82	-166 183,10
Alv 24 %	2 133,74	4 271,31	369,61	2 955,80	9 730,46	-15 870,81	1 145,69	-870,25	-23 056,08	-9 165,64	-38 086,63		
Brutto	11 024,31	22 068,44	1 909,65	15 271,65	50 274,05	-81 999,17	5 919,41	-4 496,30	-119 123,08	-47 355,82	-196 780,91		
Kaikki	8 890,57	17 797,13	1 540,04	12 315,85	40 543,59	-66 128,36	4 773,72	-3 626,05	-96 067,00	-38 190,18	-158 694,28		
Alv 24 %	2 133,74	4 271,31	369,61	2 955,80	9 730,46	-15 870,81	1 145,69	-870,25	-23 056,08	-9 165,64	-38 086,63		
Brutto	11 024,31	22 068,44	1 909,65	15 271,65	50 274,05	-81 999,17	5 919,41	-4 496,30	-119 123,08	-47 355,82	-196 780,91		
Kirjaukset:													
Per 3060.3201.334	-84 740,25												
An 3060.3202.334	10 923,58												
Per 3060.3203.334	-122 964,24												
An 2599	-196 780,91												

2.1.2 ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimapalveluiden tehtäväalue

Elinvoimapalveluiden tehtäväalueeseen kuuluvat Oulun maaseutupalvelut, messut ja tapahtumat, varauskeskus Supan toiminta, erilaisten hankkeiden hallinta ja elinkeinoelämän kehittäminen.

Elinvoimapalveluiden talousarvion toteutuminen ja määrärahan ylitys

	TA 2017	TA-2017 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2017	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	208 755		208 755	277 137,11	-68 382,11	132,8
Toimintamenot	935 175	400 000	1 335 175	1 247 232,87	87 942,13	93,4
Netto (toimintakate)	726 420	400 000	1 126 420	970 095,76	156 324	86,1
Sisäiset						
Toimintatulot	0		0	200,00	-200,00	0,0
Toimintamenot	59 511		59 511	46 409,50	13 101,50	-100,0
Netto (toimintakate)	-59 511		-59 511	-46 209,50	-13 301,50	77,6
Yhteensä						
Toimintatulot	208 755	0	208 755	277 337,11	-68 582,11	132,9
Toimintamenot	994 686	400 000	1 394 686	1 293 642,37	101 043,63	92,8
Netto (toimintakate)	785 931	400 000	1 185 931	1 016 305,26	169 625,74	85,7

Elinvoimapalveluiden talousarvion toimintakate alittui 169 625,74€

Rokuan matkailun ydinalueen kehittämissuunnitelma valmistui loppuvuodesta 2017. Kehittämissuunnitelman sisältö kohdistuu virkistys- ja harrastustoimintojen sekä majoitusvaihtoehtojen ideoimiseen ja tuloksena syntynyt maankäyttösuunnitelma antaa suoraan materiaalia Rokuan asema-kaavan sisällön päivitystyöhön.

Utajärven ja Muhoksen kunnilla oli yhteinen messuosasto rakentajamessuilla. Messuilla esiteltiin kuntapalveluita ja markkinoitiin rakennuspaikkoja.

Oulujoen moninaiskäyttö

Oulujoen moninaiskäyttö (OUMO)-hanketyöryhmä laajeni vuonna 2015 koskemaan koko Oulujoki varren kuntia aivan joen latvoilta Ouluun saakka. Tällä samalla mallilla toimintaa jatkettiin vuonna 2016 ja 2017. Kyse on Fortum Oyj:n ja kuntien yhteistyömallista, jossa jokivarren kunnat yhdessä energiayhtiön kanssa pyrkivät hankkeiden avulla edesauttamaan mm. rakennetun jokivarren virkistyskäytölle sopivien puitteiden ylläpitämistä. Myös joen vedenlaadun parantamiseen tähtääviä yhteistyöhankkeita on aikojen saatossa tehty. Lohien ylisiirtoa Utosjoelle jatkettiin vuonna 2016 ja 2017. Smolttien rysäpyynti ja sähkökalastus Utosjoella olivat 3-vuotisia hankkeita joilla tutkittiin joen vaellusikäistä kalakantaa. Utajärven vedentilan parantamishankkeet, Utajärven ruoppaus ja lisävesiputki Utasen yläaltaasta etenivät molemmat AVI:n luvituksiin. Utajärven kunnan osuus OUMO-yhteistyössä vuonna 2017 oli 25 000 €.

PUUTA-hankkeessa vuoden 2017 loppuun mennessä saavutetut tulokset

Hanke on markkinoinnin ja viestinnän tuloksena saanut laajasti näkyvyyttä sekä vahvistanut yhteistyötä hanketoimijoiden, Utajärven Yrityspuisto Oy:n ja yrittäjien välillä. Alueen yritystoiminnassa havaitut kehittämistarpeet tulevat vaikuttamaan Mustikkakankaan alueen suunnitteluun. Utajärven Yrityspuisto Oy jatkaa alueen markkinointia hyödyntäen hankkeessa tuotettua materiaalia.

Markkinointitutkimus: ”Selvitys laatuhakkeen kysynnästä ja toimitusketjusta”, joka perustui vuonna 2016 tehtyyn haastattelututkimukseen, jossa haastateltiin 18 toimijaa puuhakkeiden toimitusketjussa mukaan lukien seitsemän lähialueen kunnallista ja yksityistä lämpölaitosta.

Mustikkakankaan lämmön ja sähkön tuotannon sekä materiaalivirtojen simulointimalli, jota voidaan hyödyntää alueen kehittämistyössä erilaisten vaihtoehtojen kartoittamiseen varsinkin, jos energiantarve alueella lisääntyy ja lämpölaitos joudutaan uusimaan.

Oulun Seudun Ammattiopiston puualan koulutuksen ja Utajärven kunnan välillä aloitettu yhteistyö, jonka tavoitteena on saada lisää puualan yrittäjiä Utajärven kunnan puunjalostuskeskukseen sekä ammattitaitoisia työntekijöitä jo nyt kunnassa toimiviin puunjalostusyhtiöihin. Yhteistyö on pääasiassa tiedottamista puualan koulutus- ja työmahdollisuuksista oppilaitoksen toimesta yläkoululaisille ja lukiolaisille sekä kannustamista hakemaan alan koulutukseen.

Hakkeen kuivaamisessa saatuja tuloksia ja kokemuksia voidaan hyödyntää esimerkiksi pienkohteiden energianeuvonnassa. Tulokset ovat kaikkien hakkeen kuivaamista suunnittelevien tai haketta kuivaavien tahojen saatavilla. Hankkeessa tehtyjen tutkimusten ja selvitysten raportit ovat saatavissa hankkeen nettisivulla.

PUUTA-hankkeessa on osatoteuttajina Oulun yliopiston kauppakorkeakoulu ja Oulun Ammattikorkeakoulu Oy. Myös uusissa hankkeissa haetaan yhteistyökumppaneita vastaavista organisaatioista sekä yrityksistä.

YhteisBio-hanke on käynnistetty vuoden 2017 aikana Oulun Seudun Leaderin tuella.

Humanpolis Oy

Humanpolis Oy:n kolmas toimintavuosi 2017 kuntien omistuksessa on sujunut suunnitellusti ja budjetin mukaisesti.

Pitkin vuotta 2016 keskusteltiin Humanpoliksen roolista; onko se vain matkailun markkinointiyhtiö (Rokua Geopark) vai onko sillä laajempaa elinkeinojen kehittäjän roolia. Koko yhtiön kuntaomistisuuden ajan on keskusteltu yritysneuvonnan liittamisestä yhtiön toimintaan. Tähän ei kuitenkaan ole vielä päädytty.

Kaikissa kolmessa kunnassa on kuluvan vuoden aikana työstetty / hyväksytty kuntastrategia, mihin yhtiön omaa toimintaa on pyritty peilaamaan. Merkittävänä muutoksena voidaan pitää myös yhtiön toimiston siirtymistä kesällä 2016 Muhoksen keskusta, mikä on tuonut yhtiön toiminnan paremmin alueen ihmisten tietoon sekä helpottanut yhteydenottoja.

Vuodelle 2017 suunniteltu hanketoiminta toteutui yli odotusten.

Kehittämishankkeilla on yhtiön toiminnassa ollut edelleen merkittävä rooli. Vuoden 2017 aikana toteutetut hankkeet ovat pääsääntöisesti jo vuoden 2016 aikana alkaneita ja osa jatkuu vuoden 2018 puolelle.

Kehittämishankkeet työllistävät yhtiön henkilöstöstä toimitusjohtajan n 8,5 kk/v, Rokua Geoparkin toiminnanjohtajan n 9kk/v, projektipäällikön n 11kk/v. Lisäksi pienissä hankkeissa työskentelee määräaikaissä työsuhhteissa muutama henkilö 100%.

Hankkeista suurin osa on Humanpoliksen hakemia ja hallinnoimia hankkeita, poikkeuksen tekevät vain yhteishankkeet, Vaalan Lukion hallinnoima Erasmus+- hanke sekä suunniteltu yhteispohjoismainen geopark-hanke. Lisäksi yhtiö hallinnoi ja ohjaa muutamia Oulujoen Moninaiskäyttö-ohjelman hankkeita.

Vuoden 2017 alkupuolella lähtivät Humanpolis-kunnat (Muhos, Utajärvi, Vaala) kokeiluluontoisesti mukaan rahoittamaan, kahden vuoden määräajalle, kuntien ja Humanpoliksen yhteistä viestinnän asiantuntijaa. Tällä tehtävällä pyritään löytämään uusia keinoja alueen tunnettuuden lisäämiseksi sekä kunnittaisten ja yhteisen viestintäsuunnitelman tekemiseen.

Utajärven kunta rahoitti Humanpoliksen toimintaa sekä sen hankkeita vuoden 2017 aikana seuraavasti:

Humanpolis Oy – yhtiön hallinto ja kehittäminen / 12 600

Rokua Geopark sopimus / 44 000

Viestinnän asiantuntija / 20 000

OUMO (Oulujoen moninaiskäyttö-ohjelma)-hankkeisiin omarahoitusosuutta:

- 2 x 1500/ koko kust 20 000 ja 2 x 3750/ kok kust 50 000 eli yhteensä 10 500 omarahoitusta 70 000 euron hankkeisiin

Esiselvitys: Oulujokivarren ja Liminganlahden maailmanperintöarvojen selvittäminen – omarahoitus 3410 / kok kust 45 472

Opastuskeskus Supan toimintaan pyrittiin löytämään yritysälähtöistä toimintamallia. Kunta päätti hankkia loppuvuodesta 2017 ulkoiluvarusteita (yht 50 kpl –sisältäen haalarit, pipot, kengät, sukat, kintaat) palvelemaan alueelle tulevia ulkolaisia vierailijoita, joita loppuvuoden tietojen mukaan oli tulossa jo vuoden 2018 helmikuussa noin 100 henkilöä. Tämä investointi vauhditti ja vahvisti alueen kasvavaa matkailutoimintaa.

Maaseutuelinkeinoviranomainen

Uuden Oulun, Iin, Pudasjärven ja Utajärven maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2013. Järjestelyvastuu on kuntien välisellä sopimuksella Oulun kaupungilla.

Tukihakemuksia ja korvauksia on vuosittain käsitelty seuraavat määrät:

2014	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	93	339	137	107	676
-niistä kotieläintiloja	37	105	78	37	257
Peltoala ha	2565	10291	3940	4557	22353
Tukihakemukset kpl	638	2210	1069	777	4694

Petoeläinvahinkohakemukset kpl	0	8	31	2	41
Tuet ja korvaukset milj. €	2,30	8,23	4,79	3,82	19,14
2015	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	93	322	130	98	643
-niistä kotieläintiloja	32	101	75	36	244
Peltoala ha	2520	10215	4001	4582	21318
Tukihakemukset kpl	589	1973	990	702	4254
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	0	7	33	4	44
Tuet ja korvaukset milj. €	2,03	7,97	4,62	3,76	18,38
2016	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	87	315	126	93	621
-niistä kotieläintiloja	34	86	71	34	225
Peltoala ha	2460	10120	3994	4483	21057
Tukihakemukset kpl	540	1839	888	624	3891
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	2	7	31	1	41
Tuet ja korvaukset milj. €	1,93	7,43	4,44	3,67	17,47
2017	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	87	311	126	94	618
-niistä kotieläintiloja	29	80	62	31	202
Peltoala ha	2409	10039	4134	4497	21079
Tukihakemukset kpl	505	1790	830	580	3705
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	1	15	32	2	50
Tuet ja korvaukset milj. €	1,85	7,20	4,15	3,45	16,65

Oulunkaaren elinkeinopalvelut

Alla olevassa taulukossa on seudullisen yritysneuvojan yrityskontaktit 1.1.- 31.12.2017 seuraavasti:

- Yritysten perustamiseen liittyvät kontaktit (tapaamiset tai puhelinneuvonta)
- Perustetut yritykset, lakanneet yritykset ja yritysten nettolisäys sekä niiden perustettujen yritysten määrä, joissa yritysneuvoja on ollut mukana
- Olemassa olevien yritysten neuvontaan liittyvät kontaktit (mukana on osittain samoja yrityksiä), yritysneuvojan kontaktimäärät ja niistä syntyneiden rahoitus- ja tukihakemusten määrät
- Sidosryhmäkontaktit (tapaamisia tai puhelimitse hoidettuja)

Kunta	Yritysten perustaminen					Yritysneuvonta		Sidosryhmät
	kontaktit	perustetut yrit. yht.	perustamisessa yritysn. mukana	lakanneet yritykset	yritysten nettoli- säys	kontaktit	tulosteet	kontaktit
Ii	40	46	10	37	9	29	6	
Pudasjärvi	21	34	8	40	- 6	58	8	
Utajärvi	26	18	12	9	9	46	6	
Vaala	7	18	2	13	- 5	6	4	
Kaikki yht.	94	106	32	99	7	139	24	44

2.1.3 HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalvelujen palvelualue kattaa Hyvinvoinnin edistämisen (sisältää myös turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämisen sekä verkostoitumisen alueellisiin ja kansallisiin hyte-verkostoihin), maahanmuuttopalvelut, työllisyyspalvelut (työpajatoiminta ja palkkatukityöllistämisen) nuorten työpaja, etsivä nuorisotyö, kuntouttava työtoiminta, nuorten kesätyöllistäminen ja Oulunkaaren kuntayhtymältä ostettavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2017	TA-2017 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2017	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	386 000		386 000	489 664,58	-103 664,58	126,9
Toimintamenot	11 910 263	0	11 910 263	11 376 005,26	534 257,74	95,5
Netto (toimintakate)	11 524 263	0	11 524 263	10 886 340,68	637 922	94,5
Sisäiset						
Toimintatulot	0		0	0,00	0,00	0,0
Toimintamenot	27 687		27 687	22 237,77	5 449,23	-100,0
Netto (toimintakate)	-27 687		-27 687	-22 237,77	-5 449,23	80,3
Yhteensä						
Toimintatulot	386 000		386 000	489 664,58	-103 664,58	126,9
Toimintamenot	11 937 950		11 937 950	11 398 243,03	539 706,97	95,5
Netto (toimintakate)	11 551 950	0	11 551 950	10 908 578,45	643 371,55	94,4

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toimintakate alittui 643 371,55€. Tästä alituksesta Oulunkaaren kuntayhtymän sote –palveluiden osuus oli 532 672e ja sote –eläkkeiden osuus 39 906,47€ (yht. 572 578,47e)

Hyvinvoinnin edistäminen

Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa.

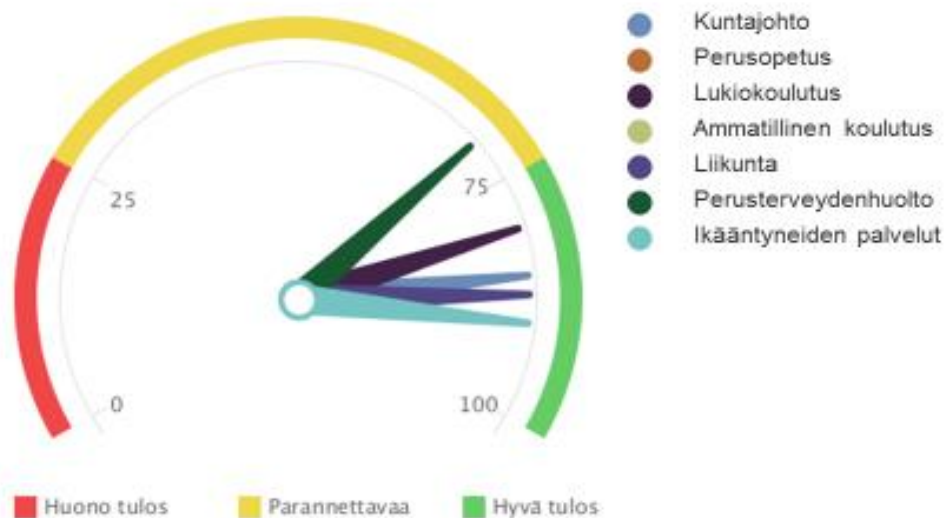
Hyvinvointia edistääkseen kunta:

- kehittää kunnan elinvoimaa ja toimintakykyä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti.
- tunnistaa eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeet sekä -odotukset ja luo sille edellytyksiä mm. hyvinvointipalveluilla.
- ehkäisee ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta.
- tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan asukkaiden ja eri yhteisöjen yhteinen asia.

Utajärvellä on panostettu hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseen jo useiden vuosien ajan. Kunnan johtoryhmä vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen systemaattisesta johtamisesta. Hyvinvointityön vaikutuksia seurataan ja arvioidaan hyvinvointitiedolla johtamisen tueksi kehitetyssä sähköisessä hyvinvointikertomuksessa, jossa käydään tarkemmin läpi kunnan hyvinvoinnin tilaa. Laaja hyvinvointikertomus (-suunnitelma) työstetään valtuustokausittain. Hyvinvointiraportti viedään vuosittain valtuuston hyväksyttäväksi. Arvioinnin pohjalta nousevat Hyvinvoinnin edistämisen kehittämisalueet on kirjattu seuraavan vuoden strategiakortteihin.

Kunnan terveydenedistämisen aktiivisuus oli THL:n TEA-mittarilla arvioituna hyvällä tasolla.

Terveystiedon edistämisen aktiivisuus : Utajärvi 2017

Terveystiedon edistämisen aktiivisuus : Utajärvi 2017

	Utajärvi	Vaala	Muhos	Ii	Pudasjärvi	Kokkola
Terveystiedon edistämisen aktiivisuus	83	72	55	75	73	71
Kuntajohto	85	79	56	75	74	79
Perusopetus	..	..	55	..	66	69
Lukiokoulutus	80	59	..	..	..	70
Ammatillinen koulutus	..	..	..	..	..	67
Liikunta	87	70	71	77	57	71
Perusterveydenhuolto	70	70	34	70	70	66
Ikäntyneiden palvelut	90	90	55	90	90	73

Merkittävin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen haaste vuoden 2016 aikana oli edelleen kunnan korkea sairastavuus. Vuonna 2016 Terveyspuntarin (KELA) vakioimaton sairausindeksi oli Utajärvellä 172, mikä tarkoittaa sitä, että Utajärvellä esiintyy kansantauteja 72% enemmän kuin maassa keskimäärin. Indeksillä on noussut edellisistä vuosista (luku oli 166,4 % vuonna 2015) ja se on Pohjois-Pohjanmaan neljänneksi korkein, edellisenä vuonna luku oli kolmanneksi korkein. Utajärven vakioitu sairastavuusindeksi oli 138,6 %, missä on myös nousua edellisiin vuosiin verrattuna. Luku on Pohjois-Pohjanmaan kuntien kolmanneksi korkein, kun se oli edellisenä vuonna seitsemänneksi korkein.

Terveyspuntarin sairastavuusindeksi, KELA

Vakiointi: Vakioimaton

	2016	2015	2014	2013
Alue				
Ii	117,5	117,4	118,9	118,6
Muhos	111,1	108,7	108,9	107,9
Pudasjärvi	175,6	171,6	169,3	165,9

Utajärvi	172,0	166,4	165,9	171,1
Vaala	185,3	186,7	177,7	182,3

Vakiointi: Vakioimaton

Alue	Kansantauti	2016	2015	2014	2013
li	Kansantauti-indeksi	129,0	126,6	127,7	127,3
Muhos	Kansantauti-indeksi	121,4	120,9	123,9	127,3
Pudasjärvi	Kansantauti-indeksi	172,8	174,1	173,2	170,5
Utajärvi	Kansantauti-indeksi	188,9	197,2	196,7	190,9
Vaala	Kansantauti-indeksi	197,4	201,9	202,7	200,4

Hyvinvointipalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2017

Hyvinvoinnin edistämisen palvelusuunnitelma on kuntalaisten fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen, emotionaalisen ja hengellisen hyvinvoinnin edistäminen huomioiden hyvinvoinnin eri ulottuvuudet: osallisuus ja vaikuttaminen, elämänlaatu ja –hallinta, henkinen hyvinvointi, terveys- ja toimintakyky, turvallisuus, opiskelu ja työ, tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, asuminen ja ympäristö sekä toimeentulo.

Tavoitteena on

- Kuntalaisten monipuolisen hyvinvoinnin edistäminen
- Osallisuuden edistäminen
- Terveystietojen kaventaminen
- Pakolaisten kotouttaminen

Toiminnalliset tavoitteet olivat

Asia	Tavoite	Toteutuma
1. Hyvinvoinnin monialainen kehittäminen	- Laajan 2017-2021 Hyvinvointikertomuksen (-suunnitelman tekeminen)	- Työskentely aloitettu kuntalaisten kokemustiedon keräämisellä: hyvinvointitarpeiden kyselyllä sekä onnellisuuskyselyllä. Suunnitelma valmistuu 6/2018. - Kunnan uusi keväällä 2018 käyttöön otettava toimintamalli sisältää hyvinvoinnin monialaisen kehittämisen.
2. Verkostoituminen ja uusimman hyte-tiedon hyödyntäminen	- Alueellisiin hyte-ryhmiin osallistuminen min 2 krt/vuosi - Kansallisiin hyte-verkostoihin osallistuminen min. 2 krt/vuosi	- Toteutui - Toteutui

3. Turvallisuuden lisääminen	- Turvallisuustyöryhmän toiminta, kokoontuminen min. 2 krt/vuosi	- Turvallisuustyöryhmä kokoontui 22.5. Uutta turvallisuustyöryhmää ei ole nimetty 1.6. alkaen, vaan toiminta on siirretty uuden elinvoimatii-min vastuulle. - Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontui 2 krt - Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen kanssa järjestettiin paloturvallisuus ja ennaltaehkäisy-tilaisuus 24.8. erityisesti ikääntyneiden ym. ryhmien kotona asumisen turvallisuuden lisäämiseksi. - Vapaaehtoisen pelastuspalvelun Etsintäkurssi/VAPEPA järjestettiin 30.09.2017 Uta-järvellä
4. Kotouttamistyön toteuttaminen ja kehittäminen	- Kotouttamissuunnitelman toteuttaminen ja kehittäminen	- Toteutui

Maahanmuuttajapalvelut aloitti uutena palvelualueena vuoden 2016 alussa. Kuntaan perustettiin määräaikainen (31.12.2018 asti) maahanmuuttajapalvelujen ohjaajan tehtävä. Ohjaajan vastuualueeseen kuuluu maahanmuuttajatyön koordinointi ja kehittäminen sekä pakolaisten kotouttamisen toteuttaminen ja kehittäminen. Kuntaan saapui syksyllä 16 syyrialaista. Kotouttamistyötä on tehty yhteistyössä ELY-keskuksen, Oulunkaaren kuntayhtymän, SPR:n ja muiden järjestöjen, seurakunnan ja vapaaehtoisten kuntalaisten kanssa. Lokakuussa kaikki kouluikäiset lapset aloittivat koulun, alle kouluikäiset lapset päivähoidon ja aikuiset ELY-keskuksen järjestämän kotouttamiskoulutuksen.

Laadunhallinnan palvelusuunnitelma varmistaa ja kehittää kunnan toiminnan laatua ja tehokkuutta. Tavoitteena on toteuttaa laatu- ja toimintajärjestelmää kunnan johtamis- ja kehittämistyötä optimaalisesti tukevana systemaattisena toimimallina

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma
Laatu- ja toimintajärjestelmän vaikiinnuttaminen tukemaan kunnan johtamis- ja kehittämistyötä	- Esimiesryhmä käsittelee laatuasioita kokouksissaan - Laatu järjestelmän mukaiset CAF-arvioinnit sekä johdonkatselmus toteutuvat	- Ei toteutunut - Ei toteutunut/ johdonkatselmus siirrettiin keväälle

Työllistämispalveluiden palvelusuunnitelma oli hoitaa työllisyyttä ratkaisukeskeisellä toimintamallilla, jossa keskitytään yksilön vahvuuksien vahvistamiseen ja niiden esteiden poistamiseen,

jotka ovat tämän työllistymisen esteenä. Toiminta lähtee aina yksilön tarpeesta ja se on luonteeltaan vaativaa moniammatillista verkostotyötä.

Moniammatillisesta yhteispalvelusta annetun lain mukainen TYP-asiakastyö käynnistyi kunnolla vuoden 2017 aikana. Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) on yhteistoimintamalli, jossa TE-toimisto, kunta ja Kela yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet ja suunnittelevat heille työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työllistymisprosessiin etenemisestä ja seurannasta. Asiakkaita Utajärvellä on ollut vuoden 2016 alusta TYP-toiminnan piirissä 23 ja näistä jo päättäneitä asiakkuuksia on yhdeksän, asiakasehdokkaita viisi ja aktiivisia asiakkaita on yhdeksän.

Työllisyysuunnitelmassa vuodelle 2017 Työllistämispalveluiden ensisijaisiksi kohderyhmiksi oli määritelty kolme eri ryhmää. Nämä ryhmät olivat alle 29-vuotiaat nuoret, 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneet henkilöt sekä monialaisen yhteispalvelun piiriin kuuluvat asiakkaat. Työllistämispalvelujen tavoitteet asetettiin korkeiksi, mutta kunnasta riippumattomien syiden johdosta kaikkia asetettuja tavoitteita ei saavutettu.

Vuoden 2017 aikana kunnan palkkatukipaikoissa työskenteli 53 henkilöä ja Oulunkaaren kuntayhtymällä yhdeksän henkilöä. Kuntouttavassa työtoiminnassa osallistui 24 henkilöä ja kuntouttavaa työtoimintaa järjestettiin yhteensä 1051 toimintapäivää. Työkokeiluun osallistui yhdeksän henkilöä. Nuorten työpajalla oli ohjauksessa 22 nuorta ja etsivä nuorisotyö tavoitti vuoden aikana 33 nuorta. Sama henkilö on voinut osallistua useampaan toimenpiteeseen.

Tavoite / toteutuma:

- Työttömyysprosentti on enintään koko maan keskitason tasoa vuoden 2017 loppuun mennessä. Joulukuussa 2017 työttömien osuus työvoimasta oli koko maassa 11,2 % ja Utajärvellä 13,7%. Pohjois-Pohjanmaalla vastaava luku oli 12,8%, Vaalassa 16,8%, Iissä 15,1% ja Pudasjärvellä 16,5%.
- 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneiden määrä on nolla vuoden 2017 loppuun mennessä. Luku oli 7 hlöä joulukuussa 2017.
- Työmarkkinatuen kuntaosuus on alle 50 000 €/vuosi. Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 53 034 €.

Utajärven kunta on mukana Euroopan sosiaalirahaston rahoittamassa *VALPAS-hankkeessa*, jossa kehitetään sektorirajat ylittävää matalan kynnyksen toimintaa yhdessä kumppanikuntien kanssa Nuorten Ystävien valmennuspajamallia soveltaen. Hankkeen kohderyhmänä ovat työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat pohjoissuomalaiset nuoret ja nuoret aikuiset (15-40 vuotiaat), jotka ovat vaikeimmassa työmarkkina-asemassa ja vaarassa tipahtaa palvelujen ulkopuolelle. Hankkeeseen osallistuvat Muhoksen, Kemijärven, Pudasjärven ja Utajärven kunnat, ja se toimii 31.7.2019 saakka.

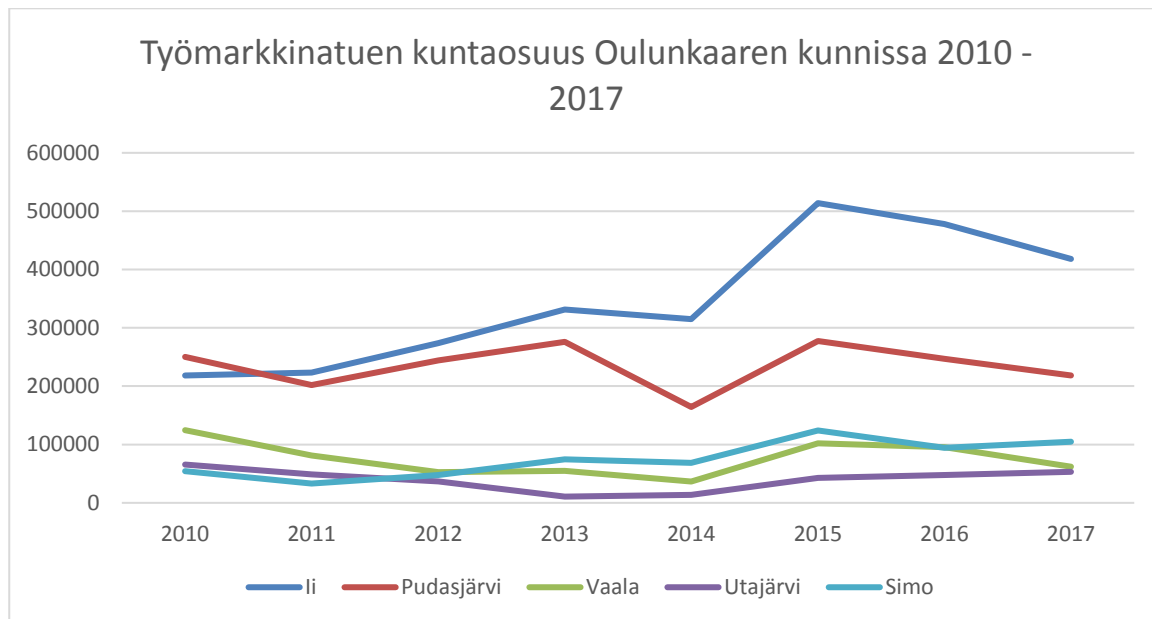
Utajärven kunta on mukana myös Oulunkaaren kuntayhtymän hallinnoimassa *TyöTakomo-hankkeessa*. Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on työllistää kohdekuntien työttömiä työnhakijoita. Lisäksi vahvistetaan työnhakijoiden työelämävalmiuksia ja edistetään uusien työpaikkojen syntymistä.

Hanketta rahoittaa Euroopan rakennerahasto, Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus ja Oulunkaaren kuntayhtymän kunnat, ja se kestää 30.9.2019 asti.

Työllisyyspalveluiden toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma
1. Nuorten kouluttautumisen ja työllistymisen edistäminen vahvistaminen	- Haetaan valtionavustusta nuorten työpajatoimintaan sekä etsivään nuorisotyöhön - Nuorisotakuu toteutuu - Nuorten kesätyöllistäminen toteutuu ja nuorten starttirahan käyttöön ottaminen	- toteutunut
2. Aikuisten työpajatoiminnan ja sen sisällön kehittäminen	- toiminta verkostoitunutta ja yksilön tavoitteita tukevaa matalan kynnyksen toimintaa - yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden määrä nolla 12/2017	- Toteutunut - joulukuussa 2017 työmarkkinatukea vähintään 300 päivää saaneita oli 7
3. Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen	- Tehdään kuntouttavan työtoiminnan toimintasuunnitelma - Tarjotaan ryhmämuotoista ja seinätöntä työpajatoimintaa - Edelleen kehitetään kuntouttavaa työtoimintaa yhteistyössä Oulunkaaren kanssa - Osallistutaan seudullisiin tapaamisiin	- Toteutunut
4. Palkkatukityöllistämisen kehittäminen	- Uusia työpaikkoja yrityksiin - yhteistyön kehittäminen elinvoimapaalveluiden kanssa - yritysten opastaminen palkkatukeen liittyvissä asioissa - kuntalisän kehittäminen	- Työ on alkanut ja sitä jatketaan vuonna 2018
5. Tiedottaminen	- Viestintäsuunnitelman toteuttaminen suunnitellusti	- Toteutunut
6. Systemaattisten eläkeselvittelyiden aloittaminen	- Aloitetaan systemaattiset eläkeselvittelyt yhteistyössä Oulunkaaren aikuissosiaalityöntekijän kanssa	- Toiminta aloitetaan 2018

Vertailtaessa tilannetta Oulunkaaren kuntayhtymän muihin kuntien tilanteeseen, Utajärven kunnan työllistämispalvelut onnistuivat haasteellisessa tilanteessa erittäin hyvin.

Ylläolevassa kaaviokuvassa esitetään Työmarkkinatuen kuntaosuudet Oulunkaaren kunnissa vuosina 2010 - 2017.

Kelan työmarkkinatuen kuntamaksut								
	TP10	TP11	TP12	TP13	TP14	TP15	TP16	TP 17
Ii	218 332	223 060	273 713	331 455	314 711	513 866	477 889	418 011
Pudasjärvi	250 231	201 959	244 159	276 131	164 350	277 425	246 820	218 424
Utajärvi	65 640	48 959	36 794	10 700	13 640	42 959	47 951	53 034
Vaala	124 599	80 997	52 897	54 873	36 547	102 167	95 605	62 113
Simo	54 485	33 054	47 517	74 733	68 540	124 093	94 276	104 900
	713 287	588 029	655 079	747 893	597 788	1 060 509	962 541	856 482

Taulukossa Työmarkkinatuen kuntaosuudet euroina Oulunkaaren kunnissa vuosina 2010 - 2017. Työllistämisen nettomenot olivat yhteensä 560 998 €. Menot jakaantuvat seuraavasti: työllistäminen 388 060 €, työpaja 65 695 €, nuorten työpaja 48 383 €, kuntouttava työtoiminta 33 860 € ja nuorten kesätyöllistäminen 25 000 €. Nettomenot olivat 498 399 €, joten talousarvion toimintakate alittui 62 599 €.

Nuorten työpajatoiminnan palvelusuunnitelma on toteuttaa nuorten työpajatoimintaa seinättömän työpajamallin mukaisesti ja tarjota nuoren tarpeesta lähtevää yhteiskuntaan sijoittumista tukevaa ja voimavaraistavaa toimintaa yksilöllisesti.

Tavoitteena on

- Nuoren osallisuuden tukeminen ja yhteiskuntaan sijoittuminen, koulutusvalmiuksien parantaminen, opintojen loppuun suorittamisen edistäminen ja tukea avoimille työmarkkinoille sijoittumista.

Nuorten työpajatoiminnan toiminnalliset tavoitteet ovat:

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma
1. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet ja työttömät alle 29-vuotiaat nuoret hyödyntävät työpajatoimintaa.	- Tarjotaan toimintaa 100%:sti kaikille kohderyhmään kuuluville	- Toteutunut
2. Kaikki työpajajakson aloittaneet nuoret suorittavat sen loppuun, mikäli he eivät työllisty tai lähde opiskelemaan jo pajajakson aikana.	- Motivoidaan, kannustetaan ja tuetaan jakson loppuun suorittamisessa.	- Toteutunut
3. Nuorten työpajatoiminnan ja sen sisällön kehittäminen	- Aloitetaan nuorille suunnattu ryhmätoiminta - Toimintaan on mahdollista osallistua ilman sopimusta - Asumisen ohjaus-toimintamallin palvelutarpeen kartoitus ja suunnittelu sen perusteella - Järjestetään yhteisiä toiminnallisia päiviä muiden kuntien nuorten työpajojen kanssa	- Toteutunut
4. Kaikilla pajajakson suorittaneilla alle 29-vuotiailla nuorilla on pajajakson päättyessä koulutukseen tai työelämään johtava toteuttamiskelpoinen suunnitelma.	- Tehdään suunnitelma nuoren kanssa ja tarvittaessa mukana yhteistyöverkosta - Nuoren läheiset/tukihenkilö mukaan suunnitteluun	- Toteutunut
5. Kaikki pajajakson suorittaneet alle 29-vuotiaat nuoret sijoittuvat työhön, koulutukseen tai muuhun aktiiviseen toimintaan voimavarojensa mukaan	- Motivoidaan, kannustetaan ja tuetaan sijoittumista yksilöllisten tarpeiden mukaisesti	- Toteutunut

Nuorten työpajatoimintaan saatiin valtionavustusta 25 000 €. Nettomenot ovat 23 853 € ja talousarvion toimintakate alittui 24 530 €. Nuorten työpajan palveluja on kuvattu tarkemmin Utajärven nuorten työpajan toiminta- ja kehittämissuunnitelmassa vuodelle 2017.

Etsivän nuorisotyön palvelusuunnitelma on kohderyhmään kuuluvien nuorten tavoittaminen, tukeminen ja auttaminen tarvittaessa sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Tavoitteena on

- Kehittämistyön tavoitteena on kartoittaa Utajärven palvelutarpeen tilanteen alle 29-vuotiaiden tuen tarpeessa olevien nuorten osalta, suunnitella ja toteuttaa ennaltaehkäiseviä työmenetelmiä, jotka kohdistuvat kaikkiin Utajärven nuoriin, kehittää yhteistyötä lähikuntien etsivän nuorisotyöntekijöiden kanssa, nuorten työpajan ja sosiaali- ja terveystoimen työntekijöiden kanssa, osallistua koulutuksiin ja luoda yhteistyöverkostoja, järjestää koulupäivystystä

säännöllisesti, osallistua yläkoulun ja lukion vanhempainiltoihin, kehittää ja toteuttaa viestintää ja tiedottamista vuosikellon pohjalta ja työstää etsivän nuorisotyön toiminnan vuosikello.

- Asiakastyön tavoitteena on tavoittaa tuen tarpeessa olevat nuoret, pyrkiä saamaan kontakti nuoriin päivittäin ja hyödyntää sosiaalista mediaa yhteydenpidossa, auttaa nuoret sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille, luottamuksellisen aikuiskontaktin luominen, nuoren vahvuuksien löytäminen, nuoren ohjaaminen ja opastus tarvittaessa myös arkipäivän elämänhallinnassa kuten virastoissa asioimisessa ja taloudellisessa elämäntavassa, vastauksien etsiminen yhdessä nuoren kanssa niihin kysymyksiin ja haasteisiin, joita tulee vastaan itsenäistymisessä ja elämän eri siirtymävaiheissa, tukeminen ja rinnalla kulkeminen sekä toteuttaa kehitettyjä ennaltaehkäiseviä menetelmiä ja toimintamalleja, kuten erilaisia tapahtumia, elämyksellisiä retkiä, vetää erilaisia ryhmiä kuten Voimaneidot, sekä TimeOut! Aikailisä-toiminta, kutsuntojen ennakoterveystarkastukset, infot abeille ja ysiluokkalaiselle ja Nuotta-valmennus.

Etsivään nuorisotyöhön on saatu valtionavustusta 27 000 euroa. Etsivän nuorisotyön budjetti on sivistyspalvelujen alaisuudessa. Kyseisiä palveluja on kuvattu tarkemmin Utajärven etsivä nuorisotyö 2017 - suunnitelma toiminnasta -asiakirjassa.

Utajärven kunta, Oulunkaaren kuntayhtymän tilinpäätös 2017

KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN KATSAUS

Oulunkaaren kuntayhtymä on vastannut kahdeksan vuotta jäsenkuntiensa Iin, Pudasjärven, Utajärven ja Vaalan sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Simon kunta liittyi kuntayhtymän jäseneksi vuoden 2011 alusta. Kuntayhtymä on tuottanut myös seudullisen kuntatalvelu-toimiston talvelut vuodesta 2009 lähtien sekä elinkeinojen kehittämistoimintaa alueen yrityksille. Lisäksi Oulunkaaren kuntayhtymällä on aluekehittämiseen liittyviä tehtäviä.

Kuntayhtymän strategia päiuitettiin vuonna 2016 ja se on voimassa vuoteen 2020 saakka. Visiomme on mielekäs elämä kotona. Strategisiksi talvelteiksi on määritelty laaja-alainen hyvinvointi, alueellinen vaikuttavuus ja osallisuus. Keinoina strategisten talvelteiden saavuttamiseksi on hyvinvointityön yhdyspinnat ja yhdessä tekeminen, omasta ja lähipiirin hyvinvoinnista ja turvallisesta arjesta huolehtiminen sekä lähipalvelut. Palvelutyypinä tärkeällä sijalla ovat digitaaliset talvelut. Digitalvelujen tutuksi tekemistä vauhdittaa kuntayhtymässä digikummi. Arvojamme ovat yhdessä tekeminen, vastuullinen omatoimijuus sekä rohkea kehittäminen. Kuntayhtymän strategiassa on huomioitu kansalliset linjaukset sekä sote- ja maakuntauudistuksen alueellisen valmistelun muutosvisiosta johdetut linjaukset.

Kuntayhtymän kehittämistyö jatkui tuloksekkaina. Laaja-alainen kehittämistoiminta on vakiintunut luontevaksi osaksi kuntayhtymän toimintaa ja erilaisia kokeiluja otetaan käyttöön ketterästi. Vuonna 2017 käynnistyi taiteen keinoin syrjäytymistä ehkäisevä LÄHDE-hanke. Hanke toteutetaan yhteistyössä Iin KulttuuriKauppilan sekä Iin kunnan Ii-Instituutti –liikelaitoksen kanssa. Kuntayhty-

män kehittämistyössä on hyödynnetty yhteiskehittämisen menetelmiä monipuolisesti. Kuntayhtymän toiminnan arvioinnin yksi tärkeä tulos olikin, että kuntalaisten osallistamisessa palvelujen kehittämistyössä on edistytty.

Vuoden 2017 tilinpäätös on koko kuntayhtymän tasolla ylijäämäinen 133.894 euroa. Sosiaali- ja terveyspalvelujen nettokulut laskivat vuoden 2016 tilinpäätökseen verrattuna 2,6 %, erikoissairaanhoidon menot laskivat 3,3 % ja oman toiminnan nettokulut laskivat 2,2 %. Oman toiminnan nettokustannukset laskivat kaikissa Oulunkaaren jäsenkunnissa (vaihteluväli -3,2 % - -0,5 %) vuoteen 2016 verrattuna. Erikoissairaanhoidon kustannusten osalta kunnittainen vaihteluväli oli -7,0 % - +1,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntayhtymän myönteinen kustannuskehitys on jatkunut. Samalla toiminnan arvionnit ovat hyvällä tasolla. Palvelu- ja hoitotakuissa on pysytty ja toiminnalle asetetut tavoitteet on saavutettu. Sosiaali- ja terveyspalvelujen oman toiminnan menot laskivat n. 2,1 miljoonaa euroa, ja erikoissairaanhoidon kustannukset n. 1,3 miljoonaa euroa. Koko sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotannon kustannukset laskivat 3,6 miljoonaa euroa.

Julkisen talouden tilanne on osoittanut piristymisen merkkejä sopeutustoimien ja talouskasvun käynnistymisen seurauksena. Pienentyneet toimintakulut ja kasvaneet toimintatuotot ovat vahvistaneet kuntien ja kuntayhtymien vuosikatetta. Suotuista suhdannetilannetta ei kuitenkaan yksistään poista julkisen talouden rakenteellisia ongelmia. Väestön ikärakenteen muutos ja suurten ikäluokkien eläköityminen on 2010-luvulla lisännyt eläkemenoja. Ensi vuosikymmenellä suurin menojen kasvupaine kohdistuu hoito- ja hoivamenoihin. Myös Oulunkaaren alueella ikääntyvä väestö lisää palvelujen tarvetta.

Henkilöstökyselyn perusteella työhyvinvointi on kuntayhtymässä pysynyt hyvällä tasolla edellisvuosien tapaan. Kyselyn perusteella organisaation muutoskyky on hyvällä tasolla, työyksiköissä on yhteisöllisyyttä ja kehittäminen kuuluu kaikille. Kyselyn perusteella esimiehistä 95 % ja työntekijöistä 81 % suosittelisivat Oulunkaarta työnantajana. Sote-uudistuksen myötä laajentuva valinnanvapaus ja käynnissä olevat erilaiset rakenneselvitykset kuitenkin heijastuvat tiettyinä epävarmuutena. Myös omistajaohjauksen arvioinnissa tulokset heijastavat epävarmuutta tuleviin maakunta- ja sote-uudistuksiin liittyen. Yleisen arvioinnin osalta luottamushenkilöt ovat tyytyväisimpiä talouden suunnitteluun ja ohjaukseen sekä vaikuttavaan kehittämistoimintaan. Myönteisimmät arviot ovat Oulunkaaren toimielimissä mukana olevilla luottamushenkilöillä. Myös kuntapalvelutoimiston toimintaan oltiin tyytyväisiä.

Sote- ja maakuntauudistukset etenevät. Vuonna 2017 olemme edelleen olleet tiiviisti mukana edistämässä alueellista valmistelua Pohjois-Pohjanmaan sote-valmistelun ydinryhmässä sekä muissa maakunta- ja sotevalmistelun työryhmissä. Myös Lapin sote-savotan ja Meri-Lapin sote-valmistelussa on työskennelty aktiivisesti. Uudistus etenee niin, että maakuntien väliaikaishallinnot aloittaisivat aikataulun mukaisesti kesällä 2018. Kuntien kanssa yhteistyössä pohditaan tärkeitä kuntien ja maakunnan tulevia yhdyspintoja ihmisten hyvinvoinnin ja palvelujen parhaaksi. Samalla pohditaan kuntapalvelutoimiston uudistamista ja jatkoa maakuntauudistukseen valmistautumisessa. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on kansalaisten yhdenvertainen palvelujen saatavuus ja peruspalvelujen vahvistuminen. Kuntayhtymässä suhtaudumme luottavaisesti tuleviin uudistuksiin. Kiitos kaikille vuodesta 2017.

Leena Pimper-Koivisto
kuntayhtymän johtaja

Utajärven palvelutuotanto

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2016	ALKUPERÄINEN TA 2017	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2017	TP 2017	ERO TA - TP 2017	KÄYTTÖ- %
Utajärven perhepalvelut							
TOIMINTATUOTOT	466 957,32	308 183,00		308 183,00	349 423,57	41 240,57	113,4
TOIMINTAKULUT	-2 658 809,78	-2 730 474,00		-2 730 474,00	-2 456 560,33	-273 913,67	90,0
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-964 663,15</i>	<i>-1 036 079,00</i>		<i>-1 036 079,00</i>	<i>-938 966,25</i>	<i>-97 112,75</i>	<i>90,6</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-1 058 863,09</i>	<i>-1 214 551,00</i>		<i>-1 214 551,00</i>	<i>-1 044 751,89</i>	<i>-169 799,11</i>	<i>86,0</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 191 852,46	-2 422 291,00		-2 422 291,00	-2 107 136,76	-315 154,24	87,0
Utajärven terveyspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 083 778,60	826 400,00		826 400,00	1 022 097,45	195 697,45	123,7
TOIMINTAKULUT	-3 305 925,03	-3 200 946,00		-3 200 946,00	-3 175 056,36	-25 889,64	99,2
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-1 935 083,53</i>	<i>-1 853 984,00</i>		<i>-1 853 984,00</i>	<i>-1 820 038,98</i>	<i>-33 945,02</i>	<i>98,2</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-847 041,72</i>	<i>-817 476,00</i>		<i>-817 476,00</i>	<i>-816 597,01</i>	<i>-878,99</i>	<i>99,9</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 222 146,43	-2 374 546,00		-2 374 546,00	-2 152 958,91	-221 587,09	90,7
Poistot ja arvonalentumiset	-3 185,36	-3 163,00		-3 163,00	-3 162,76	-0,24	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 225 331,79	-2 377 709,00		-2 377 709,00	-2 156 121,67	-221 587,33	90,7
Utajärven vanhuspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	824 291,03	845 542,00		845 542,00	785 645,90	-59 896,10	92,9
TOIMINTAKULUT	-3 243 042,52	-3 221 820,00		-3 221 820,00	-3 240 591,30	18 771,30	100,6
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-2 123 001,21</i>	<i>-2 088 750,00</i>		<i>-2 088 750,00</i>	<i>-2 101 130,42</i>	<i>12 380,42</i>	<i>100,6</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-703 835,11</i>	<i>-659 928,00</i>		<i>-659 928,00</i>	<i>-746 509,62</i>	<i>86 581,62</i>	<i>113,1</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 418 751,49	-2 376 278,00		-2 376 278,00	-2 454 945,40	78 667,40	103,3
Utajärven oma tuotanto yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	2 375 026,95	1 980 125,00		1 980 125,00	2 157 166,92	177 041,92	108,9
TOIMINTAKULUT	-9 207 777,33	-9 153 240,00		-9 153 240,00	-8 872 207,99	-281 032,01	96,9
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-5 022 747,89</i>	<i>-4 978 813,00</i>		<i>-4 978 813,00</i>	<i>-4 860 135,65</i>	<i>-118 677,35</i>	<i>97,6</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-2 609 739,92</i>	<i>-2 691 955,00</i>		<i>-2 691 955,00</i>	<i>-2 607 858,52</i>	<i>-84 096,48</i>	<i>96,9</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 832 750,38	-7 173 115,00		-7 173 115,00	-6 715 041,07	-458 073,93	93,6
Poistot ja arvonalentumiset	-3 185,36	-3 163,00		-3 163,00	-3 162,76	-0,24	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 835 935,74	-7 176 278,00		-7 176 278,00	-6 718 203,83	-458 074,17	93,6
Utajärven esh ja muut ulkop. palv.ostot							
TOIMINTAKULUT	-3 699 986,53	-3 570 000,00		-3 570 000,00	-3 489 748,23	-80 251,77	97,8
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-3 677 220,86</i>	<i>-3 539 000,00</i>		<i>-3 539 000,00</i>	<i>-3 464 018,80</i>	<i>-74 981,20</i>	<i>97,9</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 699 986,53	-3 570 000,00		-3 570 000,00	-3 489 748,23	-80 251,77	97,8
UTAJÄRVI YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT	2 375 026,95	1 980 125,00		1 980 125,00	2 157 166,92	177 041,92	108,9
TOIMINTAKULUT	-12 907 763,86	-12 723 240,00		-12 723 240,00	-12 361 956,22	-361 283,78	97,2
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-5 022 747,89</i>	<i>-4 978 813,00</i>		<i>-4 978 813,00</i>	<i>-4 860 135,65</i>	<i>-118 677,35</i>	<i>97,6</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-6 286 960,78</i>	<i>-6 230 955,00</i>		<i>-6 230 955,00</i>	<i>-6 071 877,32</i>	<i>-159 077,68</i>	<i>97,4</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 532 736,91	-10 743 115,00		-10 743 115,00	-10 204 789,30	-538 325,70	95,0
Poistot ja arvonalentumiset	-3 185,36	-3 163,00		-3 163,00	-3 162,76	-0,24	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 535 922,27	-10 746 278,00		-10 746 278,00	-10 207 952,06	-538 325,94	95,0

KUSTANNUSTENJAKORAPORTTI

Asukkaat 1.1.2017	li	Pj	Uj	Va	Si	Yht
Asukkaat	9 628	8 187	2 824	3 040	3 170	26 849
%	35,86	30,49	10,52	11,32	11,81	100,00
Asukkaat	9 628	8 187	2 824	3 040		23 679
%	40,66	34,57	11,93	12,84		100,00
Asukkaat	9 628	8 187	2 824			20 639
%	46,65	39,67	13,68			100,00

HALLINTO, ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

HALLINTO		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
1101	Yhtymävaltuusto	x	x	x	x	x	20 542,83	7 366,62	6 264,07	2 160,71	2 325,98	2 425,44	20 542,83
1102	Tarkastuslautakunta	x	x	x	x	x	17 581,04	6 304,53	5 360,94	1 849,19	1 990,63	2 075,75	17 581,04
1103	Yhtymähallitus, tiimit	x	x	x	x	x	41 689,21	14 949,67	12 712,19	4 384,91	4 720,29	4 922,15	41 689,21
1201	Yleinen toimisto	x	x	x	x	x	334 900,43	120 094,65	102 120,37	35 225,10	37 919,38	39 540,93	334 900,43
1204	Arkisto	x	x	x	x	x	39 648,45	14 217,86	12 089,91	4 170,26	4 489,23	4 681,20	39 648,45
1205	Viestintä	x	x	x	x	x	56 768,87	20 357,21	17 310,39	5 971,00	6 427,70	6 702,57	56 768,87
1206	Tietohallinto	x	x	x	x	x	103 029,10	36 946,04	31 416,41	10 836,69	11 665,55	12 164,41	103 029,10
1301	Asiakirjahall. Ja tied.ohj.	x	x	x	x	x	2 985,32	1 070,53	910,31	314,00	338,02	352,47	2 985,32
8001	Rahoitus	x	x	x	x	x	-7 251,49	-2 600,37	-2 211,18	-762,72	-821,06	-856,17	-7 251,49
HALLINTO YHTEENSÄ							609 893,76	218 706,73	185 973,41	64 149,13	69 055,72	72 008,76	609 893,76

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
2101	Elinkeinoneuvonta	x	x	x			52 766,80	24 615,47	20 931,33	7 219,99			52 766,80
2102	Hankinta-asiamies, RARE	x	x	x	x		2 246,79	913,56	776,83	267,96	288,45		2 246,79
2102	Jäsenmaksut	x	x	x			3 216,00	1 500,25	1 275,71	440,04			3 216,00
2102	EnergiaPlus	x	x	x	x	x	30 000,00	10 757,94	9 147,83	3 155,42	3 396,77	3 542,03	30 000,00
2814	Kantama-hanke	x	x	x	x	x	-7 881,66	-2 826,35	-2 403,34	-829,00	-892,41	-930,57	-7 881,66
2815	OK#Kasvuverkosto-hanke	x	x	x	x	x	12 577,60	4 510,30	3 835,26	1 322,92	1 424,11	1 485,01	12 577,60
2816	TyöTakomo-hanke	x	x	x	x	x	44 821,81	16 073,02	13 667,41	4 714,40	5 074,99	5 292,01	44 821,81
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ							137 747,34	55 544,19	47 231,02	16 291,73	9 291,91	9 388,48	137 747,34
HALLINTO JA ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ V 2017							747 641,10	274 250,93	233 204,44	80 440,86	78 347,63	81 397,24	747 641,10

Oulunkaaren laskelma kuntien maksuosuuksista 2016-2018

II	TP 2016	TP 2017 ENNAKOT	TP 2017	ERO TA - TP 2017	Tot-%	MUUTOS TP 2016-2017	Muutos, %	TA 2018	MUUTOS TP 2017-TA 2018	Muutos, %
Yleinen	285 537	323 906	274 251	-49 655	84,7	-11 286	-4,0	318 864	44 613	16,3
Kuntapalvelutoimisto	574 463	614 258	654 802	40 544	106,6	80 339	14,0	684 871	30 069	4,6
Sote	30 927 850	29 604 000	29 940 881	336 881	101,1	-986 969	-3,2	31 659 955	1 719 074	5,7
YHTEENSÄ	31 787 850	30 542 164	30 869 934	327 770	101,1	-917 916	-2,9	32 663 690	1 793 756	5,8

KUNTAPALVELUTOIMISTON TUOTANTO

Kuntapalvelutoimisto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yhteensä	Oulunkaari	Kaikki yhteensä
Henkilöstöpalvelut	625 625,59	104 416,74	71 830,44	53 878,13	40 706,40	31 378,22	302 209,93	323 415,66	625 625,59
Talouspalvelut	883 113,33	185 670,41	164 981,95	98 721,21	79 504,93	59 812,73	588 691,23	294 422,10	883 113,33
Tietopalvelut	1 616 234,17	364 714,60	274 245,00	119 878,65	82 246,63	56 810,87	897 895,75	718 338,42	1 616 234,17
Kuntapalvelutoimisto yhteensä	3 124 973,09	654 801,75	511 057,39	272 477,99	202 457,96	148 001,82	1 788 796,91	1 336 176,18	3 124 973,09

Huom! Pudasjärven maksuosuus sisältää myös Pudasjärven Lämpö Oy:n maksuosuuden.

SOTEN TUOTANTO

SOTE-HANKKEET		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
4802	Sote osallishankkeet	x	x	x	x	x	14 228,55	5 102,33	4 338,68	1 496,57	1 611,04	1 679,93	14 228,55
4830	Digikummi	x	x	x	x	x	15 260,59	5 472,42	4 653,37	1 605,12	1 727,89	1 801,78	15 260,59
4832	Lähde	x	x	x	x	x	23 073,94	8 274,27	7 035,88	2 426,94	2 612,57	2 724,29	23 073,94
4899	Soten kehittämistoiminta	x	x	x	x	x	1 191,36	427,22	363,28	125,31	134,89	140,66	1 191,36
SOTE-HANKKEET YHTEENSÄ							53 754,44	19 276,24	16 391,21	5 653,94	6 086,39	6 346,66	53 754,44

Soten tuotanto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Perhepalvelut	19 891 226,93	6 236 887,59	6 924 436,03	2 107 136,76	2 684 471,13	1 938 295,42	19 891 226,93
Terveyspalvelut	19 178 213,60	5 984 782,46	6 342 132,79	2 156 121,67	2 603 639,72	2 091 536,96	19 178 213,60
Vanhuspalvelut	22 491 129,73	5 666 780,17	8 704 420,99	2 454 945,40	2 950 120,15	2 714 863,02	22 491 129,73
Oma tuotanto yhteensä sis soten hankkeet	61 614 324,70	17 907 726,46	21 987 381,02	6 723 857,77	8 244 317,39	6 751 042,06	61 614 324,70
Erikoissairaanhoido	37 336 623,53	12 033 154,78	11 744 538,99	3 489 748,23	5 343 131,61	4 726 049,92	37 336 623,53
SOTE YHTEENSÄ	98 950 948,23	29 940 881,24	33 731 920,01	10 213 606,00	13 587 449,00	11 477 091,98	98 950 948,23

Kuntien maksuosuudet yhteensä	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
V 2017	101 487 386,24	30 869 933,92	34 476 181,84	10 566 524,85	13 868 254,59	11 706 491,04	101 487 386,24

2.1.4 SIVISTYSPALVELUT

Sivistyspalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat opetuspalvelut, kirjasto, kansalaisopisto, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut.

Sivistyspalveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2017	TA-2017 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2017	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	385 160		385 160	568 663,79	-183 503,79	147,6
Toimintamenot	5 462 896		5 462 896	5 342 048,96	120 847,04	97,8
Netto (toimintakate)	5 077 736		5 077 736	4 773 385,17	304 350,83	94,0
Sisäiset						
Toimintatulot	0		0	0,00	0,00	-100
Toimintamenot	912 790		912 790	907 118,67	5 671,33	99,4
Netto (toimintakate)	912 790		912 790	907 118,67	5 671,33	99,4
Yhteensä						
Toimintatulot	385 160		385 160	568 663,79	-183 503,79	147,6
Toimintamenot	6 375 686		6 375 686	6 249 167,63	126 518,37	98,0
Netto (toimintakate)	5 990 526		5 990 526	5 680 503,84	310 022,16	94,8

Sivistyspalveluiden talousarvion toimintakate alittui 310 022,16€

TUNNUSLUKU / MITTARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
sisäiset- ja ulkoiset menot (netto)	as. 2995	as. 2957	as. 2950	as. 2945	as. 2895	as. 2857	as. 2824	as. 2760
Sivistyspalvelut/ nettome- not €/ asukas	1710,96	1494,98	1489,42	1515,28	1662	1985	2163	2086
Esi- ja perusopetus € / asu- kas	1017,32	878,99	863,38	877,15	818	1020	1080	1175
Koulujen yhteiset/kuljetus €/as.							220	198
Lukio € / asukas	164,94	155,77	179,88	190,13	186	193	222	244
Kansalaisopisto €/asukas	8,13	5,88	10,98	7,07	5,2	8,9	8,9	10,5
Kirjasto €/asukas	53,22	53,38	56,88	54,86	63	69	75	80
Kulttuuritoimi €/asukas	9,85	11,78	9,06	12,01	13	14,2	13,8	14
Liikuntatoimi €/asukas	41,41	25,15	20,98	21,18	23,5	54,4	52,3	48
Nuorisotoimi €/asukas	22,26	21,12	24,02	21,00	19	21,6	29	29
Päivähoito € / asukas	328,31	315,41	308,85	311,55	331	316	434	379

Sivistyspalvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2017

Asia	Tavoite	Toteutuma 2017
Opetusympäristön kehittäminen	Uuden oppimisympäristön mukainen kalustaminen aloitettu	Kalustoa on hankittu modernin oppimisen tueksi.
Esi-, perus-, ja lukion opetussuunnitelmien käyttöön ottaminen	Opetussuunnitelmat on otettu käyttöön ja toiminta on vakiintunut	Toiminta käynnistynyt
Kansainvälisyystoiminta	Verkostoituminen ja hankepohjainen toteuttaminen mm. Kiina ja eurooppalaiset yhteistyöhankeissa olevat maat	Kansainvälisyystoiminta on edennyt suunnitelmallisesti
Uimaopetus	Opetussuunnitelman kehittämisen uimaopetuksen osalta	Tavoite on toteutunut ja toiminta käynnistynyt
Päivähoitopaikkojen tarjoaminen tarpeiden mukaisesti	Kaikille järjestyy päivähoitopaikka hakemusten mukaisesti	Toteutunut
Varhaiskasvatussuunnitelman uudistaminen	Valmistetaan uusi varhaiskasvatuksen suunnitelma otettavaksi käyttöön 1.8.2017	Toteutunut ja käytössä
Liikuntaohjelman toteuttaminen	Liikuntaohjelman mukainen toiminta ja matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksien vahvistaminen suunnitelman mukaisesti	Toteutunut
Outi -kirjastoverkosto	Uusi Outi -kirjastoverkosto toimii	Tavoite on toteutunut, paremman palvelun kirjasto otetaan käyttöön 2/2018
Varhaisnuorten ja nuorten kerhojen ja tapahtumien kehittämien	Kerhojen määrä ja tapahtumia on vähintään nykyinen taso	Toteutunut
Konsertteja ja teatteriesityksiä kaikille ikäryhmille	Jokaiselle ikäryhmälle vähintään kaksi esitystä vuodessa	Toteutunut
Kulttuuriohjelma	Kulttuuriohjelman mukainen toiminta	Toteutunut ja käytössä

Esiopetus, peruskoulu ja lukio

Utajärven kunnassa on yksi koulu: Utajärven koulu. Utajärven koulussa toimii esiopetus, perusopetus ja lukio. Koulu järjestää myös kunnan aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan. Perusopetusta annetaan yhtenäisen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Lukiolla ja esiopetuksella on omat opetussuunnitelmat. Oppilaita Utajärven koulussa on yhteensä noin 430 ja henkilökuntaa noin 45.

Toteutuma: Utajärven koulu antoi tasokasta opetusta ja kasvatusta ajanmukaisessa ja viihtyisässä oppimisympäristössä, jossa tavoitteen mukaisesti vallitsee turvallinen, kiireetön ja innostava ilmapiiri. Lukion oppilasmäärän positiivinen kehitys jatkui.

Varhaiskasvatus

Keisarintien päiväkoti on Utajärven ainoa päiväkoti ja siinä on neljä ryhmää. Päiväryhmiä (avoinna 6.30 – 17) ovat 0-3-vuotiaiden Koiramäki 12 paikkaa, 3-6-vuotiaiden Kissan- ja Kissan- kulma 2. joissa molemmissa 14 paikkaa. Vaahteramäki on 3-6-vuotiaiden ryhmä, jossa on 24 paikkaa.

Vuorohoitoryhmä on avoinna lasten etukäteen ilmoitettujen hoitoaikojen mukaan ja siellä toimii sekä 12 paikkainen pienten hoitoryhmä, Huvikumpu 1. 0-2- vuotiaille lapsille, että 24 paikkainen isojen hoitoryhmä 3-6-vuotiaille lapsille, Huvikumpu 2. Päiväkodissa on paikka 100 lapselle ja henkilökuntaa 22.

Omassa kodissaan perhepäivähoitajina työskenteleviä työntekijöitä on kaksi ja näissä kummassakin hoitopaikassa on 4 kokopäiväpaikkaa ja 1 paikka osapäiväiselle esiopetukseen osallistuvalle lapselle.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Toiminta tapahtuu pitkälti pienryhmissä, jolloin lapsen yksilölliset tarpeet tulevat huomioituiksi. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Toteutuma: Päämääränä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen yhteistyössä vanhempien kanssa. Tavoitteen mukaisesti tarjoamme laadukasta ja lapsen yksilölliset tarpeet huomioivaa varhaiskasvatusta. Tavoitteemme on ollut varmistaa, että lapsella on ympärillään välittäviä ihmisiä ja hän kokee tulevansa kuulluksi ja arvostetuksi yhteisön jäsenenä.

Vasite

Vasite-tiimi on Utajärven kunnan vapaan sivistystyön ja vapaa-aikapalveluiden henkilöstön tiimi. Siihen kuuluvat kirjaston, nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden ja kulttuuripalveluiden henkilökunta.

Toteutuma: Tiimin tehtävänä on ollut kirjaston, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä kansalaisopiston toiminnan suunnittelu, seuranta ja kehittäminen. Tehtävä on toteutunut.

Kansalaisopisto

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Muhoksen kunnalta. Maksu koostuu käytännöllisesti katsoen täysin palkkamäärärahoista. Utajärven kunta korvaa Muhoksen kunnalle kustannukset niistä kursseista, jotka järjestetään Utajärvellä. Hallintokuluista Utajärven kunta maksaa osansa samassa suhteessa kuin opiston tunnit jakautuvat Muhoksen ja Utajärven kuntien välillä.

Toteutuma: Kansalaisopistolta tilataan kursseja, joita kuntalaiset pyytävät ja tarvitsevat.

Kirjasto

Talousarvioehdotuksessa palkkamäärärahat on laskettu 3,5 kokoaikaiselle työntekijälle.

Toteutuma: Kirjastoaineiston hankinnat ja poistot ovat tasapainossa eli huolehditaan siitä, että aineisto on ajan tasalla ja uudistuvaa. Asiakaspalvelua parannettiin aukioloaikoja lisäämällä ja tapahtumia kirjastoon tuottamalla. Paremman palvelun kirjasto hanke saatiin valmiiksi.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden budjetista n. 60 % kuluu palvelujen ostoon. Noin 30 % määrärahasta jaetaan yleis- ja kohdeavustuksina liikunta- ym. yhdistyksille.

Toteutuma: Nuorten kasvun tukeminen kerhojen kautta toteutui, siten että kunnan tukemien ja itse järjestettävien varhaisnuorten ja nuorten kerhojen viikoittainen lukumäärä oli 10 kerhoa ja kävijöitä 60 kpl / viikko. Tavoite liikuntasalin käyttöasteelle oli ark. klo 15–22 ja viikonloppuisin klo 16–19, tavoitetaso: 100 %. Jäähallin käyttöastetta pyrittiin nostamaan. Liikuntatoimi järjesti matalankynnyksen / avoimien ryhmien toimintaa, tavoitetaso oli: 10 ryhmää ja kävijöitä 100 / viikko, joka toteutui

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden budjetista n. 67 % kuluu palvelujen ostoon. N. 25 % budjetista menee järjestöavustuksiin (nuorisojärjestöjen yleisavustukset sekä kohdeavustukset).

Toteutuma: Nuorille järjestettiin aiemmalla tasolla olevaa toimintaa ja tapahtumia.

Kulttuuripalvelut

Toimintakuluista puolet menee viranhaltijan (50 % virka) palkkauskustannuksiin. Suurimmat yksittäiset menoerät ovat yleis- ja kohdeavustukset yhdistyksille, n. 22 % ja kulttuuripalvelut, konserttien, esitysten ostot Suvituuleen, päiväkotiin, kouluun jne., n.13%.

Toteutuma: Vuosittain oli konsertteja ja teatteriesityksiä kaikille ikäryhmille kaksi esitystä/ vuosi. Tuettiin yhdistysten järjestämää tapahtuma- ja kulttuuritoimintaa. Vuonna 2017 kulttuuripalvelut vastasi kunnassa Suomi100 –tapahtumien tuottamisesta tai organisoinnista Utajärvellä.

2.1.5 TEKNISET PALVELUT

Teknisten palveluiden tehtäväalue

Tekniset palvelut vastaavat mm. kiinteistöomaisuuden hallinnasta, yhdyskuntasuunnittelusta, asuntosektorista, kaukolämpötoiminnasta, ympäristön viihtyisyydestä, rakentamisen ohjauksesta sekä kunnan ruoka- ja siivouspalveluista. Oulunkaaren ympäristöpalvelut järjestää Pudasjärven kaupunki, jonka kustannukset ovat teknisten budjetissa. Kunnan vesi- ja viemärilaitos toimii omana taseyksikkönään teknisten palveluiden alla.

Teknisten palveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2017	TA-2017 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2017	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	2 428 523		2 428 523	2 572 374,28	-143 851,28	105,9
Toimintamenot	4 092 611		4 092 611	3 988 545,89	104 065,11	97,5
Netto (toimintakate)	1 664 088	0	1 664 088	1 416 171,61	247 916,39	85,1
Sisäiset						
Toimintatulot	1 178 354		1 178 354	1 236 964,41	-58 610,41	105,0
Toimintamenot	393 172		393 172	463 756,88	-70 584,88	118,0
Netto (toimintakate)	785 182		785 182	773 207,53	11 974,47	98,5
Yhteensä						
Toimintatulot	3 606 877		3 606 877	3 809 338,69	-202 461,69	105,6
Toimintamenot	4 485 783		4 485 783	4 452 302,77	33 480,23	99,3
Netto (toimintakate)	878 906	0	878 906	642 964,08	235 941,92	73,2

Teknisten palveluiden talousarvion toimintakate alittui 235 941,925€

Teknisten palvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuma 2017

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma 2017
Kiinteistökannan jalostaminen terveelliseksi, viihtyisäksi ja kauniiksi ympäristölle, taloudellisesti tehokkaaksi ja tarkoituksenmukaiseksi	- Kerrostalohankeneuvottelut ja hankkeen aloitus 9/2017 virastotalojen kortteliin - Suvituuli ja Metsola hoitokiinteistön peruskorjaussuunnittelu valmis 9/2017 - Rakennusautomaatioprojektin loppuunsaattaminen 3 kohdetta 9/2017	- Hankkeen kilpailutusta ei saatu liikkeelle 2017 vuoden aikana. Kilpailutus ja hankkeen käynnistyminen 2018. - Suvituulen kuntotutkimukset tehty ja kiinteistön osalle linjaukset. Metso-lan kiinteistön osalta tarve auki. - Automaatio projekti edennyt suunnitelmien mukaisesti
Yhdyskuntasuunnittelun operatiivinen toteutus	- Taajamasta Lahdensuuhun kevyenliikenteenväylän suunnittelu valmis 8/2017 - Tonttien markkinointisuunnitelma valmis 1/2017. Suunnitelman toteutus.	- Suunnitelman laadinta aloitettu 2017 loppuvuodesta. Suunnitelma valmis 6/2018 - Markkinointia tehty siten mihin resurssit ovat antaneet mahdollisuuden. Suunnitelma markkinointiin vuosikellotasolla tehty.

	- Kirkonmutkan kaavoitus ja markkinointi kysely käynnissä 3/2017 alusta. Kaavoitus suunnittelun tarveaineekset saatu kasaan 7/2017. - 2 rakentajaa/tontin ostajaa saatu Kirkonmutkan alueeseen - Kirkonkylä-Vaalan raja rantaosayleiskaava hyväksytään 2/2017 - Kirkonkylän asemakaavan kortteleiden 32 ja 33 kaavamuutos hyväksytään 5/2017 mennessä	- Kirkonmutkan kaavoitusta tehty markkinointi edellä mm. rakentajamessuilla. Asiakkaita ei saatu 2017 vuoden aikana. - Kirkonmutkan alueeseen ei saatu tontin ostajia mutta 2 tonttia myyty taajama-alueelta 2017 aikana - Kaava hyväksytty - Kaava hyväksytty
Rakennuslupapalvelujen ja neuvonnan saavutettavuuden parantaminen ja asiakaspalvelun kokonaiskehittäminen	- Rakentajankaverit palvelun parantaminen ja mainostaminen. Markkinointi suunnitelma tonttimainonnan yhteydessä. Paikallislehdessä 2 positiivista juttua rakentajankaverit teoista	- Asiakaspalvelussa toteutetaan rakentajan kaverit toimintakonseptia. Tällä mallilla saatu myytyä 2 tonttia ja tyytyväisiä asiakkaita.
Infrarakenteiden toiminnallisuuden turvaaminen, taajaman viihtyisyyden parantaminen ja turvallisuuden kehittäminen	- Taajama-alueen runkovesijohdoverkon uusiminen VAIHE 1 toteutus - Veden jakeluvarmuuden ja laadun parantaminen (investoinnit toteutus varavoimakoneet ja UV-laitteet) - Hyvinvointiraitin rakentaminen Suvituulen luota Kirkolle - Lämpölaitostoinnin yhtiöittäminen 6/2017 - VT 22 suunnalta taajama maisemakuvan parantamisprojektin loppuunsaattaminen	- VAIHE 1 toteutettu - Investoinnit toteutettu - Vuoden 2017 tavoitteet rakennettu - Ei ole tehty. Suurempi lämpöprojekti yhteistyöhanke on toteutettu jossa KL toiminnan linjaus syntynyt - Kokonaisuus suhteellisen valmis. Niityt ym. viheralueet vielä kesken
Siivous- ja ruokapalvelut	- Asiakastyytyväisyysseuranta - Terveellinen ravitsemus Utajärvellä ohjelma valmis 06/2017	- Asiakastyytyväisyyttä ei ole kyselyllä mitattu. Yleisesti vaikuttaa siltä, että toimintaan ollaan tyytyväisiä - Ohjelma laadittu

Tunnuslukuja

TUNNUSLUKU / MITTARI	2014	2015	2016	2017
Nettomenot €/as.(ulk ja sis.)	226	334	274	232
Kiinteistöjen ylläpito				
sähkö yht. €	159 126	164 750	175277	185100
lämmitys yht. €	262 053	207 860	225812	246167
rakenn.kunn.p. palv. ja tarvikkeet yht.€	137 221	221 691	265827	191261
Kotim. polttoa. tuotettu lämpö MWh / % tuotannosta	8262 100	7925 100	8638 100	8962 99,8
Kaukolämmön myynti MWh	6 584	6 106	6661	7025
Kaukolämmön hinta €/ MWh	50,71	50,71	53,25	55,90
Teiden kunnossap.€ /km kaavat.(14,6km)	5 823	4 990	6683	4796
Teiden kunnossap.€/km yksityist. (88km)	762	988	813	1216
Pumpattu vesi/myyty vesi m3	288501 / 224185	271948/210620	279108/213953	256797/210662
Vast.otet. jätevesi/laskutet. jätevesi m3	178100/ 101347	186054/ 105028	173651/105537	163254/98423
Vesi / Jätevesi -hintaa €	1,09/ 2,34	1,09 / 2,34	1,14/2,46	1,20/2,57
Aterian hinta € / Suvituuli(veroll.) suoritteisiin perustuva, kpl	4,89 128556	4,89 123122	4,89 121972	4,96 113852
Ateriapäivän hinta €(veroll.) ate- riapäivät, kpl	22,39 10112	22,39 9239	22,39 9309	22,30 8219
Aterian hinta € / koulu (veroll.) suoritteet, kpl	2,73 100347	2,73 97871	2,93 101410	2,84 106854

Yhdyskuntasuunnittelu kaavoitus ja maankäyttö

Vuonna 2017 hyväksyttiin Kirkonkylä-Vaala osayleiskaava ja se astui yhtä valituksen alaista aluetta lukuun ottamatta voimaan toimeenpanopäätöksen kuulutuksella 21.6.2017.

Kortteleiden 32,33 (virastotalokorttelit) asemakaavan muutos, joka mahdollistaa maksimissaan 5 kerroksen kerrostaloratkaisut molemmille tonteille sai lainvoiman 14.6.2017.

Vuonna 2017 maankäytön suunnittelun osalta työstiin eteenpäin lähinnä asemakaavoja. Lämpö-
tien työpaikka-alueen rakenne ja kaavarunko on saatu hahmoteltua ja jatkotyöstöä alueen liittymän ja
rakennettavuusselvityksen muodossa on aloitettu. Kirkonkylän asemakaavayhdistelmää on päivitetty
edelleen vastaamaan uutta pohjakarttaa. Työ etenee hitaasti, koska pieniä uusia muutostarpeita nou-
see esiin jatkuvasti. Tärkeänä osana kirkonkylän kaavaa päätettiin käynnistää erillisenä hankkeena
Kirkonmutkan asuinalueen suunnittelu, kaava on edennyt luonnosvaiheeseen. Isona hankkeena käyn-
nistettiin myös Määtänsaaren asemakaavoitus, hankkeessa osallisten kuulemisen on tunnustettu ole-
van erityisen tärkeässä roolissa.

Yleiskaavojen osalta vietiin vahvasti eteenpäin Pahkavaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavaa. Kaa-
vaa valmisteltiin luonnosvaihetta kohti vuoden 2017 aikana pääasiassa tuulivoimayhtiön kustanta-
malla konsulttityönä. Työtä tehtiin tiiviisti yhdessä kunnan kanssa.

Loppuvuodesta 2017 käynnistettiin pieni muutos Sotkajärvi-Alakylä osayleiskaavaan. Muutoksen tarkoitus on muuttaa kaava-alueen saarten rakennuspaikkojen mitoitus vastaamaan muuta kaava-aluetta. Muutos tuo 1-2 uutta rakennuspaikkaa.

Lisäksi Utajärven kunta on ollut mukana Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamisessa, joka on edennyt kolmanteen eli viimeiseen vaiheeseensa.

Ympäristö ja puistopalvelut

Ympäristö ja puistopalveluissa työskenteli vuoden aikana vakituisen puutarhurin lisäksi kymmenen henkilöä työllisyyspalveluiden kautta, sekä yksi henkilö työkokeilussa kotouttamiskoulutuksen kesäloman aikana.

Vuoden suurin hanke oli skeittipuiston toteutus. Puisto valmistui syyskuussa.

Hyvinvointiraitille rakennettiin kaksi kevyenliikenteen siltaa ja kulkumahdollisuudet sekä kirkon puoleiseen päähän, että Postilan pumppaamon puoleiseen päähän, näin vuoden tavoite reitin läpi kulkettavuudesta saavutettiin.

Keisarin kesäpäivä tapahtuma työllisti koko henkilöstöä tapahtuman valmisteluissa sekä itse tapahtumassa. Reitistöjä kunnostettiin Rokuan latujen ja Tervareitistön osalta uusimalla opasteiden kiinnityksiä sekä raivaamalla reittejä. Raivauksia suoritettiin myös taajama-alueella koko kesän ajan.

Toimitila- ja Kiinteistöpalvelut

Kiinteistötiimissä työskentelee 4 vakituista henkilöä ja 1 opiskelija.

- Työnjohtaja 1 hlö kiinteistötiimi, oppisopimus käynnissä (vakituinen)
- 2 vakituista kiinteistöhoitajaa, operatiivinen toiminta (vakituinen)
- 1 hlö opiskelee kiinteistöhoitajaksi oppisopimuksella (määräaikainen)
- Tytäryhtiöiden tekninen kiinteistöhallinta resurssi 1 hlö, oppisopimus käynnissä (vakituinen)

Kiinteistöhoidon asiakastyytyväisyys on yleisesti suhteellisen hyvä. Kiinteistöjen käyttäjien palvelupyynnöt on hoidettu järjestelmällisesti. Huoltokirjan toiminnanohjaus on tuonut kiinteistöhoitoon seurattavuutta ja järjestelmällisyyttä. Palvelupyynnöitä on ollut 2017 vuoden aikana 1249 kpl. Lisäksi on huolto-ohjelmien tehtävät, sekä huoltokirjan muistion mukaiset suoritteet joita on ollut n.1500 kpl. Huolto-ohjelmien laadinta ja tarkennukset on tehty kiinteistöhoitajien toimesta tarkasteluvuoden aikana.

Tilapalveluissa on 2017 vuoden aikana mm. selvitetty Suvituuli kiinteistökompleksin kuntoa ja peruskorjaukseen kannattavuutta. Kiinteistössä ei ole peruskorjaukseen kannattavuutta ja sisäilmaongelmat ovat huomattavat. Ratkaisuna 1-2 vuoden ajaksi kiinteistöön on otettu sisäilmansuojauspalvelu jolla pyritään pääsemään siihen asti kun uudet tilat toiminnoille on löydetty.

Kunta on myynyt tontin Attendo Oy:lle joka rakentaa 41 paikkaisen hoiva-asumisen yksikön Utajärven taajamaan. Yksikön toiminta alkaa 2018 vuoden loppuun mennessä.

Loppuvuodesta 2017 ilmenneiden sisäilmaongelmien vuoksi jouduttiin Päiväkotia Kissankulma evakuoimaan Hyvinvointitalon viipaleeseen ja kiinteistöön tekemään lattiaan kapselointi sekä lisäämään ilmanvaihtoa kahden koneen verran.

Virastotoiminnot siirtyvät vuokratiloihin mm. Forumin taloon. Vanhat virastorakennukset tyhjenneen käyttäjästä vuoden 2018 alkupuolella. Virastotalojen tontille rakennutetaan kerrostalo kuntavetoisena hankkeena käyttöoikeussopimus urakkana. Taloon sijoittuu kunnan Hybridihy-vinvointikeskus.

Pienempiä kiinteistötekniisiä investointeja on mm. Hyvinvointitaloon, Kissankulmaan ja Nuoris- ja liikuntatalolle uusittiin lämmönvaihtimet kesällä 2017.

Kiinteistöjen automaatiota on kehitetty 2017. Ounettiin on liitetty koulu VAK 3, Siirankartano, Hyvinvointitalo kokonaisuudessaan, liikunta- ja nuorisotalo. Suppa VAK1 saneerattu. Vuonna 2018 automaation kehitystä jatketaan edelleen ainakin koulun sekä päiväkotin Kissankulman osalta. Automaatio pienentää vahinkoriskiä kun poikkeamat talotekniikassa tulevat hälytyksenä kiinteistöhoitoon.

Kiinteistöhoitoon päivystysaika ei kata arki-iltoja ja öitä. Tämä on riski, joka tiedostetaan, mutta päivystyksen ulottaminen 24/7 kattavaksi tarkoittaisi huomattavaa resurssilisäystä henkilöstöön

Rakennustiimi

Rakennustiimissä työskentelee 2 vakituista kirvesmiestä. Lisäksi tiimissä on oppisopimuksella työtekniikkokoulutusta suorittava henkilö, jolla on määräaikainen työsuhde. Rakennustiimi suorittaa kuntakonsernissa pienempiä rakennus- ja korjaustöitä. Suurin tiimin tekemä hanke vuonna 2017 oli koulun auditorion muutostyö.

Rakennusvalvonta

Utajärvellä myönnettiin vuonna 2017 rakennuslupia 40 kpl, toimenpidelupia 24 kpl ja ilmoituslupia 18 kpl, yhteensä 85 kpl. Uusia omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin 3 kpl ja laajennuksia 1 kpl. sekä käyttötarkoituksen muutoksia vapaa-ajan asunnosta vakituiseksi asunnoksi 2 kpl. Uusia vapaa-ajan asuntojen rakennuslupia myönnettiin 4 kpl. Vuoden aikana on jouduttu puuttumaan myös luvattomaan rakentamiseen.

Vesi ja viemäritoiminta

Vuoden 2017 aikana myytiin vesiliittymiä 7 kpl ja viemäriliittymiä 7 kpl. Näistä tuli kaava-alueelle 2+2 kpl ja 5+5 kpl haja-asutusalueella. Verkostoon pumpattu vesimäärä oli 256 797 m³ ja laskutettu vesimäärä 210 662 m³. Runkovesijohtovuotoja oli vuoden aikana 5 kpl ja pienempiä talohaaraputkirikkoja 3 kpl. Kokonaisjätevesimäärä oli 163 254 m³ ja laskutettu jätevesimäärä 98 423 m³.

Vuoden 2017 aikana FCG suunnittelu- ja tekniikka Oy:n kanssa laadittiin vesijohtoverkoston saneeraus vaihe 1 suunnitelma-asiakirjat. Suunnitelman mukaisesti keskustajaman vanhaa valurautaverkostoa saneerattiin 1800 m, joka oli osoittautunut verkoston heikoimmaksi osaksi. Suuntaporaamalla suoritettu saneeraus onnistui niin hyvin, että on päätetty saneerata loppuosa valurautaverkostosta vuoden 2018 aikana.

Vedenjakeluvarmuutta tehostettiin rakentamalla kiinteä varavoimakone Martinkankaan vedenottamolle. Myös veden laadun varmuutta tehostettiin asentamalla Juorkunan ja Martinkankaan vedenottamolle UV- desinfiointilaitteet.

Veden hinta oli 1,20 €/m³ ja jäteveden hinta oli 2,57 €/m³. Vesilaitoksen tuloihin talousarvion laadinnan aikana laskettu +5 % korotus tuli voimaan vuoden 2017 alusta.

Kaukolämpötoiminta

Kaukolämpöverkostoon ei tullut uusia liittyjiä. Verkoston vuotoja vuoden aikana korjattiin 2 putkiriikkaa. Verkosto on pääosin rakennettu vuosina 1983-1985, eli tekninen käyttöikä on loppuillaan ja samaa todistaa verkoston kasvavat lämpöhäviöt. Lämpöenergian hinta on 55,90 €/MWh. Lämpöenergiaa ostettiin tervantienlämpö Oy:ltä 8 962 MWh ja asiakkailta laskutettiin 7 025 MWh.

Saneeraus yleissuunnitelma verkoston uusimiseksi laadittiin yhdessä Planora Oy:n kanssa ja koko lämpö laitostoimintaa on vuoden aikana eri konsulttien kanssa mietitty.

Kaukolämpötoiminta olisi pitänyt yhtiöittää jo 2014 vuonna. Yhtiöittämisselvitys tehtiin 2016 vuonna. Selvitys osoitti selkeästi taloudellisen haasteen investointipaineiden takia. Lämpöenergian hintaa pitäisi nostaa noin 30-35% jotta yhtiö kykenisi taloudellisesti selviytymään edessä olevista investoinneista. 2017 vuoden aikana tehtiin yhteistyöprojekti Kinnusen Mylly Oy:n kanssa kaurankuoren polttolaitoksen ja energiantuotannon kilpailuttamisesta. Kilpailun voitti Vapo Oy. Kaukolämpötoiminnan järjestelyjen osalta on vahva vaihtoehto ollut liiketoimintakauppa koko toiminnasta. Liiketoimintakauppaa on kilpailutettu kahden parhaan tarjoajan kesken kaurankuorenpolttolaitos hankkeen yhteydessä. Vapo Oy:n tarjous todettiin paremmaksi. Liiketoimintakauppa valmistellaan operatiivisesti 2018 vuoden alkupuoliskolla Vapon kanssa.

Yhdyskuntarakenteet

Merkittävä tie ja infrarakentamisen hanke VT 22 valtatie parantamisen yhteydessä ELY vetämässä hankkeessa tuli taajamasta kevyenliikenteenväylä Alakylään ja taajaman kohdalla parannettiin Koulutien ja Puolangantien risteyksien liikennejärjestelyjä.

Ruokapalvelut

Ruokapalveluiden toiminta on toteutunut talousarvion mukaisesti. Ruokapalvelut on toiminut seitsemän viikon seudullisen ruokalistan mukaan. Työjärjestelyjen avulla on pystytty minimoimaan ulkopuolisten vuosiloma- ja sairausloma lomittajien tarve. Työvoiman siirroilla täytetään pääasiassa sijaisen tarve. Tarvittaessa käytetään ulkopuolista työvoimaa.

Vakituisia työntekijöitä ruokapalvelussa v. 2017 oli yhteensä 10,7, joista 6 Suvituulen keittiöllä, 3 koulun keittiöllä, päiväkodin keittiöllä 70% sekä ruokapalvelupäällikkö 70 %.

Suvituulen keittiö toimii seitsemänä päivänä ja viikonlopun työvoimatarve on 2 henkilöä. Päiväkodin keittiö toimii jakelukeittiönä.

Lisäksi koulun keittiöllä on yksi 50 % määräaikainen työntekijä, yhteinen siivouspalvelun kanssa.

Siivouspalvelut

Vuonna 2017 Utajärven kunnan siivouspalveluiden hoidettavana oli Suvituulen palvelukeskuksen, terveystakeskuksen, virastotalojen, yhteiskoulun, nuoriso- ja liikuntatalon, kirjaston, paloaseman ja teknisen varikon tilat sekä Utajärven kunnan omana palveluna tuottamien pienten remontti- ja saneerauskohteiden loppusiivous sekä muuttosiiuokset. Päiväkodin siivousmitoituksen jälkeen siivouspalvelujen henkilömäärä oli v. 2017 8,5 joista määräaikaisia 2,5 henkilöä.

Vuonna 2017 suurin osa lyhyistä sairauslomituksista on pystytty hoitamaan jakamalla tehtävät vakituisen henkilökunnan kesken. Pidempiin tai useamman laitoshuoltajan yhtäaikaisiin sairauslomituksiin on palkattu sijainen tai käytetty ostopalvelua SOL-siivouspalveluilta. Suvituulen akuutti- ja hoi-vaosastojen viikonloppu- ja arkipyhäsiivous on ostettu SOL:lta.

2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

ulkoiset + sisäiset	TP	Budjetti	Muutos	Budj+muut.	Toteutuma	%	Poikk.
	2016	2017	2017	2017	2017 01-12		
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 428 667	3 164 987		3 164 987	3 578 582,28	113,1	413 595
Maksutuotot	194 019	191 076		191 076	203 619,42	106,6	12 543
Tuet ja avustukset	446 624	549 855		549 855	687 713,28	125,1	137 858
Muut toimintatuotot	843 183	964 980		964 980	973 081,38	100,8	8 101
TOIMINTATUOTOT	4 912 493	4 870 898		4 870 898	5 442 996,36	111,7	572 098
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-6 974 210	-7 176 084		-7 176 084	-7 114 840,35	99,1	-61 244
Palvelujen ostot	-15 782 711	-15 957 949	-400 000	-16 357 949	-15 679 931,14	95,9	-678 018
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-1 788 201	-1 872 740		-1 872 740	-1 818 381,31	97,1	-54 359
Avustukset muille	-358 696	-424 180	-130 000	-554 180	-376 340,32	67,9	-177 840
Muut toimintakulut	-235 278	-191 212		-191 212	-289 678,30	151,5	98 466
TOIMINTAKULUT	-25 139 096	-25 622 165	-530 000	-26 152 165	-25 279 171,42	96,7	-872 994
TOIMINTAKATE	-20 226 603	-20 751 267	-530 000	-21 281 267	-19 836 175,06	93,2	-1 445 092
Verotulot	10 240 934	10 200 000		10 200 000	10 398 934,46	102,0	198 934
Valtionosuudet	11 954 917	11 765 000		11 765 000	11 940 020,00	101,5	175 020
Rahoitustuotot- ja kulut							
Korkotuotot	63 846	36 000		36 000	68 532,03	190,4	32 532
Muut rahoitustuotot	32 618	7 650		7 650	26 417,99	345,3	18 768
Korkokulut	-81 579	-112 750		-112 750	-97 255,07	86,3	-15 495
Muut rahoituskulut	-644	-900		-900	-613,00	68,1	-287
Rahoitustuotot ja -kulut	14 241	-70 000		-70 000	-2 918,05	4,2	-67 082
VUOSIKATE	1 983 489	1 143 733	-530 000	613 733	2 499 861,35	407,3	1 886 128
Poistot ja arvonalenn.							
Suunn. muk. poistot	-1 075 212	-1 120 000		-1 120 000	-1 080 978,60	96,5	-39 021
Kertaluonteiset poistot	-156 913				-95 394,42		95 394
Arvonalentumiset					-96 777,90		96 778
Poistot ja arvonalent.	-1 232 125	-1 120 000		-1 120 000	-1 273 150,92	113,7	153 151
							0
TILIKAUDEN TULOS	751 364	23 733	-530 000	-506 267	1 226 710,43	-242,3	1 732 977
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)					1 603,19		1 603
Varausten lis.(-)/väh.(+)	-550 000				-450 000,00		-450 000
Rahastojen lis.(-)/väh.(+)							
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	751 364	23 733	-530 000	-506 267	778 313,62	-153,7	1 284 581

Toiminnan rahoitustulot

	Tilinpäätös 2 016	Budjetti 2017	Ta- muutos	Budj+muut. 2017	Toteutuma 2017	Poikkeama
VALTIONOSUDET						
Peruspalvelujen valtionosuus	12 296 575	11 765 000		11 765 000	11 654 113,00	-110 887,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus	136 330				285 907,00	285 907,00
Sosiaali- ja terveyshuoll. Valtionos.						
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionos.						
Muut valtionosuudet						
Harkinnanvarainen rahoitusavustus						
VALTIONOSUDET YHTEENSÄ	12 432 905	11 765 000	0	11 765 000	11 940 020,00	175 020,00
VEROTULOT						
Kunnan tulovero	6 745 129	6 667 000		6 667 000	6 762 354,91	95 354,91
Kiinteistövero	2 685 421	2 624 000		2 624 000	2 625 345,35	1 345,35
Osuus yhteisöveron tuotosta	876 676	909 000		909 000	1 011 234,20	102 234,20
VEROTULOT YHTEENSÄ	10 307 226	10 200 000	0	10 200 000	10 398 934,46	198 934,46
TOIMINNAN RAHOITUS	22 740 131	21 965 000	0	21 965 000	22 338 954,46	373 954,46
Kunnan tuloveron määräytyminen	Tulovero %	Verotettava tulo		Muutos		
Verovuosi 2010	19,5	31 175 882				
Verovuosi 2011	19,5	32 474 910		4,17 %		
Verovuosi 2012	19,5	34 108 434		5,03 %		
Verovuosi 2013	19,5	35 219 890		3,26 %		
Verovuosi 2014	19,5	35 878 571		1,87 %		
Verovuosi 2015	20,5	36 426 393		1,53 %		
Verovuosi 2016	20,5	36 824 543		1,09 %		
Verovuosi 2017	20,5					
Kunnan kiinteistöveroprosentit	Yleinen	Vakituiset asunnot	Voimal. rakenn.	Muut asuinrakenn.	Rakentamat- tomat	
Verovuosi 2010	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2011	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2012	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2013	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2014	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2015	1,00 %	0,45 %	2,85 %	1,05 %	3,00 %	
Verovuosi 2016	1,00 %	0,45 %	3,10 %	1,15 %	4,00 %	
Verovuosi 2017	1,00 %	0,45 %	3,10 %	1,15 %	6,00 %	
Arvonlisäveron palautukset	Alv 130 § 10%,14%,24%	Alv 130a§ Lasken. 5%	Yhteensä			
2010	808 910	20	808 930			
2011	1 154 340	0	1 154 340			
2012	735 454	113	735 567			
2013	844 406	33	844 439			
2014	692 082	81	692 163			
2015	1 326 169	191	1 326 360			
2016	982 299	195	982 494			
2017	907 872	57	907 929			

2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Merkittävimmät investoinnit vuodella 2017 olivat

- Skeittipuisto 171 000 €
- Taajaman runkovesijohdon uusiminen VAIHE 1 293 000€
- Auditorion muutostyö 54 000 €
- Päiväkotikissankulma sisäilmaremontti 55 000 €
- Hyvinvointiraitin rakentaminen 79 000 €
- Sähkönlaadun parantaminen Mustikkakankaalla 54 000 €
- VT22 parannushanke kevyenliikenteenväylä ja risteysparannukset 86 000 €
- Alakyläntien jatkaminen ja rautatietasoristeyksen puomilaitteisto 106 000 €
- Pääomasijoitus (svop) Utajärven Yrityspuistolle 2 878 096,25 €

Investointibudjetin alkuperäinen nettoraami oli milj. 1 558 400 €. Kokonaistoteutuma nettona on 3 953 317,39 €. Investointien ylitys on 2 394 917,39€, johtuen pääomasijoituksesta Utajärven Yrityspuisto Oy:lle.

Investointiraamin puitteissa on tehty hankkeiden kesken jonkin verran määrärahan siirtoja, joilla investointi kohdat ovat tasattu.

Seuraavan sivun taulukossa on esitetty kohteittain investointien toteutuminen vuonna 2017.

INVESTOINTIOSA ei sis. Liittymätuloja	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talousarvio 2017	TA-muutok- set	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma 2017
HALLINTOPALVELUT						
YP:lle pääomasijoitus						2 878 096,25
Osakkeiden osto	130 000		130 000		130 000	12 275,06
YHTEENSÄ nto	130 000	0	130 000	0	130 000	2 890 371,31
SIVISTYSPALVELUT						
Koulun audit. muutostyö				54 225	54 225	54 221,71
Kirjaston toiminn. kehitt.	30 000		30 000	-30 000		0,00
Ahmatien päiväk. remontti			0	60 000	60 000	55 610,45
YHTEENSÄ nto	30 000	0	30 000	84 225	114 225	109 832,16
TEKNISET PALVELUT						
Skeittipuiston rakentaminen						
meno	152 000		152 000	20 000	172 000	171 403,25
tulo	-68 400		-68 400		-68 400	-67 000,00
Yleisurh.kentän parannus						
meno	156 000		156 000		156 000	0,00
tulo	-70 200		-70 200		-70 200	0,00
Rokuan hiihtos.sunn.ja rak.						
meno	180 000		180 000		180 000	0,00
tulo	-144 000		-144 000		-144 000	0,00
Hyvinv.raitin suunn. ja rak.						
meno	100 000		100 000		100 000	79 407,80
tulo	-100 000		-100 000		-100 000	-79 407,80
Sähk.laad.parant.Mustikkak.		0	59 000	-4 225	54 775	54 460,00
Siirank.piha-al.kunn.	20 000		20 000	-20 000	0	0,00
Kaavat.perusparann.	85 000		85 000	-50 000	35 000	0,00
Kohdentamaton saneeraus	50 000	0	50 000	-50 000	0	0,00
Maanosto	30 000		30 000		30 000	3 620,00
Liikenneväylien parant. LIVI	100 000	21 954	100 000		100 000	86 442,47
Alakylänt. Jatkam.+puomit	200 000	154 483	150 000		150 000	106 532,84
Suvituulen.kiint.tutk.jakorj.	30 000		30 000		30 000	0,00
Siirankamm.patteriputk.uus.	30 000		30 000	-30 000	0	0,00
Hyvinvointitalon remontti	65 000		65 000		65 000	50 158,17
Sangin koulun lämmäpam.						
meno	60 000		60 000	-11 000	49 000	30 992,06
tulo	-9 000		-9 000		-9 000	0,00
Kiinteistön osto						
meno	150 000	0	150 000		150 000	153 620,00
tulo						-23 310,64
Traktorin uusiminen						
meno	32 000		32 000	11 000	43 000	34 853,23
tulo	-8 000		-8 000		-8 000	
UV-suodattimet	40 000		40 000		40 000	34 323,00
Taajaman runkovesij.san.	411 500		205 000	90 000	295 000	292 927,33
Varavoima pumppamoille	70 000		70 000	-40 000	30 000	21 564,36
Verkoston laajennus, vesi						
meno	20 000		20 000		20 000	17 627,85
tulo	-7 000		-7 000		-7 000	-7 000,00
Verkoston laajenn.viemäri						
meno	20 000		20 000		20 000	0,00
tulo	-4 000		-4 000		-4 000	-8 100,00
Kaukol.verk.laajennus						
meno	20 000		20 000		20 000	0,00
tulo	-15 000		-15 000		-15 000	0,00
YHTEENSÄ nto	3 528 000	176 437	1 398 400	-84 225	1 314 175	953 113,92
KAIKKI YHTEENSÄ nto	3 688 000	176 437	1 558 400	0	1 558 400	3 953 317,39
Liittymätulot(vesi/viemäri)			11 000		11 000,00	15 100,00

2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSOSA	TP	TA	Ta:n	TA.muutok-	Toteutuma	Käyttö	Poikkeama
	2016	2017	2017	sen jälkeen	2017	%	
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	2 482 173	1 143 733	-530 000	613 733	2 499 861,35	407,3	-1 886 128,35
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	-45 510	-78 000		-78 000	-130 085,61	166,8	52 085,61
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-1 597 174	-1 984 000		-1 984 000	-4 138 135,83	208,6	2 154 135,83
Rahoitusosuudet inv.men.	0	406 600		406 600	146 407,80		
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulo	86 440	86 000		86 000	153 396,25	178,4	-67 396,25
Toiminta ja investoinnit	925 929	-425 667	-530 000	-955 667	-1 468 556,04	153,7	252 697
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	-50 000				-86 754,23	100,0	86 754,23
Antolainasaamisten vähennykset	112 000	112 000		112 000	294 275,40	262,7	-182 275,40
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 300 000	1 400 000		1 400 000	3 598 400,00	100,0	-2 198 400,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 100 507	-1 050 000		-1 050 000	-1 143 876,76	108,9	93 876,76
Lyhyt.aik.lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	-25				74 301,35	100,0	-74 301,35
Vaihto-omaisuuden muutos							
Saamisten muutos	-873 971				-349 331,81	100,0	349 331,81
Korottomien velkojen muutos	-423 789				-483 967,65	100,0	483 967,65
Rahoituksen rahavirta	-1 036 292	462 000		462 000	1 903 046,30	100,0	-1 441 046,30
Rahavarojen muutos	-110 363	36 333	-530 000	-493 667	434 490,26	100,0	434 490,26
Rahavarojen muutos							
Rahavarat 31.12	985 901				1 420 391,44	100,0	-1 420 391,44
Rahavarat 1.1	1 096 264				985 901,18	100,0	-985 901,18
Rahavarojen muutos	-110 363				434 490,26	100,0	-434 490,26

2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

KÄYTTÖTALOUSOSA(ulk.+sis.)	Sitov.	Määrärahat				
NETTOMENOT	Netto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Hallintopalvelut	N	1 543 954	130 000	1 673 954	1 587 823,43	86 130,57
Elinvoimapalvelut	N	785 931	400 000	1 185 931	1 016 305,26	169 625,74
Hyvinvointipalvelut	N	11 551 950		11 551 950	10 908 578,45	643 371,55
Sivistyspalvelut	N	5 990 526		5 990 526	5 680 503,84	310 022,16
Tekniset palvelut	N	878 906		878 906	642 964,08	235 941,92
YHTEENSÄ		20 751 267	530 000	21 281 267	19 836 175,06	1 445 091,94
TULOSLASKELMAOSA	Sitov.	Määrärahat				
TULOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	B	10 200 000		10 200 000	10 398 934,46	-198 934,46
Valtionosuudet	B	11 765 000		11 765 000	11 940 020,00	-175 020,00
Korkotulot	B	36 000		36 000	68 532,03	-32 532,03
Muu rahoitustulot	B	7 650		7 650	26 417,99	-18 767,99
MENOT						
Korkokulut	B	112 750		112 750	97 255,07	15 494,93
Muut rahoituskulut	B	900		900	613,00	287,00
YHTEENSÄ		21 895 000	0	21 895 000	22 336 036,41	-441 036,41
INVESTOINTIOSA(sis. liit.tulot)	Sitov.	Määrärahat				
NETTOMENOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Hallintopalvelut						
Aineeton omaisuus	B	130 000,00		130 000,00	2 890 371,31	-2 760 371,31
Sivistyspalvelut						
Talonrakennus	B	0	114 225,00	114 225,00	109 832,16	4 392,84
Julkinen käyttöomaisuus	B	30 000	-30 000,00	0,00	0,00	
Tekniset palvelut						
Julkinen käyttöomaisuus	B	594 400	-19 000,00	575 400,00	335 851,79	239 548,21
Kiinteäomaisuus	B	209 000	-4 225,00	204 775,00	184 769,36	20 005,64
Talonrakennus	B	246 000	-111 000,00	135 000,00	81 150,23	53 849,77
Kaukolämpö	B	5 000		5 000,00	0,00	5 000,00
Vesilaitos	B	328 000	50 000,00	378 000,00	359 442,54	18 557,46
Viemärlaitos	B	16 000		16 000,00	-8 100,00	24 100,00
YHTEENSÄ		1 558 400	0,00	1 558 400,00	3 953 317,39	-2 394 917,39
RAHOITUSOSA	Sitov.	Määrärahat				
TULOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Antolainasaamisten vähennykset	B	112 000		112 000	294 275,40	182 275,40
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	1 400 000	0	1 400 000	3 598 400,00	2 198 400,00
MENOT						
Antolainasaamisten lisäykset	N				86 754,23	86 754,23
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	1 050 000		1 050 000	1 143 876,76	-93 876,76
YHTEENSÄ		462 000	0	462 000	2 662 044,41	2 104 523,24
YHTEENSÄ	menot	23 473 317	530 000	24 003 317	25 117 991,51	-1 114 674,51
	tulot	23 520 650	0	23 520 650	26 326 579,88	-2 805 929,88
	nto	47 333	-530 000	-482 667	1 208 588,37	-1 691 255,37
Inv netto sis.liittymätulot		11 000,00		11 000,00	15 100,00	

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

(ulkoinen)	01.01.-31.12. 2017	01.01.-31.12. 2016
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 124 706,46	2 000 253,20
Maksutuotot	203 619,42	194 018,86
Tuet ja avustukset	687 713,28	446 624,44
Muut toimintatuotot	973 081,38	843 183,01
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 632 974,04	-5 314 815,95
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 348 176,36	-1 431 223,42
Muut henkilösivukulut	-133 689,95	-228 170,93
Palvelujen ostot	-14 500 335,40	-14 630 426,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 544 101,23	-1 512 071,51
Avustukset	-376 340,32	-358 695,98
Muut toimintakulut	-289 678,30	-235 278,33
Toimintakate		
Verotulot	10 398 934,46	10 307 226,02
Valtionosuudet	11 940 020,00	12 432 905,00
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	68 532,03	36 324,95
Muut rahoitustuotot	26 417,99	6 688,13
Korkokulut	-97 255,07	-73 499,29
Muut rahoituskulut	-613,00	-868,96
VUOSIKATE	2 499 861,35	2 482 172,54
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk. poist	-1 080 978,60	-1 113 209,89
Kertaluonteiset poistot	-95 394,42	-624 288,79
Arvonalentumiset	-96 777,90	
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	1 226 710,43	744 673,86
Poistoeron lis. (-)/vähenn. (+)	1 603,19	
Varausten lis. (-)/vähenn. (+)	-450 000,00	-550 000,00
Rahastojen lis. (-)/vähenn. (+)		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	778 313,62	194 673,86

3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12. 2017		01.01.-31.12. 2016	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 499 861,35		2 482 172,54	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-130 085,61	2 369 775,74	-45 510,00	2 436 662,54
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-4 138 135,83		-1 597 173,60	
Rahoitusosuudet inv.men.	146 407,80			
Pysyvien vast. hyödykk. luovutust.	153 396,25	-3 838 331,78	86 439,80	-1 510 733,80
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 468 556,04		925 928,74
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-86 754,23		-50 000,00	
Antolainasaamisten vähennykset	294 275,40	207 521,17	112 000,00	62 000,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 598 400,00		1 300 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 143 876,76		-1 100 507,32	
Lyhyt.aik.lainojen muutos		2 454 523,24		199 492,68
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	74 301,35		-24,93	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	-349 331,81		-873 970,53	
Korottomien velkojen muutos	-483 967,65	-758 998,11	-423 788,56	-1 297 784,02
Rahoituksen rahavirta		1 903 046,30		-1 036 291,34
Rahavarojen muutos		434 490,26		-110 362,60
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	1 420 391,44		985 901,18	
Rahavarat 1.1	985 901,18	434 490,26	1 096 263,78	-110 362,60

3.3 KUNNAN TASE

VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	23 918 056,53	21 430 311,23	OMAPÄÄOMA	14 119 053,15	13 340 739,53
Aineettomat hyödykkeet	426 784,67	170 651,25	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Muut pitkävaikutteiset menot	426 784,67	170 651,25	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	4 286 134,08	4 091 460,22
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	778 313,62	194 673,86
Aineelliset hyödykkeet	12 879 839,19	13 371 981,20			
Maa- ja vesialueet	1 096 618,21	1 090 368,85	POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	998 396,81	550 000,00
Rakennukset	8 827 839,05	9 326 648,91	Poistoero	286 970,64	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 772 187,73	2 721 502,31	Vapaaehtoiset varaukset	711 426,17	550 000,00
Koneet ja kalusto	61 590,26	89 902,83			
Muut aineelliset hyödykkeet	121 603,94	121 603,94	PAKOLLISET VARAUKSET	194 187,60	194 187,60
Ennakkomak. ja kesk.hankinn.	0	21 954,36	Muut pakolliset varaukset	194 187,60	194 187,60
Sijoitukset	10 611 432,67	7 887 678,78	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	146 242,14	225 249,83
Osakkeet ja osuudet	7 938 435,18	5 007 160,12	Lahjoitusrahastojen pääomat	146 242,14	225 249,83
Muut lainasaamiset	2 672 997,49	2 880 518,66			
			VIERAS PÄÄOMA	11 787 403,04	9 816 847,45
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	70 462,57	223 771,61	Pitkäaikainen	8 556 535,10	6 220 089,60
Valtion toimeksiannot	32,42	35,96	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	8 204 943,34	5 883 597,84
Lahjoitusrahastojen varat	70 430,15	223 735,65	Muut velat/Liittymism.	351 591,76	336 491,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 256 763,64	2 472 941,57	Lyhytaikainen	3 230 867,94	3 596 757,85
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1 182 734,48	1 039 188,02
Saamiset	1 836 372,20	1 487 040,39	Lainat julkisyhteisöiltä	0	10 368,72
Pitkäaikaiset saamiset			Saadut ennakot	11,4	1 929,66
Lyhytaikaiset saamiset	1 836 372,20	1 487 040,39	Ostovelat	978 914,40	1 554 927,50
Myyntisaamiset	717 019,58	625 497,36	Muut velat	147 392,93	147 917,76
Lainasaamiset	0	4 185,37	Siirtovelat	921 814,73	842 426,19
Muut saamiset	473 555,31	348 347,08			
Siirtosaamiset	645 797,31	509 010,58			
Rahoitusarvopaperit	30 677,52	30 929,80			
Osakkeet ja osuudet	30 677,52	30 929,80			
Rahat ja pankkisaamiset	1 389 713,92	954 971,38			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 245 282,74	24 127 024,41	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 245 282,74	24 127 024,41

3.4 KONSERNILASKELMAT

Konsernituloslaskelma

					2017		2016
Toimintatuotot					27 684 074,90		27 516 158,83
Toimintakulut					-46 615 166,01		-46 422 238,43
Osuus osakkuusyht.voitosta (tapp.)					22 038,14		-3 321,36
Toimintakate					-18 909 052,97		-18 909 400,96
Verotulot					10 383 187,40		10 291 272,41
Valtionosuudet					11 940 020,00		12 432 905,00
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot			95 253,34			65 254,97	
Muut rahoitustuotot			32 470,52			10 856,82	
Korkokulut			-140 453,00			-153 976,79	
Muut rahoituskulut			-1 273,63			-1 222,60	
Vuosikate					3 400 151,66		3 735 688,85
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot			-2 044 827,64			-2 592 364,28	
Tilikauden yli- ja alipariarvot							
Arvonalentumiset			-96 777,90		-2 141 605,54		-2 592 364,28
Satunnaiset erät					-7 964,30		
Tilikauden tulos					1 250 581,82		1 143 324,57
Tilinpäätössiirrot					-2 010,74		-3 636,06
Tilikauden verot					-1 709,59		-2 673,51
Laskennalliset verot					-7 297,64		-7 734,19
Vähemmistöosuudet					-5 857,17		-6 396,11
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)					1 233 706,68		1 122 884,70

Konsernin rahoituslaskelma

		2017		2016	
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate		3 400 151,66		3 735 688,85	
Tilikauden verot ja laskenall.verot		-1 709,59		-2 673,51	
Satunnaiset erät		-7 964,30			
Tulorahoituksen korjauserät		153 775,31	3 544 253,08	88 316,68	3 821 332,02
Investointien rahavirta					
Investointimenot		-2 209 117,33		-2 100 647,25	
Rahoitusosuudet investointimenoihin		146 407,80			
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot		206 037,75	-1 856 671,78	87 306,43	-2 013 340,82
Toiminnan ja investointien rahavirta			1 687 581,30		1 807 991,20
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaam. lisäykset		-179 061,98		-53 920,04	
Antolainasaam. vähennykset		336 454,66	157 392,68	152 326,67	98 406,63
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		4 074 157,00		1 677 597,59	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-4 289 769,73		-1 784 315,48	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-168 640,00	-384 252,73	-12 830,80	-119 548,69
Oman pääoman muutokset			-17 095,99		-9 940,14
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääom. muutok.		73 716,51		-388,84	
Vaihto-omaisuuden muutos		-2 619,47		-5 444,66	
Saamisten muutokset		323 401,79		-214 992,07	
Korottomien velkojen muutokset		-583 758,33	-189 259,50	-968 953,83	-1 189 779,40
Rahoituksen rahavirta			-433 215,54		-1 220 861,60
Rahavarojen muutos					
Rahavarojen muutos			1 254 365,76		587 129,60
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.			4 852 117,16		3 597 751,40
Rahavarat 01.01.			3 597 751,40		3 010 621,80
Rahavarojen muutos			1 254 365,76		587 129,60

Konsernitase

VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	25 174 144,25	25 777 275,29	OMAPÄÄOMA	13 798 074,35	12 614 436,00
Aineettomat hyödykkeet	696 848,71	467 485,19	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Aineettomat oikeudet	70 624,29	86 005,89	Muut omat rahastot	72 177,67	67 338,96
Muut pitkävaikutteiset menot	585 815,47	355 601,67	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	3 437 584,54	2 369 606,90
Ennakkomaksut	40 408,95	25 877,63	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 233 706,69	1 122 884,69
Aineelliset hyödykkeet	21 474 928,11	21 937 822,72	VÄHEMMISTÖOSUUDET	72 196,43	66 338,95
Maa- ja vesialueet	1 315 366,02	1 238 047,07			
Rakennukset	15 802 765,97	16 668 475,18	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 832 336,07	2 798 059,03	VARAUKSET	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	834 341,32	769 877,41	Poistoero	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	128 901,23	129 139,77	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	561 217,50	334 224,26			
Sijoitukset	3 002 367,43	3 371 967,38	PAKOLLISET VARAUKSET	544 151,62	516 198,16
Osakkuusyhteisöosuudet	59 891,55	48 420,50	Muut pakolliset varaukset	544 151,62	516 198,16
Muut osakkeet ja osuudet	750 882,69	974 561,01	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	265 308,30	295 133,45
Joukkovelkakirjasaamiset	14 542,65	14 542,65	Valtion toimeksiannot	56 709,65	47 691,56
Muut lainasaamiset	2 177 050,54	2 334 443,22	Lahjoitusrahastojen pääomat	146 242,14	225 249,83
			Muut toimeksiantojen pääomat	62 356,51	22 192,06
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	185 518,15	289 059,83			
Valtion toimeksiannot	56 742,07	47 727,52	VIERAS PÄÄOMA	19 431 188,84	19 665 500,19
Lahjoitusrahastojen varat	70 430,15	223 735,65	Pitkäaikainen	12 158 999,33	12 476 842,33
Muut toimiksimientojen varat	58 345,93	17 596,66	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	10 196 936,60	10 325 073,94
			Lainat julkisyhteisöiltä	1 610 470,97	1 815 276,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 751 257,14	7 091 271,63	Muut velat/Liittymism. ja m. velat	351 591,76	336 491,76
Vaihto-omaisuus	95 009,20	92 389,73			
Aineet ja tarvikkeet	95 009,20	92 389,73	Lyhytaikainen	7 272 189,51	7 188 657,86
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1 413 102,52	1 455 880,13
Saamiset	3 804 130,78	3 401 130,50	Lainat julkisyhteisöiltä	204 805,66	213 337,78
Pitkäaikaiset saamiset	538 010,81	770 909,44	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Myyntisaamiset	537 216,82	763 423,45	Saadut ennakot	10 606,53	11 829,24
Muut saamiset	793,99	7 485,99	Ostovelat	1 953 173,38	2 087 029,46
Lyhytaikaiset saamiset	3 266 119,97	2 630 221,06	Muut velat	516 824,54	506 543,27
Myyntisaamiset	1 673 945,50	1 438 463,17	Siirtovelat	3 131 010,25	2 878 668,99
Lainasaamiset	0,00	4 185,37	Laskennalliset verovelat	42 666,63	35 368,99
Muut saamiset	764 908,91	549 667,59			
Siirtosaamiset	827 265,56	637 904,93			
Rahoitusarvopaperit	126 687,86	127 575,53			
Osakkeet ja osuudet	30 838,13	31 090,41			
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	95 849,73	96 485,12			
Rahat ja pankkisaamiset	4 725 429,30	3 470 175,87			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 110 919,54	33 157 606,75	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 110 919,54	33 157 606,75

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 30.5.2017 § 53 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden, varsinkin kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoajoja tarkistettu 1.1.2017 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin ja menojäännöspoistojen muuttamiseen tasapoistoiksi.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kertaluonteisia poistoja on tilinpäätökseen kirjattu yhteensä 95.394,42 € ja arvonalentumisia 96.777,90 €

Poistot on käsitelty 12.12.2017 kunnanhallituksen kokouksessa ja 28.2.2018 valtuuston kokouksessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenon vähennykseksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään rivi riviltä peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kuntayhtymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöistä yhdistellään yhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Noudatetaan olennaisuuden periaatetta.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt; Utajärven Yrityspuisto Oy, Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä ja Kiinteistö Oy Rokuanrivi sekä osakkuusyhteisöistä Humanpolis Oy.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä; Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ja Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Keskinäiset palautuskelpoiset liittymämaksut on siirretty maa-alueisiin ja eliminoitu ed. tilikauden yli- /alijäämästä. Kunnan ja tytäryhteisöjen sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ole

Poikkeavat tilikaudet

Kaikilla tilikausi 1.1. - 31.12.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina

Liiketoimintojen toimintatuotot esitetään tehtäväalueisiin tai kuntayhtymän tulolajeihin sisällytettynä. Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymistä omistuksen osuus

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

Vuosi	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Yleishallinto	1 697 538,00	1 362 159,26	848 082,47	530 818,00
Sosiaali- ja terveyspalvelut	22 331 220,55	22 578 428,19	0,00	0,00

Opetus- ja kulttuuripalvelut	568 663,79	435 784,19	568 663,79	435 784,19
Yhdyskuntapalvelut	2 539 368,69	2 578 768,89	2 025 090,41	1 956 459,02
Muut palvelut, muu taseyksikkö	547 283,87	561 018,30	547 283,87	561 018,30
Toimintatuotot yhteensä	27 684 074,90	27 516 158,83	3 989 120,54	3 484 079,51

7 Verotulojen erittely

	2017	2016
Kunnan tulovero	6 762 354,91	6 745 129,47
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 011 234,20	876 675,78
Kiinteistövero	2 625 345,35	2 685 420,77
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	10 398 934,46	10 307 226,02

8 Valtionosuuksien erittely

	2017	2016
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 654 113,00	12 296 575,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 636 964,00	2 646 516,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	285 907,00	136 330,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	11 940 020,00	12 432 905,00

9 Palvelujen ostot eriteltynä:

	Kunta 2017	2016
Palvelujen ostojen erittely		
Asiakaspalvelujen ostot	10 414 888,69	10 745 077,99
Muiden palvelujen ostot	4 085 446,71	3 885 348,71
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	14 500 335,40	14 630 426,70

11 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistot on tehty Kv 13.12.2012 § 65, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan ennen vuotta 2017 valmistuneista hyödykkeistä ja 2017 valmistuneista hyödykkeistä Kv 30.5.2017 § 53, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan. Tarkennuksia tehty muiden pitkävaikutteisten menojen ja rakennusten poistojen suhteen.

Muut pitkävaikutteiset menot

- 1) Poistot aloitetaan heti syntymäkauden alusta lukien.

Rakennukset ja rakennelmat

- 2) Aloitetaan sen kuukauden alusta, kun rakennus tai peruskorjaus valmistuu, otetaan käyttöön tai on hankittu
- 3) Peruskorjaus lisätään alkuperäiseen hankinta-arvoon
- 4) Peruskorjaukselle, joka on huomattavaa laatua ja rakennuksen arvo olennaisesti nousee, määritellään oma poistosuunnitelma.

Kiinteät rakenteet ja laitteet (kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet, vesi-, viemäri- ja lämpöverkot ym)

- 1) Tehdään puolen vuoden poisto, koska ei ole mahdollista määritellä käyttöönottohetkeä.

Koneet ja kalusto

1) Sen kuukauden alusta lukien, jolloin otettu käyttöön, tai koko vuoden poisto,
jos käyttöönottohetkeä vaikea selvittää.

Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät

	Ennen v. 2017 valmistuneet		V. 2017 ja sen jälk. valmistun.	
	Poistoaika	Poistomenet.	Poistoaika	Poistomenet.
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Aineettomat oikeudet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot				
Atk-ohjelmistot	2 v	tasapoisto	2 v	tasapoisto
Osall. toisen yhteisön tiehankkeisiin			15 v	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuon. perusp.menot			5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 - 20 v	tasapoisto	2 - 10 v	tasapoisto
	Päätetään tapauskohtaisesti		Päätetään tapauskohtaisesti	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v/kiint.koht.	tasapoisto	30 v/kiint.koht.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v	tasapoisto	30 v	tasapoisto
Muut rakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet	20 %	menoj.poisto		
Kadut, tiet, torit, puistot			15 v	tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet			15 v	tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkostot	10 %	menoj.poisto	30 v	tasapoisto
Kaukolämpöverkostot	15 %	menoj.poisto	20 v	tasapoisto
Atk-verkot, puhelinverkot ja keskukset	10 v	tasapoisto		
Atk-verkot, sähköjohdot ja ulkovalaist.			15 v	tasapoisto
Sähkö-, vesi yms.laitosten koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet			15 v	tasapoisto
Muut kiinteät koneet, rakent. ja laitteet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut liikkuvat työkonet			5 v	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Atk-laitteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat			käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat				
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa		Ei poistoa	
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET				
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		Ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuuskirjanpito tehdään CGI:n Pro Economica-ohjelmalla.

12 Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Eläkevastuu 1.1	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00		
Eläkevastuu 31.12	0,00	0,00		
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00		
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	0,00	0,00		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	516 198,16	385 663,56		
Lisäykset tilikaudella	27 953,46	130 534,60		
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	544 151,62	516 198,16		

13 Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	22 689,36	45 510,00	22 689,36	45 510,00
Rakennusten luovutusvoitot	38 382,64	0,00	98 196,25	0,00
Muut luovutusvoitot	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	71 072,00	45 510,00	130 885,61	45 510,00
Muut toimintakulut				
X kiinteistön luovutustappio	0,00	0,00	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Satunnaiset tuotot				
	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut				
Utajärven Yrityspuisto Oy	7 964,30	0,00	0,00	0,00
Vaihtuv. vastaav. poikk. arvonalentuminen				

Satunnaiset kulut yhteensä	7 964,30	0,00	0,00	0,00
----------------------------	----------	------	------	------

15 Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2017	2016
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöstä	0,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	23 655,24	3 623,20
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	23 655,24	3 623,20

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

- poistamaton hankintameno tilikauden alussa
- lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana, samoin kuin siirrot erien välillä
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset
- tilikauden aikana kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla hankintamenoon luettujen korkojen määrä
- tilikauden rahoitusosuudet

PYSYVÄ T V A S T A A V A T T A S E - E R Ä K O H T A I S E S T I 2017

LIITE 1

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. työt	
Poistamaton hankintameno 1.1.		170 651,25	170 651,25	1 090 368,85	9 326 648,91	2 721 502,31	89 902,83	121 603,94	21 954,36	13 371 981,20
Lisäykset tilikauden aikana		160 992,84	160 992,84	29 560,00	318 062,39	617 253,59	34 853,23	0,00	86 442,47	1 086 171,68
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00	0,00	0,00	0,00	-146 407,80	0,00	0,00	0,00	-146 407,80
Vähennykset tilikauden aikana		0,00	0,00	-23 310,64	-40 303,75	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 614,39
Muut investointitulot										0,00
Siirrot erien välillä		108 396,59	108 396,59		0,24	0,00	0,00	0,00	-108 396,83	-108 396,59
Tilikauden sumupoisto		-13 256,01	-13 256,01		-630 551,29	-397 121,94	-40 049,36			-1 067 722,59
Tilikauden kertal. poistot					-146 017,45	-23 038,43	-23 116,44	0,00		-192 172,32
Arvonalennukset ja niiden palaut.										
Poistamaton hankintameno 31.12.		426 784,67	426 784,67	1 096 618,21	8 827 839,05	2 772 187,73	61 590,26	121 603,94	0,00	12 879 839,19
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.		426 784,67	426 784,67	1 096 618,21	8 827 839,05	2 772 187,73	61 590,26	121 603,94	0,00	12 879 839,19

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset ky:ltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 934 661,22	10 000,00	2 330 008,25	732 490,65	5 007 160,12		604 518,66		2 276 000,00	2 880 518,66
Lisäykset tilikauden aikana	2 918 400,00	0,00		12 875,06	2 931 275,06		0,00		86 754,23	86 754,23
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00	0,00					0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00		0,00	0,00				-294 275,40	-294 275,40
Muut investointitulot					0,00					0,00
Siirrot erien välillä		0,00		0,00	0,00					0,00
Tilikauden sumupoisto					0,00					0,00
Tilikauden kertal. poistot					0,00					0,00
Arvonalennukset ja niiden palaut.					0,00					0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 853 061,22	10 000,00	2 330 008,25	745 365,71	7 938 435,18	0,00	604 518,66	0,00	2 068 478,83	2 672 997,49
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 853 061,22	10 000,00	2 330 008,25	745 365,71	7 938 435,18	0,00	604 518,66	0,00	2 068 478,83	2 672 997,49

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät kiinteistöihin kohdistuvat siirtokelpoiset, mutta ei palautettavat liittymismaksut

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	202 864,81	197 864,81	58 999,71	53 999,71
Muut maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet yhteensä	202 864,81	197 864,81	58 999,71	53 999,71

Sijoitukset: Liite 1

20 - 22 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytär yhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

Liite 2

					Kuntakonsernin osuus		
	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Vähem- mistö- osuus %	omasta pääomasta	tilikauden voi- tosta / tappiosta 2017	vieraasta pääomasta
TYTÄRYHTEISÖT							
Yhdistelty nimellisarvomenetelmällä							
Utajärven Yrityspuisto, Utajärvi	Utajärvi	100,00	100,00		3 147 062,36	-74 487,18	704 231,90
Kiinteistö Oy Järvenneito, Utajärvi	Utajärvi	100,00	100,00		226 108,10	58 742,35	1 947 224,18
Kiinteistö Oy Mäyrä, Utajärvi	Utajärvi	82,00	82,00	18,00	39 849,38	0,87	142 336,85
Kiinteistö Oy Rokuanrivi, Utajärvi	Utajärvi	53,33	53,33	46,67	4 510,37	0,30	50 316,88
Yhteensä					3 417 530,22	-15 743,66	2 844 109,81
KUNTAYHTYMÄT							
Yhdistelty suhteellisesti perus- pääomaosuuden mukaan							
Oulunkaaren kuntayhtymä	li	12,69200	12,69200		-146 740,86	16 993,81	1 953 054,93
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	1,53470	1,53470		2 439 012,20	53 579,00	3 877 123,43
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,87148	0,87148		11 347,55	2 789,56	29 650,17
Yhteensä					2 303 618,89	73 362,37	5 859 828,54
OSAKKUUSYHTEISÖT							
Humanpolis Oy	Utajärvi	33,32	33,32	66,68	-10 000,00	19 775,30	
Ei ole yhdistelty, koska ei olenn. konsernin kannalta							
Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi	Utajärvi	21,4	21,4	78,6			
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt							
Ei yhdistellä, koska omistusosuus alle 20 %							
As Oy Utajärven Jokihovi	Utajärvi						
As Oy Utarivi	Utajärvi						
As.Oy Sillankartio	Utajärvi						
As Oy Utajärven Salmelanranta	Utajärvi						

23 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely	2017		2016	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		34 195,09		79 978,58
Lainasaamiset	554 518,66		554 518,66	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	554 518,66	34 195,09	554 518,66	79 978,58
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		100 396,50		54 997,89
Lainasaamiset				
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset		548 890,30		389 254,49
Yhteensä	0,00	649 286,80	0,00	444 252,38
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	3 688,94	0,00	3 232,51
Lainasaamiset	50 000,00		50 000,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	50 000,00	3 688,94	50 000,00	3 232,51
Saamiset yhteensä	604 518,66	687 170,83	604 518,66	527 463,47

24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Pitkäaikaiset siirtosaamiset	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	82 004,27	84 315,82	30 000,00	30 000,00
Eu-tuet ja avustukset	68 167,51	73 332,30	66 907,01	72 022,31
Muut tulojäämät	760 656,25	603 134,75	548 890,30	406 988,27
Tulojäämät yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	910 828,03	760 782,87	645 797,31	509 010,58

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

- 25 Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Peruspääoma 1.1	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Arvonkorotusrahasito 1.1				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasito 31.12				
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	67 338,96	66 792,59		
Siirrot rahastoon	4 838,71	4 964,82		
Siirrot rahastosta	0,00	-4 418,45		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	0,00	0,00		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	72 177,67	67 338,96		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	3 492 491,59	2 372 407,58	4 286 134,08	4 091 460,22
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien virheen oikaisu	-44 907,05	-2 800,68		0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä yht 31.12	3 447 584,54	2 369 606,90	4 286 134,08	4 091 460,22
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 233 706,69	1 122 884,69	778 313,62	194 673,86
Oma pääoma yhteensä	13 808 074,35	12 614 436,00	14 119 053,15	13 340 739,53

- 27 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat jotka erääntyvät 1.1.2023 tai sen jälkeen

Pitkäaikaiset velat

	2017	2016
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 572 572,60	2 985 044,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 572 572,60	2 985 044,00

29 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0,00	0,00		
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			194 187,60	194 187,60
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	544 151,61	516 198,16		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	544 151,61	516 198,16	194 187,60	194 187,60

30 Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä, ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma

	2017		2016	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		372 993,05		796 357,12
Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat		0,00		0,00
Yhteensä		372 993,05		796 357,12
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		9 636,60		324 653,60
Liittymismaksut ja muut velat		0,00		0,00
Siirtovelat		0,00		0,00
Yhteensä		9 636,60		324 653,60
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		764,91		279,95
Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		764,91		279,95
Vieras pääoma yhteensä	0,00	383 394,56	0,00	1 121 290,67

32 Erittely Muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut velat				
Liittymismaksut	351 591,76	336 491,76	336 491,76	336 491,76
Muut velat				
Muut velat yhteensä	351 591,76	336 491,76	336 491,76	336 491,76

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	169 438,16	74 935,32	109 249,37	28 400,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen	2 152 392,01	2 122 208,86	615 091,79	639 628,82
jaksotukset				
Muut palkkojen ja henkilösivukul. jaksotukset	94 165,43	0,00		
Korkojaksotukset	24 857,17	26 535,84	15 749,88	9 033,96
Muut menojäämät	690 157,48	654 988,97	181 723,69	165 363,41
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 131 010,25	2 878 668,99	921 814,73	842 426,19
Siirtovelat yhteensä	3 131 010,25	2 878 668,99	921 814,73	842 426,19

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

- 34** Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	271 266,13	334 825,99		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	365 189,28	365 189,28		
Lainat julkisyhteisöiltä	1 249 985,57	1 405 357,92		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 109 880,00	3 109 880,00		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 475 069,28	3 475 069,28		

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä				

38 Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	922 003,56	609 859,69		
30.11.2027 asti P-P sairaanhoitopiiri	385 739,24	29 314,37		
1.12.2030 asti Oulunkaaren kuntayhtymä	522 996,07	563 486,09		
31.7.2021 asti P-P liitto	13 268,25	17 059,23		
- seuraavalla tilikaudella maksett. osuus	99 601,94	49 569,75		
- sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Leasingvastuut yhteensä	968 814,10	434 422,85	113 779,57	88 219,85
- seuraavalla tilikaudella maksett. osuus	264 960,22	192 017,60	45 197,16	36 465,79
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	1 890 817,66	1 044 282,54	113 779,57	88 219,85

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

39 Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuusitoumukset

Järjestelyjen tarkoitus

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			3 458 863,08	7 503 027,59
Jäljellä oleva pääoma			1 259 785,23	4 319 549,63
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 178 251,92	1 678 251,92	1 125 000,00	1 625 000,00
Jäljellä oleva pääoma	624 085,22	1 261 822,71	570 833,30	1 208 570,79

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2017	2016
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	15 809 204,00	13 795 678,00
Kunnan osuus takauskesk.kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	10 448,53	10 297,56

41 Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt.
(esim. yhteistyö- ja kumppanuussopimuksista aiheutuvat vastuut, ympäristövastuut jne.
jos ei voi ilmoittaa rahamäärää niin ilmoitetaan vastuun olemassaolo)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				

Maankäyttösojimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	34 760,39	32 127,93		
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	2 627,16	5 542,10		
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Elinkaarimallilla toteutettu kiinteistö X:n				
palvelumaksu yhteensä x euroa vuoden				
2030 loppuun asti				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimusvastuut yhteensä	34 760,39	32 127,93		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			194 187,60	194 187,60
Arvonlisäveron palautusvastuut	203 147,42	203 147,42		
Perustamishankkeiden valtionosuuden				
palautusvastuu				
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Johdannaissojimukset				
Koronvaihtosojimus Kuntarahojitus Oyj				
Koronvaihtosojimus Kuntarahojitus Oyj:n kanssa				
on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosojimuksella on muutettu osa vaihtuvista				
koroista kiinteiksi. Koronvaihtosojimuksen pääoma				
suoja osittain lainaa. Koronvaihtosojimus on				
kertalyhenteinen. Sojimus erääntyy 10.10.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	153 470,00	153 470,00		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	-5 471,54	-7 240,59		
Koronvaihtosojimus Handelsbanken				
Koronvaihtosojimus Handelsbankenin kanssa				
on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosojimuksella on muutettu vaihtuvat				
korot kiinteiksi. Koronvaihtosojimukseseen sisältyy				
myös korkokatto. Lainan ja koronvaihtosojimuksen				
pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat				
toisiaan. Sojimus erääntyy 15.7.2019.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	23 979,69	71 939,06		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	-350,86	843,93		
Korkokattosojimus SEB				
Korkokattosojimus Skandinaviska Enskilda Bankenin				
kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin				
suojaamiseksi. Korkokattosojimuksella rajoitetaan				
lainasta maksettavaa korkoa. Lainan ja koronvaihto-				
sopimuksen pääoma, Sojimus erääntyy 15.7.2019				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	47 959,38	95 918,75		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	206,13	567,38		
Koronvaihtosojimus Danske Bank				

Koronvaihtosopimus Danske Bankin kanssa		
on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.		
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat		
korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen		
pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat		
toisiaan. Sopimus erääntyy 31.12.2019.		
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	245 552,00	245 552,00
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	-2 627,39	-2 530,63

Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordea

Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordean kanssa		
on tehty yksittäisen SEK-määräisen lainan korko-		
ja valuutariskin suojaamiseksi. Koron- ja valuutan-		
vaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot		
ja valuutan muuntokurssi kiinteiksi. Lainan sekä		
koron- ja valuutanvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä		
sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.		
Sopimus erääntyy 16.10.2020.		
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	36 386,20	41 245,37
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	-4 379,83	-3 760,38

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä

Määrät annetaan Kunta-alan henkilöstöraporttisuosituksen mukaisesti:

vakinaiset
määräaikaiset
työllistetyt

Ei:

Perhe- ja omaishoitajia
sopimuspalokuntalaisia
kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia työntek.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2017	2017	2016
Yleishallinto	39	36
Sosiaali ja terveystoimi	0	0
Opetus - ja kulttuuritoimi	87	87
Yhdyskuntapalvelut	39	43
Muut palvelut		
Liiketoiminta		
Yhteensä	165	166

43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstökulut (ellei eritelty tuloslaskelmassa)

Henkilöstökulut	2017	2016
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 114 840,35	6 974 210,30
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja		
aineellisiin hyödykkeisiin	48 095,75	10 316,32
Henkilöstökulut yhteensä	7 162 936,10	6 984 526,62
Sis. kelan korvaukset (ei l-etuja)		

44 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetut luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut

	2017	2016
Suomen Keskusta/Utajärvi	4 635,38	2 873,25
Perussuomalaiset/Utajärvi	1 391,00	928,00
Suomen Sos.dem. puolue/Utajärvi	593,00	381,50
Vasemmistoliitto/Utajärvi	872,25	536,25
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	7 491,63	4 719,00

45 Tilintarkastajan palkkiot

	2017	2016
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	11 838,80	7 772,32
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot	1 119,72	0,00
Palkkiot yhteensä	12 958,52	7 772,32

46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Kunta on antanut omistamilleen tytäryhteisöille rahalainaa, joista 31.12.2017 on avoimena:

Kiinteistö Oy Järvenneito	459 997,01
Kiinteistö Oy Mäyrä	70 638,93
Kiinteistö Oy Rokuanrivi	23 882,69

Lainoista ei peritä lyhennystä eikä korkoa aj. 2010 - 2020. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuista lainoista. Kunnan arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kunta on antanut v. 2016 osakkuusyhteisölleen Humanpolis Oy pääomailainan 50 000,00
31.12.2017 pääomailaina on edelleen täysimääräinen.

Tilikaudella 2017 kunta on tehnyt tytäryhteisö Utajärven Yrityspuisto Oy:lle pääomasijoitukset
yhtiön lainoja Kuntarahoitus Oy:ltä vastaan yhteensä 2 798 400,00
ja alipaineikuvaamohallin yhtiölle siirtymistä vastaan 120 000,00

Kunta on myöntänyt avustusta tytäryhteisöille tilikaudella 2017

Kiinteistö Oy Mäyrä	80 000,00
Kiinteistö Oy Järvenneito	50 000,00
Kiinteistö Oy Rokuanrivi	2 879,45

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus,
jossa on sovittu kahdentoista kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.
Erokorvaus sisältää irtisanomisajan palkan.
Johtajasopimus on hyväksytty valtuustossa 11.10.2017 § 93.

ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET

5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

MUU TASEYKSIKKÖ / VESI- JA VIEMÄRILAITOS

(ulkoiset ja sisäiset luvut)

TULOSLASKELMA		1.1.-31.12.2017		1.1.-31.12.2016
Liikevaihto		589 652,38		602 793,17
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-62 001,63		-55 364,89	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-232 226,46	-294 228,09	-256 999,20	-312 364,09
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-110 277,86		-109 878,33	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-19 247,04		-19 921,15	
Muut henkilösivukulut	-4 004,70	-133 529,60	-4 579,05	-134 378,53
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-153 183,41	-153 183,41	-322 675,86	-322 675,86
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut		-12 547,39		-17 546,94
Liikelylijäämä (-) alijäämä)		-3 836,11		-184 172,25
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-89 698,42		-89 698,42	
Muut rahoituskulut		-89 698,42		-89 698,42
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-93 534,53		-273 870,67
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-93 534,53		-273 870,67
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		1 603,19		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-150 000,00		-400 000,00
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-241 931,34		-673 870,67

RAHOITUSLASKELMA	2017		2016	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliikettä (-aliäämä)	-93 534,53		-273 870,67	
Poistot ja arvonalentumiset	153 183,41		322 675,86	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät				
	59 648,88	59 648,88	48 805,19	48 805,19
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-366 442,54		-63 103,57	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		-366 442,54		-63 103,57
Toiminnan ja investointien rahavirta		-306 793,66		-14 298,38
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset		0,00		0,00
Lainakannan muutokset		0,00		0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	15 100,00		30 600,00	
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä				
Saamisten muutos muilta	34 481,07		-147 506,93	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä				
Korottomien velkojen muutos muilta	-41 910,99	7 670,08	57 493,65	-59 413,28
Rahoituksen rahavirta		-299 123,58		-73 711,66
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.				
Rahavarat 1.1.				

TASE		1.1.2017	Muutos	31.12.2017
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet		1 051,00		1 051,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet		1 339 985,78	165 661,09	1 505 646,87
Koneet ja kalusto		65 474,51	47 598,04	113 072,55
Sijoitukset				
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset		188 757,81	-34 481,07	154 276,74
Rahoitusarvopaperit				
Rahat ja pankkisaamiset				
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 595 269,10	178 778,06	1 774 047,16
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma		1 494 973,63		1 494 973,63
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)		-1 448 300,69		-1 448 300,69
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			-241 931,34	-241 931,34
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poisoero			286 970,64	286 970,64
Vapaaehtoiset varaukset		400 000,00	-138 573,83	261 426,17
PAKOLLISET VARAUKSET				
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Korottomat velat kunnilta/kuntayhtymältä		704 626,35	299 123,58	1 003 749,93
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		336 491,72	15 100,00	351 591,72
Siirtovelat				
Lyhytaikainen				
Ostovelat		107 478,09	-41 910,99	65 567,10
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 595 269,10	178 778,06	1 774 047,16

UTAJÄRVEN KUNTA

Käytetyt kirjanpito- ja tilikirjat tilikaudella 1.1. - 31.12.2017

Tositelaji	Ohjelma	Arkistointi
Päivä- ja pääkirjat	Pro Economica	Rondo
032 Muistiotositteet		
040 Käyttöomaisuusviennit		
100 Ostoreskontran suoritukset		
110 Myyntireskontran viitesuoritukset		
125 Jaksotukset		
130 Myyntireskontran suoritukset		
Tiliotekirjaukset	Basware-maksuliikenne	Atk-tuloste + liitteet
201 Tiliotteet		Kunnan arkisto
Palvelukassakirjaukset	CPU-palvelukassa	Atk-tuloste + liitteet
210 Palvelukassa		Kunnan arkisto
Palkkakirjanpito		
301 Palkat	Pegasos-palkat	Rondo
65 Populus matkalaskut	Populus	
Ostoreskontra	Pro Economica	Rondo
470 Kierrätettävät ostolaskut/Rondo	Rondo/ Pro Economica	
Yleislaskutus	Pro Economica	Rondo
601 Myyntilaskut/Kehittämispalvelut		
605 Projektit		
650 Sivistystoimi		
680 Teollisuus- ja toimitilojen vuokrat		
685 Muu kiinteistötoimi/Maa-alueet		
690 Liike- ja palvelutoiminta		
691 Teknisentoimen yleislaskutus		
765 Muu pääomatalous/Antolainat		
770 Rahoitus		
780 Kaukolämpölaskutus		
620 Päivähoito	Pro Consona	Rondo
721 Vesilaskut/Komartek	Komartek	Rondo
Tase		sidottuna
Tase-erittely		sidottuna/nidottuna
Alv-laskelmat		Rondo
Tuloslaskelma		Rondo
Rahoituslaskelma		Rondo
Talousarvion toteutuminen		Rondo

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

UTAJÄRVEN KUNTA

Vuoden 2017 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Utajärvi 03.04.2018

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpito-tavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tähän annettu kertomus.

Utajärvi _____ / _____ 2018

Mirja Klasila